T.C.
Marmara Üniversitesi
Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı
Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı

KODÁLY YAKLAŞIMINA GÖRE UYGULANAN ARMONİ DERSİNİN BAŞARIYA, TUTUMA VE PERFORMANSA ETKİSİ

Mustafa AVŞAR
(Doktora Tezi)

İstanbul - 2018

T.C.
Marmara Üniversitesi
Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı
Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı

KODÁLY YAKLAŞIMINA GÖRE UYGULANAN ARMONİ DERSİNİN BAŞARIYA, TUTUMA VE PERFORMANSA ETKİSİ

Mustafa AVŞAR
(Doktora Tezi)

Prof. Dr. Sibel ÇOBAN
(Danışman)

İstanbul - 2018

Tüm kullanım hakları

Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü'ne aittir.

©2018

ONAY

Mustafa Avşar tarafından hazırlanan "Kodály Yaklaşımına Göre Uygulanan Armoni Dersinin Başarı, Tutum ve Performansa Etkisi" başlıklı bu çalışma, 19/06/2018 tarihinde yapılan savunma sınavı sonucunda jüri tarafından başarılı bulunmuş ve doktora tezi olarak kabul edilmiştir.

	Adı Soyadı	İmza
TEZ DANIŞMANI	**Prof. Dr. Sibel ÇOBAN**	.....
JÜRİ ÜYESİ	**Prof. Dilek Yonat BATIBAY**	.....
JÜRİ ÜYESİ	**Doç. Dr. Onur TOPOĞLU**	.....
JÜRİ ÜYESİ	**Dr. Öğr. Üyesi Hakan BAĞCI**	.....
JÜRİ ÜYESİ	**Dr. Öğr. Üyesi Ortaç AYDINOĞLU**	.....

ÖZGEÇMİŞ

1987 Niğde-Ulukışla doğumlu Mustafa Avşar, ilköğrenimini Ulukışla'da, orta öğrenimini Niğde Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi'nde tamamladı. Müzik eğitimine 2001'de Piyano ile başladı. Burada yurt içi ve yurt dışı çeşitli konserlerde piyano solo ve piyano eşlikçi olarak görev aldı.

Lisans öğrenimini 2011'de Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı'nda tamamladı. Çalışma alanı içerisinde piyanonun dışında Müzik Teorisi, Armoni ve Form Bilgisi alanlarına da yöneldi. Burada da yine yurt içi ve yurt dışı konserlerde, uluslararası koro yarışmalarında piyano solo ve piyano eşlikçi olarak görev aldı. 2008'de Avrupa Yamaha Müzik Vakfı piyano yarışmasında birinci oldu. 2011'de Yamaha firması piyano ödülüne layık görüldü.

Yüksek lisans eğitimini 2014'te Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı, Müzik Teorisi alanında tamamladı. Marmara Üniversitesi dışında, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi, İstanbul Teknik Üniversitesi Müzik İleri Araştırma Merkezi ve Bilgi Üniversitesi'nde de misafir öğrenci olarak derslere katıldı. Yüksek lisans tezinde öğrencilerin müzik yeteneklerine ilişkin farklı zamanlarda almış oldukları başarı puanları arasındaki ilişki ve farklılığı inceledi. 2012-2013 yüksek lisans döneminde Liszt Ferenc Müzik Akademisi Kodály Enstitüsü'nde bir yıl eğitim görerek Kodály Yaklaşımı'na göre geliştirdiği Armoni Öğretim Metodolojisi'ni, Marmara Üniversitesi (2013-2018 yılları arası) ve İstanbul Teknik Üniversitesi'nde (2013-2015 yılları arası) öğretim görevlisi olarak girdiği derslerde uyguladı. 2013-2016 yılları arasında İstanbul, Burdur, Sakarya, Karabük, Muğla ve Trabzon illerindeki yükseköğretim kurumlarında "Armoni Öğretim Metodolojisi" konulu uygulamalı seminer etkinliği gerçekleştirdi.

Doktora eğitimine 2015'te Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı, Müzik Teorisi alanında başlayıp, doktora tezinde ise Kodály Yaklaşımı'ndaki prensiplere göre adapte ettiği Armoni dersinin, öğrencilerin başarı-tutum-performans üzerindeki etkisini inceledi. 2017 yılında Marmara Üniversitesi ve Macar Kültür Merkezi işbirliğiyle, akademik olarak beraber çalıştığı ekip ve Kodály Enstitüsü'nden gelen uzman Macar eğitmenler ile beraber "1.Uluslararası İstanbul Kodály Eğitim Günleri" projesinde, Kodály Yaklaşımı ile ilgili Türkiye'de yapılan bilimsel çalışmalar ve kendi doktora tezi hakkında panelist olarak yer aldı.

Hem müzisyen hem de akademisyen olarak yaşamını sürdüren Mustafa Avşar, Maltepe Üniversitesi Konservatuvar'ında araştırma görevlisi ve Arsu Güzel Sanatlar Akademisi'nde de öğretmen olarak görev yapmaktadır. Ayrıca müzik yönetmenliğini ve aranjörlüğünü kendisinin yaptığı, KALAN/Z Müzik etiketiyle Mayıs 2018'de yayınlanan "ACILI PİZZA" isimli caz piyano-rhodes albümü bulunmaktadır (ayrıntılı bilgi için: www.mustafaavsar.com).

İLETİŞİM BİLGİLERİ

Adres : İskele Sokak. 41/7, Yeldeğirmeni/Kadıköy - İstanbul

Telefon : (0) 537 968 33 52

E-Posta : smilaremustafa@gmail.com info@mustafaavsar.com

Website : www.mustafaavsar.com

Görev Yaptığı Kurumlar:

İstanbul Maltepe Üniversitesi Konservatuvarı

Özel Arsu Güzel Sanatlar Akademisi

ÖNSÖZ

2012-2013 yüksek lisans dönemimde Macaristan Liszt Ferenc Müzik Akademisi'ne gitme amacım aslında pedagojik eğitim almaktı. Fakat pedagojiyi bir kenara itip caz performans bölümüne kaydığım o dönemde, akademinin Kodály Pedagojisi Enstitüsü'ndeki izleyici olarak katılmış olduğum bir Solfej-Armoni dersi oradaki tüm hayatımı değiştirdi.

"Herhangi bir solfej parçasını okuyan kişi için önemli olan yalnızca entonasyon ve ritim mi? Veya Müziksel İşitme Okuma Yazma dersi; Lavignac solfej kitabını hangi sayısının hangi konuları içerdiğini bilmeden baştan sona sayı sırasına göre okuyup geçmek mi? Öğrenci, bulunduğu tonda gerçekleşen armonik olayları, yürüyüşleri, modülasyonları hissedebiliyor mu? Yoksa bütün düşündüğü tondan çıkmamak, temiz ses vermek mi?

*Sesler bütünsel olarak düşünüldüğünde nota yığını olmaktan çıkıp, birbirinin üstüne bindirilmiş, armonik yürüyüşe hazır bir akor haline gelecektir. Bu demek oluyor ki, solfej sadece temiz ses, doğru ritim çıkarmak değil. O; fonksiyonel düşünebilme ile birlikte Armoni, Form, Eşlik, Koro, Piyano ve Orkestra ile bir bütündür. Dolayısı ile Müziksel İşitme Okuma Yazma dersindeki başarıya giden yol için; temiz entonasyon ve ritim çıkarabilmenin dışında başka şeylerde gerekli*dir*…"*

İşte yıllarca kafama takılan yukarıdaki düşüncelerimi pratiğe dönüştürebilecek bir Solfej-Armoni dersi ile karşı karşıya kalmıştım. Bu sefer akademiye gitmedeki asıl amacıma geri döndüm ve müzik eğitimi sistemimizin ihtiyacı olduğu böylesi bir Solfej-Armoni eğitimini, kendi ülkemde karşılaşmış olduğum lisans grubu öğrencilerinin kültürüne, gereksinimine ve kapasitesine göre adapte etmeye başladım.

Elinizdeki bu çalışmada, Armoni dersinin işlenişi düşünülerek, 2012-2013 eğitim-öğretim yılında bir yıl boyunca Liszt Ferenc Müzik Akademisi Kodály Enstitüsü'nde alınan metodoloji eğitiminden sonra Kodály Yaklaşımı içerisindeki prensipler Armoni dersine adapte edilmiştir. "Lisansüstü Doktora Eseri" adı altında 5 yıl boyunca uygulanıp denendikten sonra Armoni dersine farklı bir işleyiş kazandırmıştır.

Tez çalışmalarım süresince akademik yardımlarından dolayı başta tez danışmanım Prof. Dr. Sibel ÇOBAN'a, Prof. Dilek Yonat BATIBAY'a, Dr. Öğr. Üy. Hakan BAĞCI'ya, Dr. Öğr. Gör. Özcan ÖZBEK'e, Dr. Öğr. Üyesi Ortaç AYDINOĞLU'na, Doç. Dr. Onur TOPOĞLU'na ve manevi desteğini esirgemeyen teyzelerim Birsen TAYANÇ'a, Fatma ESİN'e ve aileme sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Mustafa AVŞAR
İstanbul, 2018

ÖZET

KODÁLY YAKLAŞIMINA GÖRE UYGULANAN ARMONİ DERSİNİN BAŞARIYA, TUTUMA VE PERFORMANSA ETKİSİ

Bu araştırma, Kodály Yaklaşımı'na göre uygulanan Armoni dersinin başarı, tutum ve performans üzerindeki etkisini ortaya koymak amacıyla yapılmıştır.

Öntest-sontest kontrol gruplu deneysel desenin kullanıldığı araştırmanın çalışma grubunu Armoni dersi alan toplam 40 ikinci sınıf lisans öğrenci oluşturmuştur. Grup dağılımına göre 20'si deney, 20'si kontrol; cinsiyet dağılımına göre 25'i kız, 15'i erkektir. Ölçme araçları her iki gruba da uygulanarak grupların denklikleri sağlanmıştır.

Araştırmanın nicel verileri, araştırmacı tarafından geliştirilen 35 soruluk "Başarı Testi", 15 soruluk "Gözlem Formu", 10 soruluk "Duyum Testi" ve Eşlik Dersi Tutum Ölçeği'nden Armoni dersine uyarlanan "Tutum Ölçeği" ile, nitel verileri ise "Görüşme Formu" ile toplanmıştır. Verilerin çözümlenmesinde Wilcoxon testi, Mann Whitney-U testi ve frekans yüzde dağılımı yapılmıştır. Deney grubunda 28 haftalık güz ve bahar dönemi boyunca Armoni dersi Kodály Yaklaşımı'na göre işlenmiş, kontrol grubunda ise ders Geleneksel Öğretim ile sürdürülmüştür.

Araştırma sonucunda;

1. Kodály Yaklaşımı'na göre uygulanan Armoni dersinin işlendiği deney grubu öğrencileri ile Geleneksel Yöntem'e göre Armoni dersinin işlendiği kontrol grubu öğrencileri arasında, başarı ve performans boyutunda deney grubu lehinde anlamlı fark bulunmuştur.

2. Kodály Yaklaşımı'na göre uygulanan Armoni dersinin işlendiği deney grubu öğrencilerinin öntest-sontest Başarı Testi, öntest-sontest toplam tutum puanları, öntest-sontest toplam gözlem puanları ve öntest-sontest Duyum Testi puanları arasında, sontest lehinde anlamlı fark bulunmuştur.

3. Deney ve kontrol grubu öğrencilerinin uygulamalar hakkındaki görüşlerinin incelenmesi sonucunda ise, "dersin katkısı ve kazanımları" temasına bağlı, gruplara göre en çok deney grubu öğrencilerinin olumlu görüş bildirdiği görülmüştür.

Anahtar kelimeler: Kodály Yaklaşımı, Kodály Yöntemi, Kodály Prensipleri, Armoni, Armoni Eğitimi, Müziksel İşitme Okuma Yazma.

ABSTRACT

THE EFFECT OF THE HARMONY COURSE APPLIED IN ACCORDANCE WITH THE KODÁLY APPROACH ON SUCCESS, ATTITUDE AND PERFORMANCE

This research has been conducted on Harmony classes applied to Kodály Approach in order to reveal its influence over success, attitude and performance.

The study group of the research, where pretest-posttest experimental design with a control group was used, consisted of 40 sophomore bachelor's students who take Harmony class. According to group distribution, 20 of them were included in the experiment group, 20 of them were in control group; according to gender distribution, 25 of them were women, 15 of them were men. Assessment instruments were utilized on both groups to ensure equivalency.

Quantitative data of the research were 35-question "Success Test", 15-question "Observation Form", 10-question "Hearing Test" and "Attitude Scale" which was adapted for Harmony class from Accompaniment Class Attitude Scale, and the qualitative data were collected with "Interview Form". Wilcoxon test, Mann Whitney-U test, and frequency percentage distribution were used for the analysis of the data. Harmony class which received training according to Kodály Approach was lectured during the 28-week fall and spring semester for the experiment group, and Conventional Instruction was maintained for the control group.

In consequence of the research;

1. A significant difference on the side of experiment group was found between the success and performances of experiment group where Harmony classes were applied according to Kodály Approach and control group where Harmony classes were lectured according to Conventional Method.

2. A meaningful difference on the side of posttest was found among the scores of experiment group where Harmony classes were applied according to Kodály Approach for pretest-posttest Success Test, pretest-posttest total attitude scores, pretest-posttest total observation scores and pretest-posttest Hearing Test scores.

3. It was seen that experiment group students mostly expressed a positive opinion regarding the "contribution and outcomes of the classes" theme between the two groups in the light of the analyses of the opinions of experiment and control group students about the practices.

Key words: Koldáy Approach, Koldáy Method, Koldáy Principles, Harmony, Harmony Teaching, Musical Hearing Reading Writing.

İÇİNDEKİLER

ONAY……iii
ÖZGEÇMİŞ……iv
ÖNSÖZ……vi
ÖZET……vii
ABSTRACT……viii
İÇİNDEKİLER……ix
TABLOLAR LİSTESİ……xii
KISALTMALAR……xiii
BÖLÜM I: GİRİŞ……1
1.1. Problem……1
1.2. Amaç……2
1.3. Hipotezler……3
1.3.1. Başarı Testine İlişkin Hipotezler……3
1.3.2. Tutum Ölçeğine İlişkin Hipotezler……3
1.3.3. Performansa İlişkin Hipotezler……3
1.3.3.1. Gözlem Formuna İlişkin Hipotezler……3
1.3.3.2. Duyum Testine İlişkin Hipotezler……3
1.4. Önem……4
1.5. Sınırlılıklar ……4
1.6. Sayıltılar……4
BÖLÜM II: ALAN YAZIN……5
2.1. Eğitim Programı……5
2.2. Program Geliştirme……5
2.3. Program Tasarısı Hazırlama……5
2.4. Geleneksel Öğretim Yöntemi……6
2.5. Kodály Yaklaşımı……6
2.5.1. Kodály Yaklaşımının Prensipleri……6
2.5.2. Kodály Yaklaşımının Amaçları……7
2.5.3. Kodály Yaklaşımının Araçları……7
2.6. Müziksel İşitme Okuma Yazma……7
2.6.1. Müziksel İşitme……7
2.6.2. Müziksel Okuma……7
2.6.3. Müziksel Yazma……8
2.6.4. Müziksel İşitme Okuma Yazma Eğitiminin Önemi……8
2.7. Armoni……9
2.7.1. Armoni ve Çokseslilik……9

2.7.2. Armoni Eğitiminin Önemi……9
2.8. Günlük Ders Planına Göre Düzenlenen Basamaklar…….....10
2.9. İlgili Araştırmalar……..11
BÖLÜM III: YÖNTEM……...16
3.1. Araştırma Modeli…….…….....16
3.2. Çalışma Grubu……....…….……16
3.3. Kodály Yaklaşımındaki Prensiplerin Armoni Dersine Adapte Edilmesi…….……....17
3.4. Dersin İşlenişi…….…….……..19
3.5. Günlük Ders Planına Göre Düzenlenen Etkinlikler……...20
3.6. Veri Toplama Araçları…….....….....30
3.6.1. Nicel Veri Toplama Araçları……..…… 30
3.6.1.1. Başarı Testi…….…….30
3.6.1.2. Tutum Ölçeği……...……..…….31
3.6.1.3. Gözlem Formu……..…..32
3.6.1.4. Duyum Testi……...……..….33
3.6.2. Nitel Veri Toplama Araçları……..…….33
3.6.2.1. Görüşme Formu……..33
3.7. Verilerin Çözümlenmesi…….……34
BÖLÜM IV: BULGULAR……...35
4.1. Nicel Boyuta İlişkin Bulgular……..……...35
4.1.1. Başarı Testine İlişkin Hipotezlerin Bulguları……..35
4.1.2. Tutum Ölçeğine İlişkin Hipotezlerin Bulguları……...36
4.1.3. Performansa İlişkin Hipotezlerin Bulguları…….38
4.1.3.1. Gözlem Formuna İlişkin Hipotezlerin Bulguları…….…38
4.1.3.2. Duyum Testine İlişkin Hipotezlerin Bulguları ……39
4.2. Nitel Boyuta İlişkin Bulgular……..41
4.2.1. Görüşme Formu ile İlgili Bulgular……..41
BÖLÜM V: SONUÇ…….……43
5.1. Yargı……...……43
5.1.1. Başarı Testi ile İlgili Yargılar……...…..43
5.1.2. Tutum Ölçeği ile İlgili Yargılar……...……43
5.1.3. Performans ile İlgili Yargılar…….……43
5.1.3.1. Gözlem Formu ile İlgili Yargılar…….43
5.1.3.2. Duyum Testi ile İlgili Yargılar……...……..…44
5.1.4. Görüşme Formu ile İlgili Yargılar……...…….44
5.2. Tartışma……...…44
5.3. Öneriler……...…46

KAYNAKLAR…….…….....48
EKLER.……54
EK-1: Yüksek Öğretim Kurulu 2016-2017 Eğitim-Öğretim Yılı Eğitim Fakültesi Müzik Öğretmenliği Bölümü Lisans Programı ……..…..……..56
EK-2: Yüksek Öğretim Kurulu 2016-2017 Eğitim-Öğretim Yılı Devlet Konservatuarı Çalgı Bölümü Lisans Programı..……...……59
EK-3: Armoni - Kontrpuan - Eşlik I ve II Ders Programları…...……..63
EK-4: Müziksel İşitme Okuma Yazma III ve IV Ders Programları…...……...70
EK-5: Armoni Dersi Üniteleri……..…….77
EK-6: Armoni Ders Anlatım Sunumu Örneği…….....……84
EK-7: Başarı Testi Örneği…….90
EK-8: Tutum Ölçeği…….…….93
EK-9: Gözlem Formu Örneği……96
EK-10: Duyum Testi Örneği…….……..…….……..98
EK-11: Başarı Testi, Gözlem Formu ve Duyum Testi Ölçeklerinin Kapsam Geçerliği ile İlgili Uzmanların Bilgileri ve Görüşleri……..…..100
EK-12: Armoni Dersinde Kullanılan Kitap ve Metotlar……..102

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1. Araştırmanın Deneysel Deseni…….……16
Tablo 2. Başarı Testinin Test-Tekrar Test Toplam Puanları Arasında Yapılan Pearson Momentler Katsayısı Korelasyonu Testi Sonuçları……31
Tablo 3. Gözlem Formundaki Puanlayıcıların Gözlem Sorularına Yönelik Öntest Toplam Puanlar Arasında Yapılan Spearman Momentler Katsayısı Korelasyonu Testi Sonuçları……32
Tablo 4. Gözlem Formundaki Puanlayıcıların Gözlem Sorularına Yönelik Sontest Toplam Puanlar Arasında Yapılan Spearman Momentler Katsayısı Korelasyonu Testi Sonuçları……32
Tablo 5. Duyum Testinin Test-Tekrar Test Toplam Puanları Arasında Yapılan Pearson Momentler Katsayısı Korelasyonu Testi Sonuçları……...33
Tablo 6. Deney ve Kontrol Gruplarında Bulunan Öğrencilerin Öntest Başarı Testi Puanları Arasında Yapılan Mann Whitney-U Testi Sonuçları……..35
Tablo 7. Deney ve Kontrol Gruplarında Bulunan Öğrencilerin Sontest Başarı Testi Puanları Arasında Yapılan Mann Whitney-U Testi Sonuçları……..35
Tablo 8. Deney Grubu Öntest-Sontest Başarı Testi Puanları Arasında Farklılık Olup Olmadığını Belirlemek Üzere Yapılan Wilcoxon Analizi Sonuçları……..35
Tablo 9. Kontrol Grubu Öntest-Sontest Başarı Testi Puanları Arasında Farklılık Olup Olmadığını Belirlemek Üzere Yapılan Wilcoxon Analizi Sonuçları……..36
Tablo 10. Deney ve Kontrol Gruplarında Bulunan Öğrencilerin Öntest Toplam Tutum Puanları Arasında Yapılan Mann Whitney-U Testi Sonuçları……...…36
Tablo 11. Deney ve Kontrol Gruplarında Bulunan Öğrencilerin Sontest Toplam Tutum Puanları Arasında Yapılan Mann Whitney-U Testi Sonuçları…….....37
Tablo 12. Deney Grubu Öntest-Sontest Toplam Tutum Puanları Arasında Farklılık Olup Olmadığını Belirlemek Üzere Yapılan Wilcoxon Analizi Sonuçları……..37
Tablo 13. Kontrol Grubu Öntest-Sontest Toplam Tutum Puanları Arasında Farklılık Olup Olmadığını Belirlemek Üzere Yapılan Wilcoxon Analizi Sonuçları…….…….37
Tablo 14. Deney ve Kontrol Gruplarında Bulunan Öğrencilerin Öntest Toplam Gözlem Puanları Arasında Yapılan Mann Whitney-U Testi Sonuçları…….……..38
Tablo 15. Deney ve Kontrol Gruplarında Bulunan Öğrencilerin Sontest Toplam Gözlem Puanları Arasında Yapılan Mann Whitney-U Testi Sonuçları……...……38
Tablo 16. Deney Grubu Öntest-Sontest Toplam Gözlem Puanları Arasında Farklılık Olup Olmadığını Belirlemek Üzere Yapılan Wilcoxon Analizi Sonuçları……..39
Tablo 17. Kontrol Grubu Öntest-Sontest Toplam Gözlem Puanları Arasında Farklılık Olup Olmadığını Belirlemek Üzere Yapılan Wilcoxon Analizi Sonuçları……..39
Tablo 18. Deney ve Kontrol Gruplarında Bulunan Öğrencilerin Öntest Duyum Testi Puanları Arasında Yapılan Mann Whitney-U Testi Sonuçları…….…….39

Tablo 19. Deney ve Kontrol Gruplarında Bulunan Öğrencilerin Sontest Duyum Testi Puanları Arasında Yapılan Mann Whitney-U Testi Sonuçları……..40
Tablo 20. Deney Grubu Öntest-Sontest Duyum Testi Puanları Arasında Farklılık Olup Olmadığını Belirlemek Üzere Yapılan Wilcoxon Analizi Sonuçları……..……...…….40
Tablo 21. Kontrol Grubu Öntest-Sontest Duyum Testi Puanları Arasında Farklılık Olup Olmadığını Belirlemek Üzere Yapılan Wilcoxon Analizi Sonuçları……..40
Tablo 22. Uygulama Sonrası Deney ve Kontrol Grubu Öğrenci Görüşlerinin Frekans ve Yüzde Dağılımı……..……....41

KISALTMALAR

MİOY: Müziksel İşitme Okuma Yazma
MÜ: Marmara Üniversitesi

BÖLÜM I: GİRİŞ

1.1. Problem

Müzik teorisi, müziğin teorik ve uygulamalı tüm alanlarına uzanan ve bu alanların öğreniminde ön gereksinim olan bir yapıdır. Bu gereksinimi, bireye müzik dili olan notayı öğretmekle başlayıp, müzik hayatının sonuna dek sürdürür. Gerek sanatçı, gerek öğretmen veya müzik araştırmacısı yetiştiren konservatuarlar, güzel sanatlar fakültelerinin müzik ve sahne sanatları bölümleri ve eğitim fakültelerinin müzik öğretmenliği ana bilim dalları bu eğitimleri mutlaka programlarına alırlar (Bkz. EK-1-2).

Müzik teorisinin gerekliliği, müziğin yapısından ve insan-müzik ilişkisinin doğasından kaynaklanır. Yapı itibariyle müzik, bir insan kurgusudur ve bu kurgu yine bir insan eylemiyle gerçeklik kazanır. İnsan temelinde oluşan müziğin *kurgu yönü* teorik yanını, *eylem yönü* uygulamalı yanını vurgular. Bu durum, müzik teorisinin, müziğin varoluş temelinde bile ne denli gerekli olduğuna işaret eder (Uçan, 2005, s. 165).

Eğitim fakültesi müzik öğretmenliği eğitimi, bu mesleğe yönelen veya yöneltilen bireyleri müzik alanında öğretmenleştirme sürecidir. Bu süreç genel olarak müzik öğretmenliği mesleğinin gerektirdiği yeterlikler üzerinde odaklanır. Bu bakımdan müzik öğretmenliği eğitimi, müzik öğretmenliği yeterliklerini kazandırma ve geliştirme sürecidir. Bu süreç belli ortamlarda belli düzenlemeler çerçevesinde yürütülen belli programlarla gerçekleştirilir (Uçan, 2006, s. 68).

Eğitim fakültesi müzik öğretmenliği ana bilim dalı lisans programının müzik teorisi eğitimi içerisinde yer alan Armoni dersi, programdaki diğer MİOY, Çalgı, Eşlik, Elektronik Org Eğitimi, Müzik Biçimleri, Orkestra ve Koro ile olan ilişkisi açısından çok önemlidir. Armoni dersi, ilişkili olduğu bu derslerle birlikte, içerisindeki farklı tür ve yapıdaki akorların oluşturduğu armonik dereceleri kurma, seslendirme, çalma, analiz etme ve işitme gibi uygulamalarla pekiştirir. Bu pekiştirme sürecinde öğrenci, öğrendiği bu akorların ne işe yaradığını, nerelerde ve nasıl kullanıldığını öğrenir. Diğer yandan gerek çalgısında, gerek orkestrada, gerekse de korodaki müziği dikey (armonik) olarak dinleyerek, fonksiyona göre oluşan dinamizmi hisseder, müziğin nereye varacağı hakkında tahminde bulunur. Bu dersle ilgili gerekli olan kuramsal bilgileri öğrenme, analiz yapabilme, partisyonları takip edebilme ve bu partisyonların oluşturdukları dikey yapıyı çözümleyip algılayabilme bağlamında hem akademik eğitimin hem de mesleki yaşamın verimliliğinin arttırılması bakımından Armoni derslerinin işlenişi çok önemlidir. Bu derslerde yaşanabilecek bir başarısızlık öğrencinin diğer müzik derslerinde de kendisini gösterir. Nitekim 2013 yılında yapılan Uyan'ın "Müzik Teorisi ve İşitme Eğitimi ile Bireysel Çalgı Eğitimi Başarıları Arasındaki İlişkiler" başlıklı çalışmasında, Müziksel İşitme Okuma Yazma ve Armoni dersleri akademik başarı puanları ile Bireysel Çalgı Eğitimi dersi akademik başarı puanları arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki olduğu görülmüştür. Aydınoğlu tarafından 2005 yılında yapılan "Müzik Öğretmenliği Lisans Programında Yer Alan Eşlik (Korepetisyon) Dersinin Öğrenci ve Öğretmen Görüşleri Doğrultusunda Değerlendirilmesi" başlıklı çalışmada ise, Eşlik dersinin işleyişindeki olumsuzluklarla ilgili olarak ilgili öğretim elemanları, öğrencilerin, eşlik dersinin

altyapısını oluşturan armoni, müzik teorisi, solfej ve piyano gibi birtakım bilgi, beceri ve donanımdan yoksun olarak geldiklerini belirtmişlerdir.

Eğitim fakültesi müzik öğretmenliği ana bilim dalı lisans programında yer alan Armoni dersi, öğretim elemanları tarafından haftada iki saat toplu olarak 25 ila 30 öğrenci ile işlenmektedir. İki saatlik bir dilim, dersin teorik ve uygulamalı olması gerektiği düşünüldüğünde, tüm bunların yapılmasına imkan vermemektedir. Bulur tarafından 2002 yılında yapılan "Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümlerindeki Armoni Eğitiminde Yaşanan Sorunlar ve Çözüm Önerileri" başlıklı yüksek lisans tezinde, Armoni dersinin 4 yıllık lisans programındaki süresinin son derece yetersiz olduğu, öğrencilerin haftalık ders programında Armoni dersini daha fazla görmek istedikleri görülmüştür. Daha fazla süreye ihtiyaç duyulmasından dolayı haftada dört saat toplu olarak işlenen MİOY dersi ile beraber ilişkilendirilerek yürütülebilir.

Armoniye ilişkin çalışmalar genellikle işitselliğin, kullanışını anlamak için çalma ve söylemenin dışında yazılı notaları ve şifreli basların matematiksel hesaplanması gibi geleneksel yöntemleri içermektedir. Müzisyen birisi yazılı bir dili, aynı kendi ana dilinde olduğu gibi kolaylıkla okumalı ve işitmelidir (Wedge, 1922, s. 5). Akor yürüyüşü ve şifreli baslarla ilgili konular sadece kuramsal bilgi ile sınırlı kalmadan, öğrenciye bunlarla ilgili referans sağlayabilecek kulak eğitimi ve çalgı performansına ağırlıklı olarak yer verilebilir. Müzik yeteneği ve becerisi, partisyon okuma ile birlikte geliştirilebilir. Bu, duyum kabiliyetini geliştirmenin yanında, kalıcılığın sağlanması ve pratik işleyiş açısından konularla işitsel olarak karşılaşıldığında da tanımlanabilmesini sağlar. Öğrencinin müzikteki kazanımını gerçekleştirebilecek, kendisinden çıkan ve kendisine tekrar dönen, bu süreçte de bir şeylerin sinyalini veren-uyaran-öğreten doğal enstrümanı olan ses her alanda kullanılabilir. Çünkü bu enstrüman bireysel olarak monofonik olsa da özellikle akor yürüyüşü ve şifreli bas akorlarının kurulumunda büyük katkı sağlayacaktır. Öğrenci, katkıyı sağlayan bu sesi istediği anda seslendirebilmesinden dolayı bu gücü her zaman hissedecek ve bu güç, dinlediği her müzikte devreye girecek, armonik dereceleri oluşturacaktır. Bu etkinliklerle ilgili sunulan müzik materyallerinin teması, çabuk etkilenilebilen, akılda kalıcı ve iyi müzik mirasından bir örnek olmalıdır. Bu, öğrencinin müzik beğenisini geliştirir, dünya müzik literatüründeki başyapıtları tanımasını sağlar.

Bütün bu düşüncelerden hareketle Kodály Yaklaşımı'na göre Armoni dersi öğretim etkinlikleri hazırlanmıştır. Hazırlanan bu etkinlikler, öğrencinin Armoni dersi ile ilgili bilgiyi bulma, kavrama, uygulama, analiz etme, düzenleme, algılama, kılavuz yapma, beceri haline getirme, uyarlama, yaratma durumlarını sağlayan bir model olabilir. Araştırmanın problemini Kodály Yaklaşımı'na göre uygulanan Armoni dersinin başarı, tutum ve performans üzerindeki etkinin bilinmemesi oluşturmaktadır.

1.2. Amaç

Bu araştırmada Kodály Yaklaşımı'na göre uygulanan Armoni dersinin öğrencilerin başarı, tutum ve performans üzerindeki etkisini ortaya koymak amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda aşağıda yer alan hipotezler sınanacak ve belirtilen bir soruya nitel yolla cevap aranacaktır.

1.3. Hipotezler

1.3.1. Başarı Testine İlişkin Hipotezler

H_0: Deney ve kontrol grubu öğrencilerinin öntest Başarı Testi puanları arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

H_1: Deney ve kontrol grubu öğrencilerinin sontest Başarı Testi puanları arasında, deney grubu lehine anlamlı bir farklılık vardır.

H_1: Deney grubu öğrencilerinin öntest-sontest Başarı Testi puanları arasında, sontest lehine anlamlı bir farklılık vardır.

H_1: Kontrol grubu öğrencilerinin öntest-sontest Başarı Testi puanları arasında, sontest lehine anlamlı bir farklılık vardır.

1.3.2. Tutum Ölçeğine İlişkin Hipotezler

H_0: Deney ve kontrol grubu öğrencilerinin öntest toplam tutum puanları arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

H_1: Deney ve kontrol grubu öğrencilerinin sontest toplam tutum puanları arasında, deney grubu lehine anlamlı bir farklılık vardır.

H_1: Deney grubu öğrencilerinin öntest-sontest toplam tutum puanları arasında, sontest lehine anlamlı bir farklılık vardır.

H_0: Kontrol grubu öğrencilerinin öntest-sontest toplam tutum puanları arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

1.3.3. Performansa İlişkin Hipotezler

1.3.3.1. Gözlem Formuna İlişkin Hipotezler

H_0: Deney ve kontrol grubu öğrencilerinin öntest toplam gözlem puanları arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

H_1: Deney ve kontrol grubu öğrencilerinin sontest toplam gözlem puanları arasında, deney grubu lehine anlamlı bir farklılık vardır.

H_1: Deney grubu öğrencilerinin öntest-sontest toplam gözlem puanları arasında, sontest lehine anlamlı bir farklılık vardır.

H_1: Kontrol grubu öğrencilerinin öntest-sontest toplam gözlem puanları arasında, sontest lehine anlamlı bir farklılık vardır.

1.3.3.2. Duyum Testine İlişkin Hipotezler

H_0: Deney ve kontrol grubu öğrencilerinin öntest Duyum Testi puanları arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

H_1: Deney ve kontrol grubu öğrencilerinin sontest Duyum Testi puanları arasında, deney grubu lehine anlamlı bir farklılık vardır.

H_1: Deney grubu öğrencilerinin öntest-sontest Duyum Testi puanları arasında, sontest lehine anlamlı bir farklılık vardır.

H_1: Kontrol grubu öğrencilerinin öntest-sontest Duyum Testi puanları arasında, sontest lehine anlamlı bir farklılık vardır.

Soru: Yürütülen araştırmanın, uygulama sonunda akademik ve mesleki hayata katkı ve kazanımları nelerdir?

1.4. Önem

Araştırma sonucunda toplanacak verilerin;

1. İşlevsel ve uygulamaya dönük bir Armoni dersinden hareketle öğrencinin müziği dikey olarak algılaması ve ilişkili olduğu diğer derslere analitik olarak yaklaşması,

2. Solfej'in, Armoni de dahil olmak üzere tüm bileşenlerini içeren bir çalışma olarak algılanması,

3. Bu yöntemle alınan bir eğitimin diğer mesleki derslere katkı sağlaması,

4. Armoni dersi işleyişine farklı bir metodoloji kazandırılması,

5. Elde edilen bulgular ışığında program geliştirme ve değerlendirme çalışmalarına katkı sağlanması bakımından önemli olduğu düşünülmektedir.

1.5. Sınırlılıklar

Bu araştırma;

1. M.Ü. Atatürk Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Öğretmenliği Ana Bilim Dalı 2016-2017 öğretim yıllarında MİOY ve Armoni dersi alan 2. sınıf öğrencileri ile,

2. Kullanılan ölçme araçları ile,

3. Ders programları ve üniteler ile,

4. Kullanılan istatistiksel işlemler ile sınırlıdır.

1.6. Sayıltılar

1. Öğrenciler Armoni dersine yönelik bilgi ve becerileri, Müzik Öğretmenliği Lisans Programı'ndaki MZO2009.2 kodlu Armoni-Kontrpuan-Eşlik I ve MZO2010.2 kodlu Armoni-Kontrpuan-Eşlik II derslerinden güz ve bahar dönemlerinde almışlardır.

2. Araştırmaya katılan deneklerden alınan cevaplar samimidir.

BÖLÜM II: ALAN YAZIN

2.1. Eğitim Programı

Eğitim programı; öğrenene, okulda ve okul dışında planlanmış etkinlikler yoluyla sağlanan öğrenme yaşantıları düzeneği olarak tanımlanır. Öğrenenlere öğrenme yaşantıları sağlamak eğitim programları aracılığı ile olmaktadır. Bu nedenle öğrenme yaşantıları eğitim programının en önemli boyutu olmak durumundadır. Programın bütününün bir düzenek olarak görülmesinde vurgulanmak istenen, bu düzen içinde sistemli bir yapılanmanın ve sistematik sürecin olmasından kaynaklanmaktadır. Bu anlamda düzenek, eğitim programını bir düzen içinde sunmanın gerekliliğini vurgulamaktadır (Demirel, 2015, s. 4).

2.2. Program Geliştirme

Program geliştirme; eğitim programının hedef, içerik, öğrenme-öğretme süreci ve değerlendirme öğeleri arasındaki dinamik ilişkiler bütünü olarak tanımlanır. Tanıma göre bir eğitim programının dört temel öğesi olduğu vurgulanmaktadır. Bu öğeler hedef, içerik, öğrenme-öğretme süreci ile ölçme-değerlendirmedir. Hedef kavramı içinde öğrenene kazandırılacak istendik davranışlar da yer almaktadır. İçerik öğesi ile eğitim programında hedeflere uygun düşecek konular bütünü düşünülmektedir. Öğrenme-öğretme sürecinde ise, hedeflere ulaşmak için hangi öğrenme-öğretme modelleri, stratejileri, yöntem ve tekniklerin seçileceği belirtilmektedir. Ölçme-değerlendirme öğesinde hedef-davranışların ayrı ayrı test edilip, istendik davranışların ne kadarının kazandırıldığı ve yapılan eğitimin kalite kontrolü vurgulanmaktadır (Demirel, 2015, s. 5).

2.3. Program Tasarısı Hazırlama

Eğitim, uygulamalı bir bilim alanıdır. Bu nedenle eğitim problemlerine masa başında değil, problemin kaynağında, okulda ya da eğitim sisteminin bütününde çözüm aramak gerekir. Eğitim sisteminde ortaya çıkan problemin çözümü, bir ülkede izlenen Milli Eğitim Politikası'na, okuldaki öğrencinin davranışa dönüştürmesi söz konusu olan programın geliştirilmesine bağlı bulunmaktadır (Varış, 1976; akt. Demirel, 2015, s. 95).

Program içerisinde öğrenene kazandırılmak istenen hedefler aşamalı olarak üç alanda sınıflanır. Bu alanlar; bilişsel alan, duyuşsal alan ve devinişsel (psiko-motor) alandır.

Bilişsel Alan (cognitive domain): zihinsel öğrenmelerin çoğunlukta olduğu ve zihinsel yetilerin geliştirildiği alandır. Bu alanın alt basamakları *bilgi, kavrama, uygulama, analiz, sentez* ve *değerlendirme*dir (Demirel, 2015, s. 96).

Duyuşsal Alan (affective domain): sevgi, korku, nefret, ilgi, tutum ve güdülenmişlik gibi duygusal yönlerin baskın olduğu alandır. Bu alanda bireyin özellikleri ön plandadır (Sönmez, 2015, s. 96). Bu alanın alt basamakları *alma, tepkide bulunma, değer verme, örgütleme* ve *kişilik haline getirme*dir (Karthwohl, 1964; akt. Demirel, 2015, s. 96).

Devinişsel Alan (psychomotor domain): zihin ve kas koordinasyonunu gerektiren becerilerin baskın olduğu alandır. Bu alanda beceriler ön plandadır (Demirel, 2015, s. 96). Bu alanın alt basamakları

algılama, kurulma, kılavuz yapma, mekanikleşme, beceri haline getirme, uyum (durumu uydurma) ve *yaratma*dır (Grobman, 1970; akt. Demirel, 2015, s. 96).

2.4. Geleneksel Öğretim Yöntemi

Geleneksel öğretim öğretmenin merkezde olduğu, ders anlatma ve problem çözme üzerine temellendirilmiş bir yöntemdir. Ders içeriği, kullanılan materyaller ve ölçme-değerlendirme öğretmen tarafından belirlenip aktarılır (Cottel ve Millis, 1993; akt. Dimitrios, Labros, Nikolaos, Maria ve Athanasios, 2013, s. 76).

Geleneksel müzik öğretim yöntemi, derste öğretmenin aktif, öğrencilerin pasif olduğu, müziğin bir takım kurallar ya da tanımlar sistemi olarak ele alındığı, öğrencilerin öğretmeni taklit ederek müziği deneyimlemeye çalıştığı, öğrencilerin yaratıcılıklarını keşfetme ve sergileme olanaklarına pek yer vermeyen öğretim yöntemi olarak açıklanabilir (Özmenteş ve Bilen, 2005, s. 90).

Eğitim, öğrencilerin yeni öğrendikleri bilgiler ile ön bilgilerini ilişkilendirebilmelerine, bir alandaki bilgilerini diğer alandakilerle birleştirebilmelerine ve sınıfta öğrendikleri bilgileri günlük yaşamla ilişkilendirebilmelerine yardımcı olmalıdır. Geleneksel öğretim yöntemleriyle öğretilen öğrencilerin konuları ve kavramları istenilen düzeyde öğrenemedikleri ve öğrenmelerin çoğu zaman hazır bilginin ezberlenmesi şeklinde olduğu bilinmektedir (Özmen, 2004, s. 108).

2.5. Kodály Yaklaşımı

Kodály Yaklaşımı, Zoltán Kodály'nin (Macaristan 1882-1967), müzik eğitimi ile ilgili anaokulundan üniversiteye kadar, kendisinin keşfetmediği fakat daha önceden keşfedilmiş araç ve sistemleri, 1940-1950 yılları arasında meslektaşları ve öğrencileri ile birlikte kendi hedef ve felsefesini ortaya koyarak geliştirdikleri geniş kapsamlı bir müzik eğitimi sistemidir (Kabataş, 2017, s. 98).

2.5.1. Kodály Yaklaşımının Prensipleri

1. *Müzik eğitimi, herkesin doğal enstrümanı olan şarkı söylemeye dayanmalıdır* (Bagley, 2005-2006, s. 106-107). *Şarkı söyleme her türlü müziğin temelini oluşturabilir ve bu sağlanmalıdır* (Casarow, 2015, s. 2).
2. *Eğitimde sadece yüksek sanat değeri olan müzikler kullanılmalıdır* (Casarow, 2015, s. 2).
3. *Sadece iyi müzisyenler müziği öğretmelidirler* (Casarow, 2015, s. 2).
4. *Herkes müzik okur yazarlığını yapma hakkına sahiptir ve bu zevk almak demektir* (Casarow, 2015, s.2). *Dilde okuryazarlığı öğrenen her insan, müzikte okuryazarlığı da öğrenebilir* (Bagley, 2005-2006, s. 106-107).
5. *Müzik eğitimi mümkün olan en erken yaşta başlamalıdır* (Casarow, 2015, s. 2).
6. *Bir çocuğun kendi müzikal kültürü, kendi müzikal "anadilini" sağlar. Halk müziği, "müzikal anadil" olarak anılmaktadır. Halk şarkıları, müzik eğitimi için ideal materyalleri sağlar* (Casarow, 2015, s. 2). *Müzik eğitiminde o ülkenin kendi ana dilinde folk şarkılar kullanılmalıdır* (Szőnyi, 2013, s. 12).

2.5.2. Kodály Yaklaşımının Amaçları

1. Her çocukta var olan müzik kapasitesini en yüksek düzeye çıkarmak, müziğin dilini çocuklara öğretmek ve onları bu dille okuyup yazıp üretecek hale getirmek (Yıldırım, 2009, s. 26) .
2. Çocukları kendi dil ve kültürlerinin ürünleri ile tanıştırmak (Yıldırım, 2009, s. 26).
3. Çocukları dünyanın en büyük sanat eserleri ile tanıştırarak bu müzikleri dinlerken, çalışırken ve çözümlerken, müzik üzerine dayanan bir bilgiden kaynaklanan güven ile müziği ve yaşamı sevmelerini sağlamaktır (Yıldırım, 2009, s. 26).

2.5.3. Kodály Yaklaşımının Araçları

Rölatif (Göreceli) Sol-Fa: Bu araç ilk olarak Sarah Glower adında bir müzik eğitimcisi tarafından 19. yüzyılda İngiltere'de geliştirilmiştir. Kodály İngiltere'de bu yöntemi incelemiş ve kendi metodunun içerisine koymuştur (Choksy, 1987, s. 14). Do notasının tüm majör tonlarda, La notasının da tüm minör tonlarda birinci derece olarak kullanıldığı, kişiyi tonaliteye hazırlamayı sağlayan bir araçtır. Her nota belirleyici ve ilgili olmak üzere iki anlam taşır. Örneğin Sol notasının, içerisinde bulunduğu tona göre nota ismi değişebilir, modülasyon olması durumunda da farklı bir tonu işaret edebilir (Szőnyi, 2013, s. 18).

Ritim heceleri: Bu araç 19. yüzyılda Fransız müzik teorisyeni ve eğitimcisi Joseph Cheve tarafından keşfedilmiştir. El parmaklarını farklı şekillerle gösterip, bu şekillere göre ritim isimleri ile erken müzik eğitiminde tartım egzersizleri sağlamaktadır (Szőnyi, 2013, s. 20-21).

El işaretleri: Bu araç İngiliz John Curwen tarafından 19. yüzyılda geliştirilmiştir. Ellerin çeşitli yükseklik ve şekillere göre değişmesiyle sesi yönetmeye yarayan araçtır (Choksy, 1987, s. 15). Curwen, geliştirdiği bu basit araçla amatör koroların partisyon okuyabilmelerini sağlamasıyla İngiliz koro müziğinde büyük bir gelişim sağlamıştır (Szőnyi, 2013, s. 18).

2.6. Müziksel İşitme Okuma Yazma

2.6.1. Müziksel İşitme

Geniş anlamıyla müziksel işitme, işitme duyusuyla algılanabilir müziksel bütün, öğe, gereç, özellik ve ilişkileri (doğru) algılama, tanıma, anımsama (hatırlama), ayırdetme, çözme ve çözümleme yeteneğidir. Müziksel işitme, genel olarak, çevreden gelen müziksel uyaranları alma, alınan uyaranlar ve oluşan uyarımlardan uygun biçimde etkilenme ve bu etkilere uygun tepkilerde bulunma yoluyla kendini belli eder. Buna göre müziksel işitme yeteneği, çevreden işitme yoluyla gelen veya alınan müziksel uyarımlarla oluşan müziksel etkilere uygun müziksel tepkide bulunma ile görgül bir nitelik kazanır (Uçan, 2005, s. 19).

2.6.2. Müziksel Okuma

Herhangi bir müzik yazısını süre, yükseklik, ritimleri ile birlikte seslendirmeye müzikal okuma (solfej) denir (Özçelik, 2003; akt. İlkay, 2004, s. 15).

Aydoğan'a (1998) göre "Bir müzik yazısını seslere çevirmeye müziksel okuma denir. Müziksel okuma müzik yazısını, müziğin harfleri olarak nitelendirilebilecek notaların ad, yükseklik, süre (ritm),

hız (tempo), gürlük ve ayrıntılarıyla seslendirmedir. Müziksel okuma, okumanın özelliğine göre farklı türlere ayrılabilir. Örneğin; gözle (içten) okuma, sesli okuma, deşifre okuma (ön okuma), ritimsel okuma, dizi okuma, akor dizisi-kadans okuma, ezgi okuma, tek sesli okuma, Sol anahtarında okuma, Fa anahtarında okuma vb. Bu okumalardan bazıları kendi içlerinde farklı türlere ayrıştırılabilir, örneğin makamsal okuma, tampere ses sistemi düzeninde okuma, geleneksel ses düzeninde okuma vb. Müziksel okumanın, en basit bir ritmi, aralığı, ezgiyi okumadan; en karmaşık durumdaki (partisyon) okumaya değin ulaşabilen ve her davranışın, kendinden sonra gelenin bir ön koşulu olan oldukça geniş bir açılımı vardır (Aydoğan, 1998; akt. İlkay, 2004, s. 16).

2.6.3. Müziksel Yazma

Müziksel yazma (dikte yapma) ezgisel nitelikte yazılmış olan parçaları, ölçü rakamına, ses sürelerine ve ses yüksekliklerine uygun olarak tonal-modal durumlar göz önünde bulundurularak yazmadır. Dikte yapma da müziksel bellek ile ilgili bir konudur. Müziksel bellek, işitilen, okunan, yazılan, dinlenen, söylenen, çalınan müzikleri ya da müziksel ögeleri, bıraktıkları izler yoluyla akılda tutma, saklama ve gerektiğinde hatırlama gücüdür (Uçan, 1997, s. 23; akt. MEB, 2009, s. 12).

Müziksel yazma öğrenme alanı, tonal ve makamsal dikte yapmanın yanı sıra tartım yazma çalışmalarını da kapsayacak şekilde düşünülmüştür. Burada hedeflenen, öğrencilerin tonal ve makamsal yapıda duydukları müzikleri algılayıp dizek (porte) üzerine aktarması, tartım yazma çalışmalarıyla da nota değerleri, tartım bilgisi, ölçü kavramı gibi konuları pekiştirerek ritim duygusunu geliştirmeleridir (MEB, 2009, s. 14).

2.6.4. Müziksel İşitme Okuma Yazma Eğitiminin Önemi

Müzik teorisi, müziğin oluşturulması ve icrası ile ilgili olan bölümüdür ve müziksel işitme, müziksel okuma, müziksel yazma, müziksel yapı (form), armoni, kontrpuan konularını içerir. Müzik teorisi, müziği anlamaya yardım etmekle kalmayıp, müziksel düşünceleri iletmeyi, müziksel bir iletişim kurmayı ve daha önce yaşanmamış deneyimler yoluyla müziği keşfetmeyi sağlar. Müzik teorisi, kişiyi "okur-yazar" bir müzikçi yapar, müziksel ufkun genişletilmesinde yöntemler ve kelime haznesi sağlar (Uyan, 2013, s. 55).

Müziksel işitme, okuma ve yazma eğitimi mesleki müzik eğitiminin temelini oluşturmakta, mesleki müzik eğitimi için gerekli olan diğer temel dersler de müziksel işitme, okuma ve yazma eğitiminin yardımı ile gelişmektedir. Bir başka deyişle müziksel işitme, okuma ve yazma eğitimi dersi temel alan dersidir. Müziksel işitme, okuma ve yazma dersi ile öğrenciler; ulusal ya da evrensel nitelikteki müzikleri doğru seslerle ve zamanlamalarla öğrenebilme, tekrar edebilme, gerektiğinde duyulan bir müziği notaya alabilme becerileri kazanır. Müzik öğrenimi görmekte olan öğrenciler, çalgı derslerinde kendilerine verilen çalışma parçaları ve eserleri istenilen şekillerde seslendirir ve çalgı çalma becerileri de bu doğrultuda gelişir (Avşar, 2014, s. 15).

"Müzik yeteneği, belirli alt yeteneklerden ya da yetenek kümelerinden oluşur. Bunların en önemlilerinden biri, kuşkusuz "müziksel işitme yeteneği" dir. Müziksel işitme yeteneği, müzik yeteneğinin temelini ve bel kemiğini oluşturur (MEB, 2009, s. 4-5).

Çalgı çalma veya şarkı söyleme ve dinlenilen bir eseri tanımak, analiz edebilmek açısından işitme eğitimi ve yeteneği büyük önem taşımaktadır. Notaları, aralıkları ve ritmi anlamanın müziği yorumlama gücünü etkilemeyeceği düşünülemez. Müziğin bir ses sanatı olması dolayısıyla, müzisyenler ve müzik bilimciler için seslerin özeliklerinin farkında olma yetisi, icranın doğruluğu ve güzellik derecesini değerlendirmek açısından da ayrı bir önem kazanmaktadır. Az veya çok, tüm müzisyenler dinledikleri müzikleri eleştirmek durumundadırlar (Bağcı, 2008, s. 5).

2.7. Armoni

2.7.1. Armoni ve Çokseslilik

Armoni, iki ya da daha fazla sesin eşzamanlı biçimde seslendirilmesiyle ortaya çıkan anlamdır. Diğer bir anlamıyla, yatay unsurların bileşimi ile meydana gelen müziğin dikey halidir (Kostka, Payne ve Almen, 2013, s. 11).

Seslerin kaynaşması demek olan armoni, yatay olarak kurulan ezginin tersine, dikey bir yapı ortaya koyar (Karolyi, 2007, çev., s. 65-66).

Akor bağlanışlarındaki dikey ilişkileri inceleyen ve sorgulayan bilim dalına armoni denir (Bağceci, 2007, s. 1).

Uyum, ahenk ve seslerin kaynaşması anlamına gelen armoni; seslerin uyumundaki kuralları ve yaratıcı ilkeleri inceleyen bilim ve sanat dalıdır (Say, 2005, s. 99).

Genel olarak yukarıdaki tanımlamalara göre armoni, iki ya da fazla sesin bir araya gelmesiyle oluşan tınıdır ve bu tını ile birlikte sesler bir araya gelerek çokseslilği oluşturur. Çokseslilikle beraber herhangi bir ses üzerine belirli aralıklar çıkılarak kurulan akorlar meydana gelir. Çokseslilik, müziğin gelişimi için önemli bir yer tutar ve iyi bir müzik için armonideki akorların belli bir müzikal uyum içerisinde bir araya gelmesi gerekir. Müziği oluşturan "melodi, ritm, armoni, form ve dinamik" öğeleri düşünüldüğünde, yaratılan bir melodinin iyi armonize edilip çok sesli hale getirilmesi, onu bambaşka bir noktaya taşıyabilir.

2.7.2. Armoni Eğitiminin Önemi

Armoni, bireyin müziği dikey olarak da algılayabilmesini sağlar. Bu, melodiyle beraber hareket eden akor yürüyüşü haritasını oluşturur. Bu haritayla beraber müziğin farkında olur, daha iyi tanımlar, çözümler ve nereye varacağı hakkında tahminde bulunur. Çözümlediği bu akor yürüyüşü cümlelerini benzer yapıdaki diğer melodilere uyarlama ve yeniden armonize çalışmalarıyla beraber, eşlikleme, düzenleme ve doğaçlama yetisini geliştirir.

Armoni bilgisi, çeşitli armonik yapıdaki eserlerin analiz edilerek iyi tanınmasını, eser yazma, düzenleme yapma ve eşlik yapmada zorluk çekmemeyi sağlar. Müzik eğitimcileri ve müzisyenler eşlik, besteleme ve doğaçlama için büyük ölçüde armoni bilgisine ihtiyaç duyarlar.

Armoni bilgisi sayesinde birey, icra ederken mevcut yazılı dinamik yönergelerinin dışında, akor yürüyüşünün oluşturduğu fonksiyonlara göre oluşabilecek dinamizmi hisseder. Böylelikle eser içerisinde çeşitli yerlerdeki armonik tınıya göre kendisine daha geniş yorumlama alanı açar.

2.8. Günlük Ders Planına Göre Düzenlenen Basamaklar

I. GİRİŞ BÖLÜMÜ

1. Dikkati Çekme (Attention): Bir ders işlenişinde ilk basamak dikkat çekmedir. Öğretmen dersin başında öğrencilerin dikkatini konuya ve kazandırılacak davranışlara çekmek için olgu, olay, anı, espri, fıkra, şarkı gibi etkinliklerle öğrencilerin dikkatini kazandırmak istediği konuya yöneltir. Ayrıca yanıtı olmayan, fakat konu ve davranışlarla ilgili olan sorular da sorabilir (Sönmez, 2012, s. 195).

2. Güdüleme, İstekli Kılma (Motivation): Ders işlenişindeki ikinci basamakta, hangi konu olursa olsun öğrencilerin niçin öğrenmek zorunda oldukları bir tartışma ortamı açılarak öğrenci ve öğretmen tarafından ortaya konur. Öğrencilerin öğrenme isteklerini güdülemek için öğretmen, bu davranışların bir sonraki derste nasıl işe yarayacaklarını ya da yaşamlarında neden gerekli olacağını açıklar (Sönmez, 2012, s. 197).

3. Gözden Geçirme (Overview): Bu basamakta derste kazandırılacak hedef-davranışlar öğrencilere sunularak yol gösterici harita çizilir. Ayrıca neyi, nasıl kazanacakları konusunda öğrencilerin bilgi sahibi olmaları, onların kafasındaki şüpheleri ortadan kaldıracağı için dersin kolayca işlenmesine katkıda bulunabilir (Sönmez, 2012, s. 197).

4. Geçiş (Transition): Dersin geliştirme bölümüne geçmeden önce ya da dersin bu bölümünde, yanı davranışların kazandırılması sırasında öğretmence düzenlenmiş olgu, olay, anı, levha, tablo, harita gibi araç-gereçlerin sunulduğu, açıklamaların yapılığı basamaktır (Sönmez, 2012, s. 197).

II. GELİŞTİRME BÖLÜMÜ

Belli bir konu alanında, belli bir sürede kazandırılacak davranışların her bir öğrenciye mal edilmesi için yapılan her türlü yerinde ve tutarlı etkinliği kapsar. (Sönmez, 2012, s. 199). Bu bölümde şunlar bulunmalıdır:

1. Öğrenciye sorulacak sorular ve doğru yanıtları önceden belirleme. Bu sorular ve yanıtlar kazandırılacak davranışa ve öğrencinin hazır bulunuşluk düzeyine uygun olmalıdır.

2. Öğrenciden doğru yanıt gelmiyorsa verilecek ipuçlar belirlenmelidir.

3. Yarım yamalak ya da eksik yanıtlar geliyorsa, yapılacak düzeltme ve dönütler belirlenmelidir.

4. Doğru yanıt veren öğrenciye verilecek pekiştireçleri belirlenmeli. Pekiştireçler öğrencinin yaşına, cinsiyetine, ve sahip olduğu psiko-sosyal değerlere uygun olmalıdır.

5. Öğrencinin derse katılımını eşit sağlamak amacıyla soruları tüm öğrencilere adil dağıtılmalıdır. Yanıtlar istendik düzeyde değil veya hiç yoksa ipucu, düzeltme işlemlerine başvurulmalı ve öğrenciler yüreklendirilmelidir.

6. Kazandırılacak davranışlarla ilgili araç-gereçler hazırlanmalı ve yerine göre sırasıyla kullanılmalıdır.

7. Kazandırılacak davranışa uygun öğrenme-öğretme yöntemleri kullanılmalıdır.

8. Zaman, hedef davranışlara ve öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeyine göre düzenlenmelidir.

9. Ünite ve konular somuttan soyuta, kolaydan zora, basitten karmaşığa, bilinenden bilinmeyene, yakın çevre ve zamandan uzağa, birbirinin ön koşullu oluş özellikleri dikkate alınarak sıralanmalıdır.

10. Her ünitenin bitiminde biçimlendirme, ve yetiştirmeye yönelik değerlendirme yapılmalıdır. Bu değerlendirmede, öğrenciye not verilmemelidir.

11. Günlük ders planı ne kadar ve öğrenci ne kadar bilimsel ve ayrıntılı hazırlanırsa hazırlansın, onu uygulayacak olan öğretmen istendik niteliklerle donanık değilse, ilk hamlede öğrenci amacına beklendik düzeyde ulaşmayabilir. Bunun için öğretmen programlandırılmış öğretime göre bir dersin işlenişini öğrenip uygulamalıdır.

12. Eğitim durumunda beş öğrenme-öğretme etkinliği bir arada bulunmalıdır. Bunlar sırasıyla dinleme, görme, tartışma, yapıp-gösterme ve başkasına öğretmedir. Öğrenci önce dinleyebilecek, sonra görecek, öğrendikleri üzerinde tartışacak, öğrendiklerini yapıp gösterecek, daha sonra başkasına gösterecektir; çünkü bunları yapınca öğrendiklerinin %90'nını unutmaz ve kullanır (Sönmez, 2012, s. 2002).

III. KAPANIŞ BÖLÜMÜ

1. Özet (Sumary): Özetler değişik zamanda yapılabilir. Eğer hedefler değişik düzeyde ise, her hedef kazandırıldıktan sonra bir ara özet yapılabilir. Ara özette yardımcı noktalar söylenmelidir. Son özette, ana nokta söylenmelidir. Ana ve yardımcı noktaların ara ve son özette yinelenmesi, davranışın yer etmesini, öğrencinin eksikliklerini tamamlamasını, yanlışlarını düzeltmesini sağlayabilir (Sönmez, 2012, s. 202).

2. Tekrar Güdüleme, Tekrar İstekli Kılma (Remotivation): Bu basamaktaki amaç, öğrencinin derse ve öğrendiklerine karşı ilgilerinin devamını sağlamaktır. Etkili bir öğretmen, güdülemeyi ders süresince devam ettirir. Bir önceki derste öğrenilen davranışlar, bir sonraki ders için ön koşul olduğu durumda bu basamak önemini gösterir (Sönmez, 2012, s. 203).

3. Kapanış (Closure): Dikkat çekme basamağındaki basamağında sorulan soruların tekrar sorulduğu basamaktır. Sunup yarıda kestiği film, oyun ve bunların sonunun ne olduğunu gündeme getirmeli, aldığı yanıtlara göre filmin, oyunun sonunu göstermeli, şarkı, oyun ve gösteriyle dersi bitirmelidir. Soru sorulduktan sonra öğrencilerce hala yanıt alınamıyorsa eğitim durumu yeniden düzenlenmelidir (Sönmez, 2012, s. 203).

4. Değerlendirme (Evaluate): Bu basamakta öğretmen kazandırmayı amaçladığı hedef davranışla ilgili en az bir soru sorarak, aldığı sonuca göre not vermeden değerlendirme yapıp ders planında gerekli düzenlemelere gitmelidir (Sönmez, 2012, s. 204).

2.9. İlgili Araştırmalar

Holmes (2009) tarafından Florida Üniversitesi'nde yapılan araştırmada Movable-Do ve Fixed-Do solfej eğitiminin 7 ve 8 yaşındaki öğrencilerin deşifre şarkı söyleme becerisi gelişimindeki etkisi incelenmiştir. Öntest-sontest kontrol gruplu deneysel desenin kullanıldığı araştırmanın çalışma grubunu Kuzey Orta Florida'da 6 okuldan 12 ayrı sınıftan toplam 181 öğrenci oluşturmaktadır. Deney grubuna Movable-Do ve Fixed-Do ile eğitim verilmiştir. Kontrol grubuna ise diğer şarkı söyleme ve müzik okuma aktiviteleri yaptırılmıştır. Araştırmadaki veriler Müziksel İşitme Testi ve Şarkı Söyleme Gelişimi Testi tarafından toplanmıştır. Araştırma sonucunda her iki deney ve kontrol grubundaki öğrencilerin

deşifre şarkı söyleyebilme becerilerine ilişkin öntest-sontest puanları arasında olumlu yönde anlamlı fark görülmekle birlikte, Movable-Do solfej eğitimi alan deney grubu öğrencilerinin öntest-sontest başarı puanları arasında sontest puanlarının en yüksek ve deşifre başarılarının da en büyük kazanıma sahip olduğu saptanmıştır.

Özaltunoğlu (2011) tarafından İnönü Üniversitesi'nde yapılan araştırmada dikte eğitimini, bağıl işitme becerisine sahip bireylere tonal hiyerarşiye dayanan Aktarımlı-Do metoduyla uygulamanın, lisans düzeyindeki öğrencilerin dikte yazma becerilerinin geliştirilmesinde ne ölçüde etkili olduğu incelenmiştir. Öntest-sontest kontrol gruplu deneysel desenin kullanıldığı bu araştırmanın çalışma grubunu Cumhuriyet Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Müzik Bölümü 1. sınıfında öğrenim gören toplam 38 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmadaki veriler Denklik Testi Dikte Yazımına Yönelik Başarı Ölçeği ve Uzman Görüşü Alma Formu tarafından toplanmıştır. Araştırma sonucunda deney grubundaki öğrencilerin dikte yazımı başarı ölçeğine ilişkin öntest-sontest puanları arasında sontest lehine olumlu yönde anlamlı fark görülmekle birlikte Aktarımlı-Do metoduyla dikte eğitimi uygulanan deney grubu ile Sabit-Do metoduyla dikte eğitimi uygulanan kontrol grubu arasında deney grubu lehine anlamlı fark bulunmuştur.

Tekin Gürgen (2007) tarafından Dokuz Eylül Üniversitesi'nde yapılan araştırmada Orff-Schulwerk ve Kodály Yaklaşımı'nın vokal doğaçlama, müziksel işitme ve şarkı söyleme becerileri üzerindeki etkisi incelenmiştir. Öntest-sontest kontrol gruplu deneysel desenin kullanıldığı bu araştırmanın çalışma grubunu İzmir Vasıf Çınar İlköğretim Okulunun 3. sınıfında öğrenim gören toplam 64 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmadaki veriler Vokal Doğaçlama Gözlem Formu, Müziksel İşitme Testi ve Şarkı Söyleme Gözlem Formu tarafından toplanmıştır. Araştırma sonucunda Orff-Schulwerk ve Kodály Yaklaşımı'nın öğrencilerin müziksel işitme becerileri gelişiminde Geleneksel Öğretim'e göre anlamlı derecede daha etkili olduğu saptanmıştır. Ancak Orff-Shulwerk ve Kodály Yaklaşımı, vokal doğaçlama ve şarkı söyleme becerilerinin gelişiminde Geleneksel Öğretim'e göre anlamlı farklılık yaratmamıştır. Bununla birlikte son ölçümlerdeki ortalamalara bakıldığında müziksel işitme becerisinde en yüksek ortalamanın Orff grubunda, vokal doğaçlama ve şarkı söyleme becerisinde en yüksek ortalamanın Kodály grubunda olduğu gözlenmiştir.

Yıldırım (2009) tarafından Dokuz Eylül Üniversitesi'nde yapılan araştırmada Kodály Yaklaşımı'nın ilköğretim öğrencilerinin keman çalma becerisi, özyeterlik algısı ve keman çalmaya ilişkin tutumları incelenmiştir. Öntest-sontest kontrol gruplu deneysel desenin kullanıldığı bu araştırmanın çalışma grubunu İzmir Yöneliş Koleji 3, 4 ve 5. sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Deney grubuna Kodály Yaklaşımı, kontrol grubuna ise Geleneksel Yöntem uygulanmıştır. Araştırmadaki veriler Gözlem Formu, Tutum Ölçeği, Özyeterlik Ölçeği ve Görüşme Formu ile toplanmıştır. Araştırma sonucunda, Kodály Yaklaşımı'nın keman çalma becerisinin müzikal boyutunda, keman çalmaya ilişkin tutumu ve keman çalmaya yönelik özyeterliğin yatkınlık boyutu üzerinde Geleneksel Yöntem'e göre daha anlamlı düzeyde etkili olduğu görülmüştür.

Ferrell (2003) tarafından North Texas Üniversitesi'nde yapılan araştırmada, Macaristan müzik eğitimi programının Kodály eğitim felsefesiyle birlikte değişimi sırasında Kodály Yaklaşımı'nı ilk uygulayanlardan Katinka Daniel'in, öğrenci ve meslektaşları üzerinde algı etkisi ve tutumsal değişiklikleri incelenmiştir. Nitel yöntemin kullanıldığı bu araştırmanın çalışma grubunu 20 öğrenci ve eğitmen oluşturmaktadır. Verilerin toplanması için öğrenci ve öğretmenlere yönelik görüşme soruları hazırlanmıştır. Yapılan görüşmelerin sonucunda Daniel'in otorite ve uzmanlık alanında etkileyici olduğu ve öğretim yönteminin öğrenciler üzerinde önemli ölçüde başarılı olduğu görülmektedir.

Baumann (2010) tarafından Maryland Üniversitesi'nde yapılan araştırmada Kodály'den esinlenilen müzik öğretmeni programının özellikleri ve psikolojik, pedagojik, kurumsal etkileri tanımlanmıştır. Vaka inceleme metodunun uygulandığı araştırmanın çalışma grubunu, içerisinde program yöneticilerinin, öğretim elemanlarının ve öğrencilerinde bulunduğu toplam 25 kişi oluşturmaktadır. Araştırmadaki veriler etkinlik ve faaliyetlerin gözlemlenmesiyle ve bireysel görüşme formlarıyla toplanmıştır. Araştırma sonucunda eğitimi tasvir edici, yüksek sınıf eğitimi, öğrenmeyi keşfedici ve müzik literatürü toplayıcı olmak üzere dört biçimde pedagojiye rastlanmıştır. Bu pedagojik yaklaşımların uygulanabilirliği ve faydalılığı üzerinde durulmuştur.

Garner (2011) tarafından St. Thomas Üniversitesi'nde yapılan araştırmada müzik öğrenme yöntemlerinin (işitsel, kinestetik, sözel ve görsel), Kodály'den esinlenen müzik eğitiminde ne kadar işlevsel ve ilişkili olduğu incelenmiştir. Nitel yöntemin kullanıldığı bu araştırmanın çalışma grubunu 12 eğitimci oluşturmaktadır. Veriler sınıf gözlemleri, eğitmenlerle yapılan görüşmeler ve araştırma yayınlarından toplanmıştır. Araştırma sonucunda öğrencilerin müzikal yeteneklerinin gelişiminde, öğrenme yöntemlerine göre hazırlanmış bir metodun uygulanmasının önemliliği vurgulanmaktadır. Kodály'den esinlenen müzik eğitimi, bu öğrenme yöntemlerini bir araya getirmekte ve birbiri arasında ilişki kurmayı sağlamaktadır.

Penny (2012) tarafından Ottawa Üniversitesi'nde yapılan araştırmada Kodály Yaklaşımı'nda uluslararası kabul görmüş bir otorite olan Kanada'lı müzik eğitimcisi, yönetici ve yazar Lois Chosky tarafından yapılmış Kuzey Amerika adaptasyonu araştırılmıştır. Bununla ilgili olarak orta öğretim sonrasında, tonal armonideki dominant yedili akorunun öğretimi ile ilgili Kodály Yaklaşımı'nın uygunluğu incelenmiştir. Vaka inceleme metodunun uygulandığı araştırmanın çalışma grubunu dört üniversite öğretim elemanı oluşturmaktadır. Veriler üniversitedeki ders kitaplarının birbiriyle karşılaştırmalı analiziyle elde edilmiştir. Araştırma sonucunda Kodály Yaklaşımı ile, hedeflenen kazanımla ilgili gelişim ve içselleştirmenin başarıyla tamamlandığı görülmüştür.

Rath (2013) tarafından Florida Üniversitesi'nde yapılan araştırmada, ilkokul koro repertuvarı provalarında sıralı Kodály stratejilerinin uygunluğu ve geliştirilebilirliği incelenmiştir. Nicel yöntemin kullanıldığı araştırmanın çalışma grubunu 4 müzik eğitimi uzmanı oluşturmaktadır. Veriler Prova Değerlendirme Ölçeği ile toplanmıştır. Araştırma sonucunda Kodály stratejilerinin ilkokul koro müziği provalarında kullanılmasının uygun olduğu görülmüştür.

Sanders (2015) tarafından Houston Üniversitesi'nde yapılan araştırmada deşifre koro eğitiminde koro şeflerinin Movable-Do ve Fixed-Do ile ilgili düşünceleri incelenmiştir. Nitel yöntemin kullanıldığı araştırmanın çalışma grubunu 8 adet üniversite, lise ve ortaokul eğitmeni oluşturmaktadır. Veriler anket formu ile toplanmıştır. Araştırma sonucunda Movable-Do'nun eğitmenlerin en çok tercih ettiği yöntem olduğu görülmüştür. Movable-Do'nun, birbirinden farklı dizilerin dereceleri ile olan ilişkisini kurmada ve bu derecelerin algılanmasında kolaylık sağlayabileceği sonucuna ulaşılmıştır.

Kılıç (2007) tarafından Gazi Üniversitesi'nde yapılan araştırmada Eğitim Fakülteleri Güzel Sanatlar Eğitim Bölümleri Müzik Eğitimi Anabilim Dalları Özel Öğretim Yöntemleri dersi eğitim sürecinin mevcut durumu ve öğretmenlik uygulamasına ne ölçüde hazırlayıcı olduğu incelenmiştir. Betimsel yöntemin kullanıldığı bu araştırmanın çalışma grubu Eğitim Fakülteleri Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Özel Öğretim Yöntemleri I-II derslerini yürütmekte olan öğretim elemanlarından ve lisans 4. sınıf öğrencilerinden oluşmaktadır. Araştırmadaki veriler Görüşme Formu, Anket Formu, Gözlem Formu ve Günlük Plan İnceleme Formu tarafından toplanmıştır. Araştırma sonucunda Özel Öğretim Yöntemleri I-II derslerinde elde edinilen bilgilerin müzik öğretmeni adayları tarafından istendik biçimde davranışa dönüştürülemediği ve müzik öğretim yöntemlerinin gerektiği kadar öğrenilemediği gözlenmiştir.

Tufan (2011) tarafından Marmara Üniversitesi'nde yapılan araştırmada müzik öğretmeni adaylarının Dalcroze-Kodály-Orff yaklaşımlarını bilme düzeyleri ile öğretmenlik uygulaması dersine olan tutumları arasındaki ilişki incelenmiştir. Tarama modelinin kullanıldığı araştırmanın örneklem grubunu Marmara Üniversitesi, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Trakya Üniversitesi ve Dokuz Eylül Üniversitesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı 4. sınıfında öğrenim gören toplam 102 müzik öğretmeni oluşturmaktadır. Araştırmadaki veriler Öğrenci Bilgi Formu, Dalcroze-Kodály-Orff Yaklaşımları Bilgi Testi ve Öğretmenlik Uygulaması Tutum Ölçeği tarafından toplanmıştır. Araştırma sonucunda öğretmen adaylarının Dalcroze-Kodály-Orff yaklaşımlarıyla ilişkili bilgi düzeyleri ile öğretmenlik uygulaması dersine ilişkin tutum düzeyleri arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir ilişki bulunamamıştır.

Bükeç (2003) tarafından Uludağ Üniversitesi'nde yapılan araştırmada ilköğretim ve ortaöğretim kurumlarında görev yapan müzik öğretmenlerinin, lisans eğitimleri sırasında almış oldukları "Müzik Öğretim Yöntemleri" dersinde kazanmış oldukları bilgi, beceri ve davranışların kullanılırlık düzeyi incelenmiştir. Tarama modelinin kullanıldığı bu araştırmanın çalışma grubunu Bursa, Edirne, Sakarya, Bartın. Diyarbakır, Antalya, Tokat ve Uşak illeri oluşturmaktadır. Araştırmadaki veriler Anket Formu ve Görüşme Formu tarafından toplanmıştır. Araştırma sonucunda ilköğretim ve ortaöğretim okullarındaki müzik öğretmenlerinin, Müzik Öğretim Yöntemleri'ni bilme ve uygulamada sıkıntı çektikleri gözlemlenmiştir.

Andırıcı (2006) tarafından Uludağ Üniversitesi'nde yapılan araştırmada ilköğretim okullarındaki müzik derslerinde kullanılan yöntemler ve bu yöntemlerin kullanılma sıklığı ile ilgili öğretmen görüşleri incelenmiştir. Tarama modelinin kullanıldığı bu araştırmanın çalışma evrenini İstanbul sınırları içinde

görev yapmakta olan 265 ilköğretim müzik öğretmeni oluşturmaktadır. Araştırmadaki veriler Anket Formu tarafından toplanmıştır. Elde edilen bulgulara göre, öğretim yöntemlerinin bilinme ve kullanım sıklığı düzeylerine ait öğretmen görüşlerinin; cinsiyet, okul türü, sınıf mevcutları, derslik değişkenleri arasında anlamlı fark bulunamamıştır. Kıdem ve mezuniyet durumu değişkenlerine göre anlamlı fark olduğu belirlenmiştir. Araştırma sonuçlarına göre, ilköğretim müzik öğretmenlerinin müzik öğretim yöntemleri bilme ve kullanma sıklığı düzeylerinin yetersiz olduğu gözlemlenmiştir.

Çeviker (2010) tarafından Gazi Üniversitesi'nde yapılan araştırmada okul öncesi ve müzik öğretmeni adaylarının okul öncesi müzik etkinliklerine ilişkin görüşlerini belirlemek amacıyla planlanmıştır. Betimsel yöntemin kullanıldığı araştırmanın evren ve örneklemini 2008-2009 öğretim yılında Gazi Üniversitesi, Dokuz Eylül Üniversitesi ve İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Okul Öncesi Öğretmenliği ile Müzik Öğretmenliği Ana Bilim Dalı'nda okuyan toplam 223 öğretmen adayı oluşturmuştur. Araştırmadaki veriler anket yöntemiyle toplanmıştır. Araştırma sonucunda öğretmen adaylarının okul öncesinde kullanılan Suzuki, Dalcroze, Kodály ve Orff yaklaşımlarında kendilerini yeterli görmedikleri sonucuna varılmıştır.

Yücesoy (2011) tarafından Ankara Üniversitesi'nde yapılan araştırmada ilköğretim müzik dersi öğretmen klavuzlarında yer alan öğretme-öğrenme etkinlikleri, ilköğretim müzik (1-8. sınıflar) dersi öğretim programının öngördüğü müzik öğretimi yaklaşımları olan Orff, Dalcroze, Kodály yaklaşımlarına göre değerlendirilmiştir. Kaynak tarama ve analiz yöntemlerine dayanan araştırmanın çalışma evrenini ilköğretim müzik dersi 1., 2., 3., 4., 5., 6., 7. ve 8. sınıfların öğretmen klavuzları, örneklemini ise ilköğretim müzik dersi 1., 3., 5. ve 8. sınıfların öğretmen klavuzları oluşturmuştur. Araştırmadaki verilerin toplanması için Orff, Kodály, Dalcroze yaklaşımları ile ilgili yayınlar taranmış ve bu kaynaklardan elde edilen yöntem ve teknikler ile ilköğretim öğretmen klavuzlarında yer alan yöntem ve teknikler karşılaştırılmıştır. Araştırma sonucunda öğretme-öğrenme süreçlerinin Orff Yaklaşımı'na %62.76, Dalcroze Yaklaşımı'na %28.12, Kodály Yaklaşımı'na %37,50 oranında uygun olduğu görülmektedir.

Yıldırım (1995) tarafından Dokuz Eylül Üniversitesi'nde yapılan araştırmada Zoltán Kodály'nin geliştirdiği müzik eğitimi yönteminin değerlendirilmesi yapılarak, yöntemin, genel müzik eğitiminin gerçekleştirilmesindeki tutarlılık durumu saptanmaya çalışılmıştır.

Yiğit (2000) tarafından Dokuz Eylül Üniversitesi'nde yapılan araştırmada Kodály Yaklaşımı'nın araçları, ilkeleri, uygulanışı ve adaptasyonundan bahsedilmiştir.

Çetin (2009) tarafından Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi'nde yapılan araştırmada Zoltán Kodály'nin op. 8 Solo Viyolonsel Sonatı'nı seslendirecek olan yorumcular için bir çalışma klavuzu oluşturulmuştur.

Peşinci (2014) tarafından Haliç Üniversitesi'nde yapılan araştırmada Kodály Yaklaşımı tüm ayrıntıları ile incelenmiş, diğer öğretim yöntemleri arasındaki yeri saptanmış ve çalgı eğitiminde kullanımının getirilileri araştırılmıştır.

BÖLÜM III: YÖNTEM

3.1. Araştırma Modeli

Araştırma, Kodály Yaklaşımı'na göre uygulanan Armoni dersinin başarıya, tutuma ve performansa etkisinin belirlenebilmesi için yapılan deneysel bir çalışmadır.

Deneme modelleri, neden-sonuç ilişkilerini belirlemeye çalışmak amacı ile, doğrudan araştırmacının kontrolü altında, gözlenmek istenen verilerin üretildiği araştırma modelleridir. Deneme modelli bir araştırmada, amaçlar genellikle denence (hipotez) şekline ifade edilir. Böylece olayların olası nedenlerine ilişkin yargılar sınanmış olur (Karasar, 2011, s. 87).

Deneysel desenler genellikle gerçek deneysel, yarı deneysel ve zayıf deneysel desen olmak üzere üçe ayrılır. Araştırmada gerçek deneysel desenlerden "öntest-sontest kontrol gruplu seçkisiz desen (The randomized pretest-post-test control group design)" kullanılmıştır. Öntest-sontest kontrol gruplu seçkisiz desende daha önceden belirlenen denek havuzundan seçkisiz atama ile iki grup oluşturulur. Grupların biri deney, diğeri kontrol grubu olarak seçkisiz bir şekilde belirlenir. Daha sonra iki grupta yer alan deneklerin, uygulama öncesinde bağımlı değişkenle ilgili ölçümleri alınır. Uygulama sürecinde ise etkisi test edilen deneysel işlem deney grubuna verilirken kontrol grubuna verilmez. Son olarak gruplardaki deneklerin bağımlı değişkene ait ölçümleri aynı araç ya da eş formu kullanılarak tekrar elde edilir (Büyüköztürk, Kılıç, Çakma, Akgün, Karadeniz ve Şirin, 2015, s. 204-205). Kısacası yansız olarak seçilmiş iki ya da daha fazla gruba ön test ve bağımsız değişkenin farklı düzeyleri uygulandıktan sonra bir son test uygulama işidir (Christensen, Johnson ve Turner, 2015, çev., s. 269).

Armoni dersine yönelik uygulanan programın sınanması için iki grup oluşturulmuş, gruplar random yoluyla deney ve kontrol grubu olarak atanmıştır. Grupları oluşturan öğrencilerin her birinin Müzik Özel Yetenek Giriş Sınavı'ndan geçerek Müzik Eğitimi Anabilim Dalı'na kabul edilmeleri, deney ve kontrol gruplarının denk olduğu varsayımını oluşturmaktadır. Deney grubunda 28 haftalık güz-bahar dönemi boyunca Armoni dersi Kodály Yaklaşımı'na göre işlenmiş, kontrol grubunda ise Geleneksel Yöntem'le sürdürülmüştür. Her iki grupta da Armoni dersi aynı öğretim elemanı tarafından işlenmiştir.

Araştırmanın deneysel deseni aşağıda verilmiştir:

Tablo 1. Öntest-Sontest Kontrol Gruplu Seçkisiz Deneysel Desen

	Grup	Öntest	İşlem	Sontest
R	D (Deney)	O_1	X	O_3
R	K (Kontrol)	O_2		O_4

3.2. Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu 2016-2017 öğretim yılı güz-bahar yarıyılında M. Ü. Atatürk Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı'nın 2. sınıfında Armoni dersi alan 20'si deney ve 20'si kontrol grubunda yer alan toplam 40 öğrenci oluşturmuştur.

Öğrencilerin 25'i kız, 15'i erkektir. 2-A sınıfı deney, 2-B sınıfı kontrol grubu olarak random yoluyla atanmıştır.

3.3. Kodály Yaklaşımındaki Prensiplerin Armoni Dersine Adapte Edilmesi

Araştırmada ilke edinilen Kodály Prensipleri:

1. "Müzik eğitimi, herkesin doğal enstrümanı olan şarkı söylemeye dayanmalıdır. Şarkı söyleme her türlü müziğin temelini oluşturabilir ve bunu sağlamalıdır": Öğrencinin müzikteki kazanımını gerçekleştirebilecek, kendisinden çıkan ve kendisine tekrar dönen, bu süreçte de bir şeylerin sinyalini veren-uyaran-öğreten doğal enstrümanı olan ses her alanda kullanılmalıdır. Bu enstrüman bireysel olarak monofonik olsa da özellikle Armoni alanındaki akorların kurulumunda büyük katkı sağlayacaktır. Öğrenci, doğal enstrümanı olan sesini, istediği anda kullanabilmesinden dolayı bu gücü her zaman hissedecek ve bu güç, dinlediği her müzikte devreye girecek, armonik dereceleri oluşturacaktır.

2. "Eğitimde sadece yüksek sanat değeri olan müzikler kullanılmalıdır": Müzik eğitiminde kullanılan müzik, melodik ve armonik yönden nitelikli, akılda kalıcı ve iyi müzik mirasından bir örnek olmalıdır. Bu, öğrencinin müzik beğenisini geliştirir, dünya müzik literatüründeki başyapıtları tanımasını sağlar. Armoni dersinin Tonal Sistem'e göre işlenişi düşünülerek, derste kullanılan müzikler Klasik Batı Avrupa Müziği örneklerinden seçilmiştir.

3. "Sadece iyi müzisyenler müziği öğretmelidirler": Öğrenme sürecinde öğrenciye referans sağlayabilecek kulak eğitimi ve çalgı performansına ağırlıklı olarak yer verilmelidir. Öğrenilen konular kuramsal bilgi ile sınırlı kalmamalıdır. Müzik yeteneği ve becerisi, partisyon okuma ile birlikte geliştirilmelidir. Bu, duyum kabiliyetini geliştirmenin yanında, kalıcılığın sağlanması ve pratik işleyiş açısından konularla işitsel olarak karşılaşıldığında da tanımlanabilmesini sağlar. Müziği öğreten öğretmenler öğrencilerine kendi performansları ile de örnek olabilmelidirler. Bu araştırmada da araştırmacı deneysel süreç boyunca uygulamaları önce kendi yaparak rol model olmuş sonra deney grubundaki öğrencilerden aynı performansı beklemiştir.

4. "Herkes müzik okuryazarlığını yapma hakkına sahiptir ve bu zevk almak demektir. Dilde okuryazarlığı öğrenen her insan, müzikte okuryazarlığı da öğrenebilir": Öğrencinin çalıştığı herhangi bir yazılı müzik eserindeki nota, terimler, işaretler, kısaltmalar ve semboller gibi müziksel kodları çözümlemesinin dışında, sahip olması gereken müzik okuryazarlığı yetisi ile o müziği anlamlandırabilmeli ve bütün yazılı yönergeleri artık bir kenara bıraktıktan sonra müziğe dair kendi duygularını gösterebilmelidir. Kağıt üzerinde belirtilen yazılı yönergeler dışında melodi, ritim, armoni ve form öğelerini hissederek özgün bir yorum ortaya koyabilmeli ve içinde beslediği birikimleri performansıyla dışarı yansıtarak zevk almalıdır.

Araştırmada Yüksek Öğretim Kurumu'na bağlı Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı Programı'ndaki Armoni dersinin işlenişi düşünülerek, 2012-2013 eğitim-öğretim yılında bir yıl boyunca Macaristan Liszt Ferenc Müzik Akademisi Zoltan Kodály

Enstitüsü'nde araştırmacının almış olduğu metodoloji eğitimi üzerine adaptasyon çalışmalarının temelleri atılmıştır. Kodály Yaklaşımı, Macaristan'da uygulandığı şekliyle birebir alınmamış, içinde bulunulan ülkenin kültürüne, öğrencilerin kapasite ve gereksinimlerine göre yeniden uyarlanarak, bu araştırma için Armoni dersi öğretim etkinlikleri oluşturulmuştur. Hazırlanan bu etkinlikler teorik yapı olarak Kodály Prensipleri'ne dayanmaktadır. Etkinliklerin uygulanmasında Armoni-Kontrpuan-Eşlik I-II ile MİOY III-IV güz-bahar ders programları birbiriyle paralel olarak ilişkilendirilmiştir (Bkz. EK-3-4). Bununla ilgili olarak Armoni ve MİOY ders planında yer alan ikinci hafta konusu ile ilgili ilişkilendirme örneği aşağıda verilmiştir:

ÖRNEK DERS PLANI		
	Armoni-Kontrpuan-Eşlik I	**Müziksel İşitme Okuma Yazma III**
Hafta	**Konular**	
2.	I-V-I dereceleri ile ilgili; (1) Bağlantıları öğrenme, (2) armonik analiz, (3) bas şifreleme ve çözümleme çalışmaları.	I-V-I dereceleri ile ilgili; (1) Akor seslendirme, (2) akor türlerini ve akor yürüyüşü içerisindeki armonik dereceleri dinleme, (3) armonik derece diktesi, (4) dört partili dikte, (5) çift sesli dikte, (6) partisyon okuma-ezber-transpoze çalışmaları.

Programlar, 2013-2014 ile 2014-2015 eğitim-öğretim yılında M. Ü. Atatürk Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı lisans 2. sınıftaki pilot gruplara uygulanarak bazı kısımlar deney öncesi işlemeyen kısımları düzeltilmiş veya çıkartılmıştır.

İlke edinilen prensiplerle göre oluşturulan öğretim etkinlikleri:

a. **Akor seslendirme:** Akor sesleri, belirli bir tona göre aşağıdan-yukarıya ve yukarıdan-aşağıya doğru melodik olarak seslendirilir.
b. **Armonik dereceleri ayırt etme:** Belirli bir tona göre dinlenen akor yürüyüşü veya şifreli bas içerisindeki armonik dereceler işitsel olarak tanımlanıp ayırt edilir.
c. **Armonik derece diktesi:** Belirli bir ton ve ölçü sayısı içinde dinlenilen akor yürüyüşünün armonik dereceleri işitsel olarak tanımlanıp roman rakamları ile yazılı olarak dikte edilir.
d. **Akor bağlantı kurallarını öğrenme:** Herhangi iki akor partisinin birbirleri ile olan bağlantı kuralları öğrenilir.
e. **Dört partili dikte:** Belirli bir ton ve ölçü sayısı içinde dinlenen akor yürüyüşü veya şifreli bas dört partili olarak dikte edilir. Diktenin yazım aşamasındaki öncelik sırası şu şekildedir: (1) Bas partisinin yazılması, (2) soprano partisinin yazılması, (3) armonik derece numaralarının yazılması, (4) kenar partiler, armonik derece numarası ve bağlantı kuralları referans alınarak eksik olan tenor ve alto partisi de eklenip dikte tamamlanır.
f. **Armonik analiz:** Eser üzerindeki armonik dereceler roman rakamları ile belirtilerek çözümlenir.
g. **Çift sesli dikte:** Konu ile ilgili çabuk etkilenilebilen, akılda kalıcı, sanat değeri yüksek müzik örnekleri yazılı olarak çift sesli dikte edilir.

h. **Bas şifreleme ve çözümleme:** Yapılan çift sesli diktenin basları şifrelenip, ardından da şifrelere göre çözülümünü gerçekleştirip akor yürüyüşü eşliği oluşturulur.

i. **Partisyon okuma-ezber-transpoze:** Yapılan çift sesli dikte çalışması ile ilgili (1) sağ el çalıp-sol el okuma, (2) sol el çalıp-sağ el okuma, (3) sağ el okuyup-eşliği çalma, (4) sol el okuyup-eşliği çalma, (5) eşliğin partilerini okuma, (6) ezberleme ve (7) transpoze etme çalışmaları yapılır.

j. **Akor yürüyüşü çalışması:** Roman rakamları ile derecelendirilmiş akor yürüyüşü çalışması ile ilgili (1) sadece basları melodik olarak seslendirme, (2) derecelere göre akoru kurarak aşağıdan yukarıya-yukarıdan aşağıya şeklinde melodik olarak seslendirme, (3) piyanodan basları alıp diğer akor seslerini melodik olarak seslendirme (ara partilerin ve armonik derecenin çatılış biçiminin farkında olmak için), (4) tüm partileri doğru bağlantılara göre melodik olarak seslendirme, (5) armonik derecelere göre farklı pozisyonlarda sopranoyu seslendirme, (6) verilen pozisyonda ve doğru bağlantılara göre çalma, (7) verilen pozisyonda ve doğru bağlantılara göre çözme, (8) transpoze etme ve (9) armonik derecelere göre üzerine melodi yazma çalışmaları yapılır.

k. **Şifreli bas çalışması:** Şifreli bas çalışması ile ilgili (1) sadece basları melodik olarak seslendirme, (2) derecelere göre akoru kurarak aşağıdan yukarıya-yukarıdan aşağıya şeklinde melodik olarak seslendirme, (3) piyanodan basları alıp diğer akor seslerini melodik olarak seslendirme (ara partilerin ve armonik derecenin çatılış biçiminin farkında olmak için), (4) tüm partileri doğru bağlantılara göre melodik olarak seslendirme, (5) şifreli baslara göre farklı pozisyonlarda sopranoyu seslendirme, (6) verilen pozisyonda ve doğru bağlantılara göre çalma, (7) verilen pozisyonda ve doğru bağlantılara göre çözme ve (8) şifreli baslara göre üzerine melodi yazma çalışmaları yapılır.

l. **Soprano armonizasyonu:** Verilen soprano partisine (1) şifreli bas yazma ve (2) yazılan şifreli basa göre çözümleme çalışmaları yapılır.

m. **Ezgi altına armonik dereceleri yerleştirme:** Verilen ezginin belirtilen yerlerine uygun armonik dereceler yerleştirilir.

3.4. Dersin İşlenişi

Araştırmada, Kodály Prensipleri'ne göre hazırlanan Armoni dersi öğretim etkinlikleri deney grubuna güz ve bahar (14+14 hafta) olmak üzere 2 dönem boyunca haftada iki saat olarak uygulanmıştır. Geleneksel Öğretim'in yapıldığı kontrol grubuna ise herhangi bir müdahalede bulunulmamıştır. İki dönemlik tasarlanan ders programı üç üniteden oluşmakta olup, ünite içerisinde kazandırılacak hedef ve kazanımlar ekte verilmiştir (Bkz. EK-5). Ayrıca Kodály Prensipleri'ne göre düzenlenen Armoni-Kontrpuan-Eşlik I-II ders programları ile haftalık paralel yürütülmesi gereken MİOY III-IV ders programları düzenlenerek ekte verilmiştir (Bkz. EK-3-4). Dersin işlenişinde müzik teorisi, armoni, form bilgisi, piyano, solfej, dikte kitap ve metotlarından yararlanılmıştır (Bkz. EK-12).

Armoni dersi programı kapsamında hazırlanan üç ünitede yer alan hedef-davranışların kazandırılması amacıyla şu işlemler yapılmıştır:

1. Her ünite için hedef ve kazanımlar belirlenmiştir (Bkz. EK-5).
2. İki dönemlik Armoni-Kontrpuan-Eşlik I-II ders programı ile paralel şekilde yürütülmesi gereken iki dönemlik MİOY III-IV ders programı, haftalara göre konuların birbirlerine eş zamanlı paralelliği sağlanarak düzenlenmiştir (Bkz. EK-3-4).
3. Günlük ders planı; giriş, geliştirme ve kapanış bölümlerinden oluşmuştur. Bu bölümlerle ilgili etkinlikler aşağıda verilmiştir. Ayrıca bununla ilgili örnek bir Armoni ders anlatım sunumu hazırlanarak ekte verilmiştir (Bkz. EK-6).

3.5. Günlük Ders Planına Göre Düzenlenen Etkinlikler

Aşağıdaki etkinliler kök beşli akorlara göre düzenlenmiştir.

I. GİRİŞ BÖLÜMÜ

1. Dikkati Çekme: Öğretmenin kök beşli akor armonik derecelerle ilgili, **"**dinlenilen müziğin armonik dereceleri ve bu dereceleri oluşturan akor türleri nelerdir" sorularını soru-cevap şeklinde tartışma yaratması. Dersin sonunda da bu sorulara yanıt bulabileceklerini söylemesi.

2. Güdüleme, İstekli Kılma: Öğretmenin, "kök beşli akor armonik dereceleri öğrenerek tek sesli bir ezgiyi çok sesli hale getirebilir, eşlik edebilir, eser üzerinde armonik çözümleme yapabilir, dinlenilen müziğin armonik derecelerini algılayabiliriz" şeklinde öğrencilere güdüleyici ve öğrenmede istekli kılacak açıklamalar yapması.

3. Gözden Geçirme: "Bu derste ilgili kök beşli akor armonik derecelerin bağlantısını öğrenmeyi, bu armonik dereceleri algılamayı, eser analizinde kullanmayı, bu armonik derecelere sahip tek sesli ezgilere piyano eşliği düzenlemeyi öğreneceğiz" şeklinde öğretmenin yol gösterici açıklamalar yapması.

4. Geçiş: Öğretmenin kök beşli akor armonik dereceleri ile ilgili ait olduğu fonksiyonları anlatması, akorlarını melodik olarak seslendirmesi, akor yürüyüşü veya şifreli bas çalması ve bunlarla ilgili eser örnekleri göstermesi.

II. GELİŞTİRME BÖLÜMÜ

a. Akor seslendirme:

1. Öğretmenin herhangi bir ses üzerine istediği türdeki kök beşli akoru kurup melodik olarak seslendirmesi ve bunu öğrencilere yaptırması.
2. Öğretmenin ton verip, istediği derecede kök beşli akoru melodik olarak seslendirmesi ve bunu öğrencilere yaptırması.
3. Öğretmenin ton içindeki armonik dereceleri kullanarak akor yürüyüşü oluşturup, akor seslerini melodik olarak seslendirmesi. Aynı seslendirme çalışmasını öğrencilere de yaptırması.

İşlem Basamakları:

I. Akorun doğru kurulumunu yapma.

II. Kurulan akoru akıcı bir şekilde aşağıdan-yukarıya ve yukarıdan-aşağıya doğru melodik olarak seslendirme.

Sorular:

1. Re üzerine kök beşli majör akor kurup aşağıdan-yukarıya ve yukarıdan-aşağıya doğru melodik olarak seslendiriniz.
2. Re minörün beşinci derecesindeki kök beşli akoru kurup aşağıdan-yukarıya ve yukarıdan-aşağıya doğru seslendiriniz.
3. I-II-V-VI-IV-V-I akor yürüyüşünü Do majöre göre akorlarını içinizden kurup aşağıdan-yukarıya ve yukarıdan-aşağıya doğru melodik olarak seslendiriniz.

Ara Özet: Armonik derecelerin melodik olarak seslendirilmesi, armonik yürüyüş içerisindeki akorların kurulumu, armonik derecelerin nasıl çatıldığı, teorik ve işitsel algılanışı bakımından önemlidir.

Ara Geçiş: Öğretmenin, "bu derste belli bir tona göre armonik dereceleri işitsel olarak ayırt etmeyi ve bu armonik derecelerin ait oldukları fonksiyon gruplarını öğreneceğiz" demesi ve aşağıdaki etkinliği uygulaması.

b. Armonik dereceleri ayırt etme:

1. Öğretmenin belli bir tona göre piyanoyla farklı armonik dereceleri çalarak, öğrencilerden sözlü şekilde ayırt etmelerini istemesi.

İşlem Basamakları:

I. Armonik derecelerin neye göre derecelendirileceği ile ilgili referans tonu algılama.

II. Armonik derecenin kök mü yoksa çevrim mi olduğunu algılama.

III. Sesleri dikey olarak algılayıp partileri ayrımsadıktan sonra armonik derecenin tona göre kaçıncı derecede olduğunu çözümleme.

Sorular:

1. Dinlediğiniz armonik derecenin tona göre kaçıncı derece olduğunu ve ait olduğu fonksiyonu söyleyiniz.

Ara Özet: Armonik derecelerin işitsel olarak ayırt edilmesi, dinlenilen bir müziği dikey olarak düşünebilmeyi, müzik üzerinde analitik çözümleme yapabilmeyi sağlar.

Ara Geçiş: Öğretmenin, "bu derste herhangi bir eser veya akor yürüyüşü içerisindeki armonik dereceleri belli bir ton ve ölçü sayısına göre işitsel olarak ayırt edip roman rakamlarıyla yazılı olarak dikte etmeyi öğreneceğiz" demesi ve aşağıdaki etkinlikleri uygulaması.

c. Armonik derece diktesi:

1. Dinlenilen bir eser veya akor yürüyüşünün tona ve ölçü sayısına göre armonik derecelerini dikey olarak algılayıp, roman rakamıyla yazılması.

İşlem Basamakları:

I. Ton ve ölçü sayısının tespit edilmesi.

II. Dinlenilen armonik derecenin kök mü yoksa çevrim mi olup olmadığına karar verip, diğer parti seslerini de ayrımsayıp armonik dereceyi dikey olarak çözümleme.

Sorular:

1. Dinlediğiniz eserin beşinci ölçüsündeki armonik dereceleri tona göre sırasıyla roman rakamlarıyla yazınız.
2. Dinlediğiniz akor yürüyüşündeki armonik dereceleri tona ve ölçü sayısına göre roman rakamlarıyla yazınız.

Ara Özet: Armonik derecelerin işitsel olarak ayırt edilmesi, dinlenilen bir müziği dikey olarak düşünebilmeyi, müzik üzerinde analitik çözümleme yapabilmeyi sağlar.

Ara Geçiş: Öğretmenin, "bu derste dört partili olarak yazılmış iki farklı akor partilerinin bağlantı kurallarını öğreneceğiz" demesi ve aşağıdaki etkinliği uygulaması.

d. Akor bağlantı kurallarını öğrenme:

1. Öğretmenin akor partilerinin bağlantı kurallarını göstermesi.

Sorular

2. I-V-I bağlantısındaki bağlantı hatasını gösteriniz.
3. V-VI bağlantısındaki özel durum nedir?
4. Verilen şifreli bas örneğini doğru bağlantılara göre çözünüz.

Ara Özet: Armonik bağlantıları öğrenmek, hem dinleme hem de çalma açısından partisyonların yakın hareketlerini düşündürerek bize estetik anlayış kazandırır.

Ara Geçiş: Öğretmenin, "daha önce yaptığımız akor yürüyüşü diktesini bu derste aşağıdan-yukarıya bas-tenor-alto-soprano şeklinde dört partili olarak belli bir ton ve ölçü sayısı içinde yazılı dikte etmeyi öğreneceğiz" demesi ve aşağıdaki etkinlikleri uygulaması.

e. Dört partili dikte:

1. Dinletilen akor yürüyüşünü hem dikey hem de yatay olarak algılayıp, tona, ölçü sayısına ve tartıma göre dört partili olarak armonik dereceleriyle birlikte yazma.

İşlem Basamakları:

I. Ton ve ölçü sayısının tespit edilmesi.

II. Bas partisinin yazılması.

III. Soprano partisinin yazılması.

IV. Armonik derecelerin yazılması.

V. Bas, soprano, armonik derece ve bağlantı kuralları gibi referanslara göre eksik kalan ara partilerin yazılması.

Ara Özet: Dinlenilen akor yürüyüşü veya şifreli bas örneğini dört partili olarak yazmak; yatay olarak düşünebilme, partisyonların oluşturulmasında referans sağlayacak armonik derecelerin yazılmasıyla dikey olarak düşünebilme, aynı anda dinlenen birden fazla partisyon içerisinden birisini takip edebilme ve armonik çözümleme yetisini kazandırır.

Ara Geçiş: Öğretmenin, "bu derste karşılaştığımız müzik örnekleri üzerinde armonik analiz yapacağız" demesi ve aşağıdaki etkinlikleri uygulaması.

f. Armonik analiz:

1. Öğretmenin tahtaya yansıttığı veya kağıt üzerindeki eserin armonik analizini yapıp benzer örnekleri öğrencilere de yaptırması.
2. Öğretmenin, öğrenilen konu ile ilgili benzer analiz örneklerini, öğrencilerin kendi çalgı eserlerinde de bulmalarını istemesi.
3. Öğretmenin belirttiği herhangi bir armonik dereceyi eser üzerinde buldurtması.

İşlem Basamakları:

I. Parçanın tonunun tespit edilmesi.

II. Armonik çözümleme bölgesinde modülasyon olup olmadığına dikkat etme.

III. Armonik çözümlemenin yapılacağı vuruştaki notaları aşağıdan yukarıya (en bastan - en tize) şeklinde düşünerek dikey yapıyı oluşturma.

IV. Dikey yapıyı oluştururken, en kalın sesin bas ses mi yoksa kök ses mi olup olmadığına dikkat etme (çünkü armonik derecenin kaçıncı derece olduğunu, çevrim olup olmadığını kök ses belirler).

V. Oluşturulan dikey yapıyı tona göre derecelendirip armonik dereceyi bulma.

Sorular:

1. Tahtada görmüş olduğunuz eserin üçüncü ölçüsünün armonik analizini yapınız.
2. Öğrenmiş olduğumuz V-VI kırık kadans örneğini piyano parçalarınızda görmeye çalışınız.
3. II. derece, tahtaya yansıtmış olduğum eserin hangi ölçüsünün kaçıncı vuruşunda bulunmaktadır.

Ara Özet: Armonik analiz çalışmaları, öğrencinin karşılaşabileceği herhangi bir eser üzerinde armonik çözümleme yapabilme yetisi kazandırır.

Ara Geçiş: Öğretmenin, "dersin konusu ile ilgili armonik dereceleri içeren müzik örneklerini çift sesli dikte edeceğiz" demesi ve aşağıdaki etkinliği uygulaması.

g. Çift sesli dikte:

1. Öğretmenin çaldığı çift sesli diktenin tona ve ölçü sayısına göre dikte edilmesi.

İşlem Basamakları:

I. Parçanın tonunun ve ölçü sayısının tespit edilmesi.

II. Önce bas sonra tiz veya her ikisinin de aynı anda tartımları ile birlikte yazılması.

Ara Özet: Çift sesli dikte çalışmaları, dersin konusu olan armonik dereceleri pekiştirir. Sanat değeri yüksek eserlerin bazı kesitlerinden alınan bu çift sesli dikte çalışmalarıyla besteci, eser, dönem, tür, deyiş, üslup, vb. durumlara göndermeler yapılır. Bu çalışma ilerleyen etkinliklerde bas şifreleme ve çözümleme, partisyon okuma-ezber-transpoze olarak sarmal bir şekilde devam eder.

Ara Geçiş: Öğretmenin, "şimdi yaptığımız bu çift sesli diktenin baslarını şifreleyeceğiz ve ardından şifrelediğimiz basa göre armonik çözümlemesini yapıp parçamızın eşliğini oluşturacağız" demesi ve aşağıdaki etkinlikleri uygulaması.

h. Bas şifreleme ve çözümleme:

1. Öğretmenin bir önceki basamakta sormuş olduğu çift sesli diktenin akor yürüyüşü eşliğini oluşturması.

İşlem Basamakları:

I. Çift sesli diktenin baslarını soprano partisini de göz önünde bulundurarak şifreleme.

II. Şifreli basın çözümünü gerçekleştirerek akor yürüyüşü eşliğini oluşturma.

Ara Özet: Bas şifreleme, armonik dereceleri düşünerek bas üzerinde düzenleme yapıp şifrelere göre çözümledikten sonra eşlik oluşturmayı sağlar.

Ara Geçiş: Öğretmenin, "şimdi yaptığımız bas şifreleme ve dört partili armonik çözümlemeden sonra çift sesli dikte ile ilgili partisyon okuma-ezber-transpoze çalışmalarını yapacağız" demesi ve aşağıdaki etkinlikleri uygulaması.

i. Partisyon okuma-ezber-transpoze:

1. Bir önceki basamakta eşliği de oluşturulan çift sesli dikte ile ilgili partisyon okuma, ezberleme, farklı bir tona transpoze etme.

İşlem Basamakları:

I. Sopranoyu melodik olarak okuyup, bası piyanoda çalma.

II. Bası melodik olarak okuyup, sopranoyu piyanoda çalma.

III. Sopranoyu melodik olarak okuyup, eşliği piyanoda çalma.

IV. Bası melodik olarak okuyup, eşliği piyanoda çalma.

V. Eşliğin partisyonlarını ayrı ayrı melodik olarak okuma.

VI. Yukarıdaki çalışmaların hepsini ezber şeklinde yapma.

VII. Ezberlenen bu çalışmayı başka bir tona transpoze etme.

Ara Özet: Partisyon okuma çalışması, aynı anda birden fazla partiyi çalma-söyleme (partileri yer değiştirerek), partileri yatay olarak takip edebilme ve bu yollarla dersin konusu olan armonik dereceleri pekiştirir.

Ara Geçiş: Öğretmenin, "dersimizin konusu olan armonik derecelerle ilgili söyleme-çalma-kurma şeklinde akor yürüyüşü çalışması yapacağız" demesi ve aşağıdaki etkinlikleri uygulaması.

j. Akor yürüyüşü çalışması:

1. Roman rakamları ile derecelendirilmiş akor yürüyüşü çalışması.

İşlem Basamakları:

I. Basları melodik olarak seslendirme.

II. Armonik derecelere göre akorları kurarak aşağıdan - yukarıya ve yukarıdan - aşağıya doğru melodik olarak seslendirme.

III. Basları piyanodan alıp diğer partileri üzerine kurup akorları melodik olarak seslendirme.

IV. Armonik bağlantıları göz önünde bulundurarak tüm partileri yatay bir şekilde melodik olarak seslendirme.

V. Akor yürüyüşünü, verilen başlangıç pozisyonunda ve bağlantı kurallarına göre çalma.

VI. Akor yürüyüşünü, verilen başlangıç pozisyonunda ve bağlantı kurallarına göre çözümleme.

VII. Akor yürüyüşündeki armonik derecelere göre üzerine melodi yazma.

VIII. Aynı akor yürüyüşünü farklı tonlara transpoze etme.

Ara Özet: Akor yürüyüşü çalışması, armonik dereceleri melodik seslendirerek armonik derecenin işitsel karakterinin algılanmasını sağlar. Akor bilgisini pekiştirir, öğrencinin kendi akor yürüyüşünü kurgulamasında estetik bir dizilim kazandırır, armonik dereceleri çalma ve bu yolla da melodiye eşlik edebilme yetisini geliştirir. Kişinin aynı akor yürüyüşünü farklı tonlara uyarlayarak transpoze edebilmesini sağlar.

Ara Geçiş: Öğretmenin, "dersimizin konusu olan armonik derecelerle ilgili söyleme-çalma-kurma şeklinde şifreli bas çalışması yapacağız" demesi ve aşağıdaki etkinlikleri uygulaması.

k. Şifreli bas çalışması:

1. Şifreli bas çalışması.

İşlem Basamakları:

I. Basları melodik olarak seslendirme.

II. Şifreli basa göre akorları kurarak aşağıdan - yukarıya ve yukarıdan - aşağıya doğru melodik olarak seslendirme.

III. Basları piyanodan alıp, diğer partileri de üzerine kurarak akor seslerini melodik olarak seslendirme.

IV. Armonik bağlantıları göz önünde bulundurarak tüm partileri yatay bir şekilde melodik olarak seslendirme.

V. Şifreli bası verilen başlangıç pozisyonunda ve bağlantı kurallarına göre çalma.

VI. Şifreli bası verilen başlangıç pozisyonunda ve bağlantı kurallarına göre çözümleme.

VII. Şifreli basa göre üzerine melodi yazma.

Ara Özet: Şifreli bas çalışması, armonik dereceleri melodik seslendirerek işitsel karakterini algılamasını sağlar. Akor bilgisini pekiştirir, öğrencinin kendi şifreli bas kurgulamada estetik bir dizilim kazandırır, armonik dereceleri çalma ve bu yolla da melodiye eşlik edebilme yetisini geliştirir.

Ara Geçiş: Öğretmenin, "dersimizin konusu olan armonik derecelerle ilgili verilen soprano partisini armonize edeceğiz" demesi ve aşağıdaki etkinliği uygulaması.

l. Soprano armonizasyonu:

1. Soprano armonizasyonu.

İşlem Basamakları:

I. Verilen sopranoya göre bas yazıp şifreleme.

II. Şifrelenen basları bağlantı kurallarına göre çözümleme.

Ara Özet: Soprano armonizasyonu, armonik dereceleri düzenleyip verilen tek sesli partiyi çok sesli hale getirmemizi, melodiyi dikey olarak görebilmemizi ve analitik olarak düşünebilmemizi sağlar.

Ara Geçiş: Öğretmenin, "verilen tek sesli bir parçanın altına, melodinin hattındaki gidişata göre ister şifre, ister armonik dereceleri yerleştirip eşlik oluşturacağız" demesi ve aşağıdaki etkinliği uygulaması.

m. Ezgi altına armonik dereceleri yerleştirme:

1. Ezgiye göre armonik derece yerleştirme.

İşlem Basamakları:

I. Verilen ezgiyi dikey olarak düşünme.

II. Ezginin akor seslerini kapsayacak şekilde altına armonik dereceleri yerleştirme.

Ara Özet: Bu çalışma, herhangi bir tek sesli müziği armonik derecelere veya şifrelere göre düzenleyerek dikey olarak düşünebilmemizi, çok sesli halle getirebilmemizi ve özellikle eşlik becerimizi geliştirir.

III. KAPANIŞ BÖLÜMÜ

1. Son Özet: Kök beşli akorlar; müzik örneklerini çok seslendirebilmek için gerekli temel armonik dereceleri içerir. Bu derecelerin bağlantıları ile birlikte öğrenilmesi, herhangi bir müzik örneğine eşlik edebilmeyi, analiz edebilmeyi ve dikey olarak duyabilmeyi sağlar (ana ve yardımcı noktaları tekrar vurgulama).

2. Tekrar Güdüleme: Baştaki güdülemenin aynısı.

3. Kapanış: Öğretmenin dikkati çekme basamağındaki soruları tekrar sorup doğru yanıtı alması.

4. Değerlendirme Soruları:

Soru 1. $F^{\#}$ üzerine minör beşli kök akoru içinizden kurup aşağıdan - yukarıya ve yukarıdan - aşağıya doğru melodik olarak seslendiriniz.

Cevap: $Fa^{\#} \uparrow$ La $\uparrow$ $Do^{\#} \downarrow$ La $\downarrow$ $Fa^{\#}$

Soru 2. Sol minör tonunun VI. derecesindeki kök beşli akoru içinizden kurup aşağıdan - yukarıya ve yukarıdan - aşağıya doğru melodik olarak seslendiriniz.
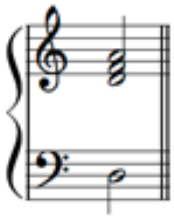
Cevap: Sol minör VI: $Mi^{b} \uparrow$ Sol $\uparrow$ $Si^{b} \downarrow$ Sol $\downarrow$ Mi^{b}

Soru 3. Do majör I-IV-V-I akor yürüyüşündeki akor seslerini içinizden kurup aşağıdan - yukarıya ve yukarıdan - aşağıya doğru melodik olarak seslendiriniz.

Cevap: Do majör: (I) Do $\uparrow$ Mi $\uparrow$ Sol $\downarrow$ Mi $\downarrow$ Do (IV) Fa $\uparrow$ La $\uparrow$ Do $\downarrow$ La $\downarrow$ Fa

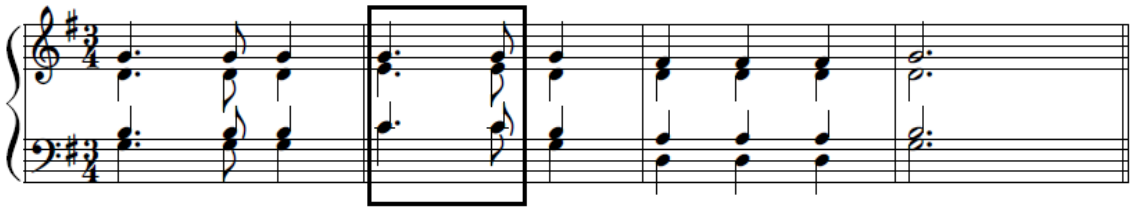
(V) Sol $\uparrow$ Si $\uparrow$ Re $\downarrow$ Si $\downarrow$ Sol (I) Do $\uparrow$ Mi $\uparrow$ Sol $\downarrow$ Mi $\downarrow$ Do

Soru 4. Referans olarak dinlediğiniz La minör tonuna göre çalacağım armonik dereceyi roman rakamıyla ve ait olduğu fonksiyonu ile birlikte sözlü olarak tanımlayınız.

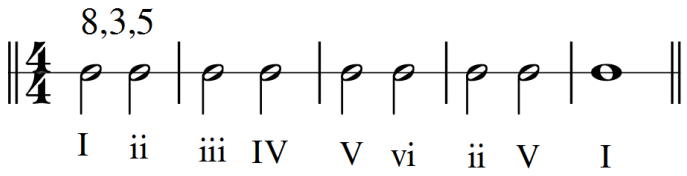
Cevap: IV. derece, subdominant fonksiyonu

Soru 5. Dinlediğiniz müzik örneği kesitinin ikinci ölçüsünün birin vuruşunda duyulan armonik dereceyi ve ait olduğu fonksiyonu tanımlayınız.

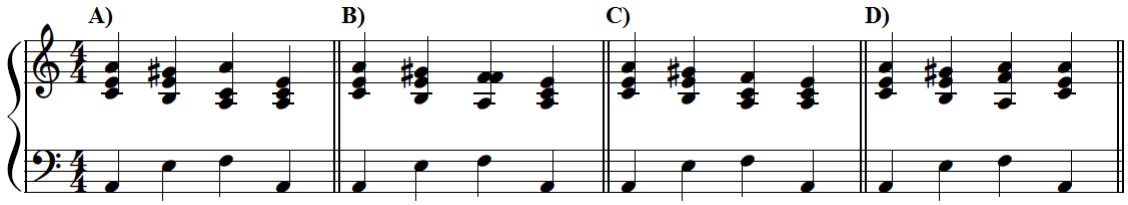
Cevap: IV. derece, subdominant fonksiyonu.

Soru 6. Dinlemiş olduğunuz akor yürüyüşündeki armonik dereceleri tona ve ölçü sayısına göre roman rakamlarıyla yazınız.

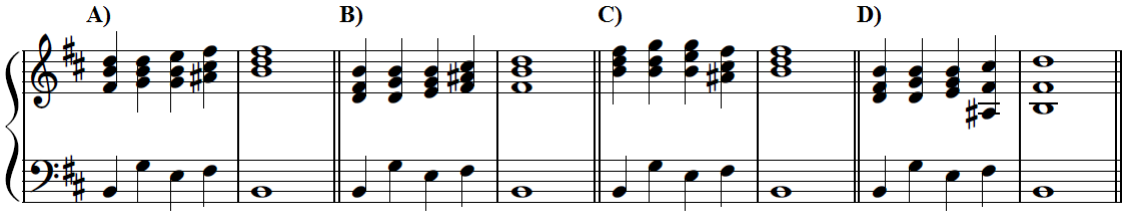
Cevap: La majör

Soru 7. Aşağıdaki V-VI bağlantılarından hangisi doğrudur?

Cevap: A
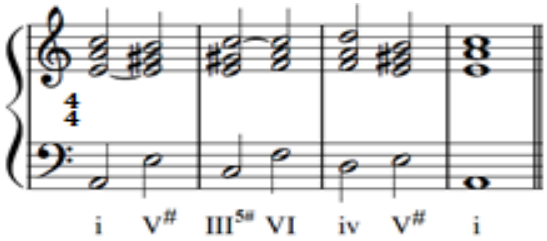
Soru 8. I-IV-VI-V-I Akor yürüyüşünün doğru çözümü seçeneklerden hangisidir?

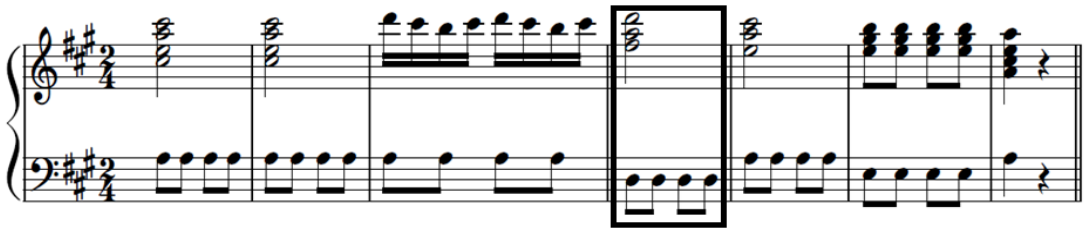
Cevap: C

Soru 9. Dinlemiş olduğunuz akor yürüyüşünü tona ve ölçü sayısına göre Fa ve Sol anahtarlı olmak üzere dört partili olarak yazıp, armonik derecelerini belirtiniz.

Cevap:

Soru 10. Aşağıdaki eserin belirtilen yerindeki armonik derece, seçeneklerden hangisidir?
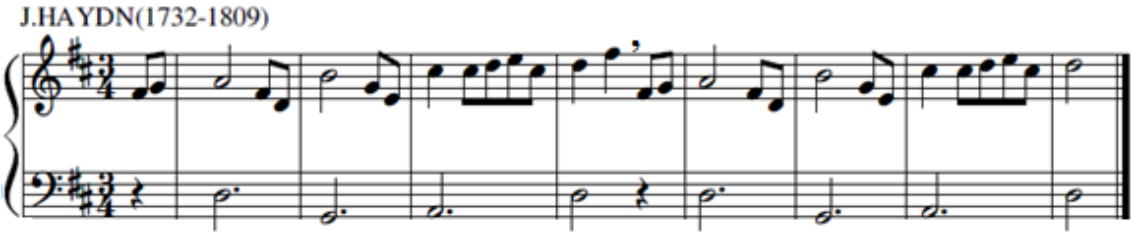

A) V **B) III** **C)VI** **D)IV**

Cevap: D
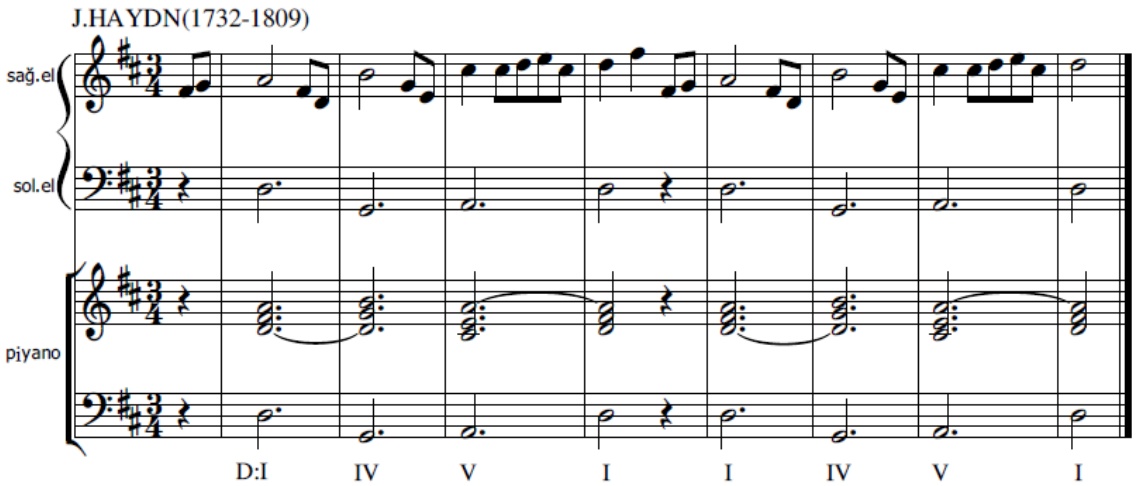
Soru 11. Dinlemiş olduğunuz çift sesli dikteyi tona ve ölçü sayısına göre Sol ve Fa anahtarlı olmak üzere iki partili olarak yazınız.

Cevap:
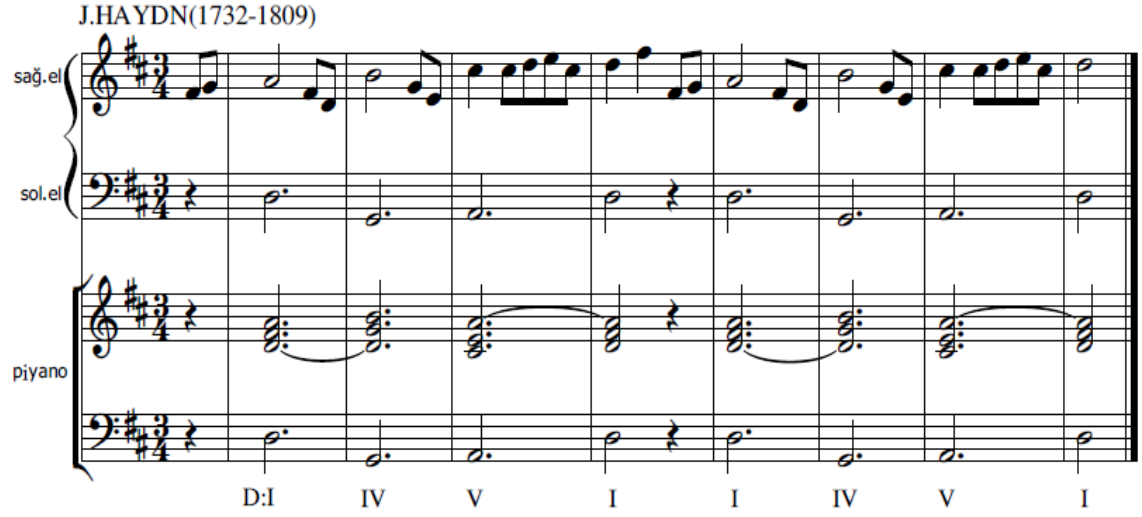

Soru 12. Verilen çift sesli melodinin soprano partisini de göz önünde bulundurarak baslarını şifreleyiniz, şifreledikten sonra dört partili çözümlemesini yapınız.

Realizasyon:

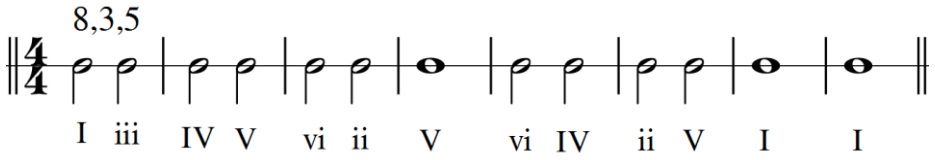

Soru 14. Aşağıda verilen çift sesli melodi ile ilgili; (1) sopranoyu melodik okuyup bası çalma, (2) bası melodik okuyup sopranoyu çalma, (3) sopranoyu melodik okuyup eşliği çalma, (4) bası melodik okuyup
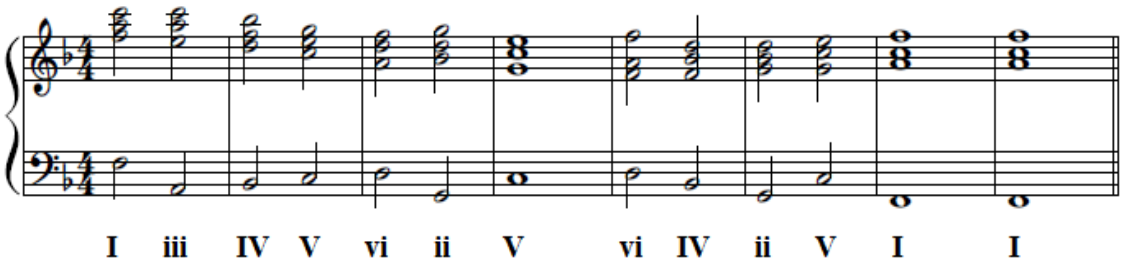
eşliği çalma, (5) eşliğin partisyonlarını okuma, (6) önceki çalışmaların hepsini ezber şeklinde yapma ve (7) ezberlenen bu çalışmayı başka bir tona transpoze etme çalışmalarını yapınız.
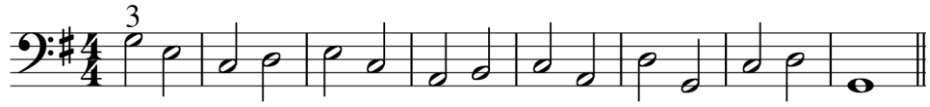

Soru 15. Aşağıda verilen akor yürüyüşü ile ilgili; (1) basları melodik olarak seslendirme, (2) armonik derecelere göre akorları kurarak aşağıdan - yukarıya ve yukarıdan - aşağıya doğru melodik olarak seslendirme, (3) basları piyanodan alıp diğer partileri üzerine kurup akor seslerini melodik olarak seslendirme, (4) bağlantı kurallarını göz önünde bulundurarak tüm partileri yatay bir şekilde melodik olarak seslendirme, (5) akor yürüyüşünü verilen başlangıç pozisyonunda ve bağlantı kurallarına göre çalma, (6) akor yürüyüşünü verilen başlangıç pozisyonunda ve bağlantı kurallarına göre çözme, (7) armonik derecelere göre üzerine melodi yazma çalışmalarını yapınız.

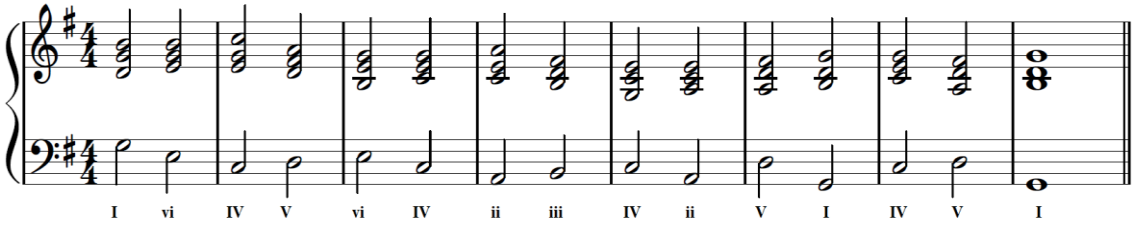
Realizasyon:

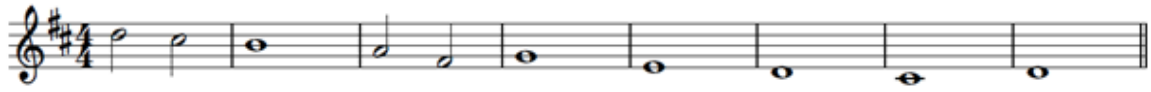
Soru 16. Aşağıda verilen şifreli bas ile ilgili; (1) basları melodik olarak seslendirme, (2) şifreli basa göre akorları kurarak aşağıdan - yukarıya ve yukarıdan - aşağıya doğru melodik olarak seslendirme, (3) basları piyanodan alıp diğer partileri üzerine kurup akorları melodik olarak seslendirme, (4) bağlantı kurallarını göz önünde bulundurarak tüm partileri yatay bir şekilde melodik olarak seslendirme, (5) şifreli bası verilen başlangıç pozisyonunda ve bağlantı kurallarına göre çalma, (6) şifreli bası verilen başlangıç pozisyonunda ve bağlantı kurallarına göre çözme, (7) şifreli basa göre üzerine melodi yazma çalışmalarını yapınız.

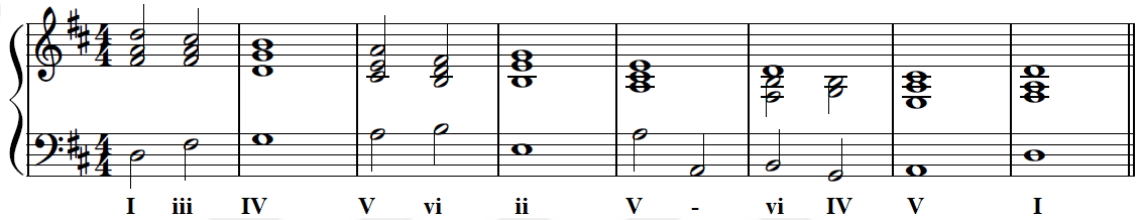
Realizasyon:
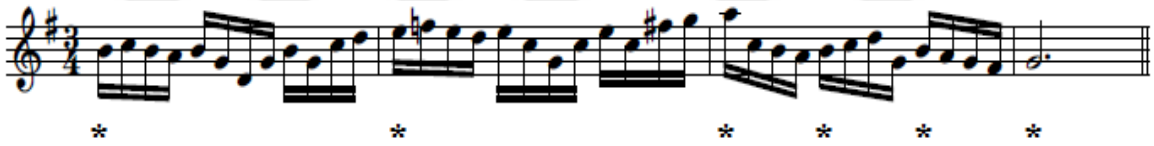

Soru 17. Aşağıda verilen soprano armonizasyonu ile ilgili; (1) verilen sopranoya göre bas yazıp şifreleme ve (2) şifrelenen basları bağlantı kurallarına göre çözme çalışmalarını yapınız.

Cevap:

Soru 18. Aşağıda verilen ezginin yıldızla belirtilen yerlerine gelebilecek uygun armonik dereceleri yerleştiriniz.

Cevap: I - IV - V - I - V - I

3.6. Veri Toplama Araçları

Araştırmada nicel ve nitel veri toplama araçları kullanılmıştır. Hipotezleri test etmek üzere nicel veriler için dört ölçme aracı bulunmaktadır. Bilişsel hedefler, araştırmacı tarafından geliştirilen 35 soruluk "Başarı Testi" ile; duyuşsal hedefler, 25 önermeden oluşan "Tutum Ölçeği" ile; devinişsel hedefler, araştırmacı tarafından geliştirilen 15 maddelik "Gözlem Formu" ve 10 soruluk "Duyum Testi" ile ölçülmüştür. Nitel veri toplama aracı olarak da "Görüşme Formu" hazırlanmıştır.

3.6.1. Nicel Veri Toplama Araçları

3.6.1.1. Başarı Testi

Armoni dersi ile ilgili bilişsel alan hedef ve davranışlar belirlendikten sonra her bir davranışı ölçen sorular hazırlanmıştır. Hazırlanan test, ilk başta 9 bilgi, 9 kavrama, 6 uygulama, 13 analiz etme ve 9 düzenleme soruları olmak üzere çoktan seçenekli toplam 46 sorudan oluşmuştur.

Başarı Testi'nin kapsam geçerliği ile ilgili armoni alanında beş uzmanın görüşleri alınmış, bu görüşler doğrultusunda soruların bazı noktalarında düzeltmelere gidildikten sonra testin tamamı uygun görülüp kapsam geçerliği sağlanmıştır (uzmanların bilgi ve görüşleri ile ilgili bkz. EK-11).

Hazırlanan Başarı Testi'nin ön denemesi M. Ü. Atatürk Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı'nda Armoni dersini almış lisans üçüncü sınıf öğrencileri ile dördüncü sınıf öğrencilerinden oluşan toplam 50 kişilik pilot gruba uygulanmıştır.

Başarı Testi'nin test-tekrar test güvenirliği ile ilgili ön denemesi M. Ü. Atatürk Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı'nda Armoni dersini almış 50 kişilik lisans üçüncü ve dördüncü sınıf pilot gruba uygulanmış, aynı test dört hafta sonrasında aynı gruba tekrar uygulanarak test-tekrar test puanları arasındaki ilişki aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 2. Başarı Testinin Test-Tekrar Test Toplam Puanları Arasında Yapılan Pearson Momentler Katsayısı Korelasyonu Testi Sonuçları

Değişkenler	N	r	*p*
Test-Tekrar Test	50	.982	.000

Tablo 2'de görüldüğü üzere pilot grubu oluşturan öğrencilerin Başarı Testi'ne ilişkin test başarı puanları ile tekrar test toplam puanları arasında yapılan korelasyon, r=.982 ile p<.001 anlamlılık düzeyinde güçlü bir sonuç vermiştir. Bu sonuç testin uygulanabilir bir test olduğunu göstermektedir.

Başarı Testi'nin madde analizi ile ilgili ön denemesinin M. Ü. Atatürk Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı'nda Armoni dersini almış 50 kişilik lisans üçüncü ve dördüncü sınıf pilot gruba uygulanması sonucunda Kuder Richardson-20 (KR-20) güvenirlik katsayısı .86 olarak hesaplanmış, madde güçlük ortalaması .59 bulunmuştur. Madde güçlük derecesi .80'in üzerinde olan 11 soru testten çıkarılmış, böylece Başarı Testi 35 soruluk test olarak son halini almıştır (Bkz. EK-7).

3.6.1.2. Tutum Ölçeği

Öğrencilerin Armoni dersine karşı duyuşsal alana yönelik tutumlarının ölçülmesi için Tutum Ölçeği kullanılmıştır.

Baykul'un Matematik Dersi Tutum Ölçeği, Emir (2001) tarafından İlköğretim Okulu Soysal Bilgiler dersine uyarlanmıştır. Ölçeğe faktör analizi yapılmış ve tek faktör yüküne göre faktör yükü .30'un üzerinde olan yirmi sekiz madde seçilmiş ve seçilen bu maddelerden oluşan ölçeğin Cronbach Alpha güvenirlik katsayısı .82 olarak hesaplanmıştır (Baykul, 2001, s. 72).

Emir'in ölçeği Otacıoğlu (2005) tarafından Lisans Eğitimi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı'ndaki Piyano dersine, Piji (2006) tarafından aynı programdaki Eşlik dersine uyarlanmış olup, aynı ölçek bu araştırmada da kullanılmak üzere Armoni dersine uyarlanmıştır. Güvenirlik katsayısını düşüren 3 madde ölçekten çıkarılıp, 25 maddelik son halini alan ölçeğin Cronbach Alpha güvenirlik katsayısı bu çalışma için .74 olarak bulunmuştur. Tutum Ölçeği deney ve kontrol gruplarına uygulamaya başlamadan önce ve uygulama bittikten sonra verilmiştir (Bkz. EK-8).

3.6.1.3. Gözlem Formu

Armoni dersi ile ilgili devinişsel alana yönelik seslendirme, çalma, transpoze etme, kurma hedef ve davranışlar belirlendikten sonra bu eylemleri ölçen Gözlem Formu oluşturulmuştur. Her maddeye 1'den 5'e kadar puan verilmiştir (Bkz. EK-9).

Gözlem Formu'nun kapsam geçerliği ile ilgili armoni alanında beş uzmanın görüşleri alınmış, bu görüşler doğrultusunda soruların tamamı uygun görülüp kapsam geçerliği sağlanmıştır (uzmanların bilgi ve görüşleri ile ilgili bkz. EK-11).

Gözlem Formu, armonik derecelerin doğru kurulup melodik ve entonasyonlu bir şekilde seslendirilmesi, akor yürüyüşü, şifreli bas ve soprano armonizasyonunun verilen pozisyonda, doğru armonik bağlantılara göre ve akıcı bir şekilde çalınması, doğru transpoze edilmesi gibi özellikler göz önünde bulundurularak 3 kişi tarafından değerlendirilmiştir. Her bir puanlayıcının verdiği puanlar ayrı ayrı değerlendirilip, üç puanın ortalaması alınarak istatistiksel işleme tabi tutulmuştur. Uygulayıcılar arası güvenirliği belirlemek için Spearman Sıra Farkları Korelasyon Korelasyonu hesaplanıp tablolaştırılarak verilmiştir.

Tablo 3. Puanlayıcıların Gözlem Sorularına Yönelik Öntest Toplam Gözlem Puanları Arasında Yapılan Spearman Momentler Katsayısı Korelasyonu Testi Sonuçları

Puanlayıcılar	1. Puanlayıcı	2. Puanlayıcı	3. Puanlayıcı
1. Puanlayıcı	1.000		
2. Puanlayıcı	.999**	1.000	
3. Puanlayıcı	.998**	.997**	1.000

**p<.001

Tablo 3'te görüldüğü üzere puanlayıcıların gözlem sorularına yönelik verdikleri öntest toplam gözlem puanları arasında .001 düzeyinde anlamlı ilişki bulunmuştur. Bu sonuç testin uygulanabilir bir test olduğunu göstermektedir. Öğrenci hedeflenen davranışı piyano üzerinde ve sözlü olarak yerine getirmeye çalışmış, uygulayıcılar da hedef davranışı puanlamıştır. Gözlem Formu deney ve kontrol gruplarına deneyden önce ve deney bittikten sonra uygulanmıştır.

Tablo 4. Puanlayıcıların Gözlem Sorularına Yönelik Sontest Gözlem Toplam Puanları Arasında Yapılan Spearman Momentler Katsayısı Korelasyonu Testi Sonuçları

Puanlayıcılar	1. Puanlayıcı	2. Puanlayıcı	3. Puanlayıcı
1. Puanlayıcı	1.000		
2. Puanlayıcı	.999**	1.000	
3. Puanlayıcı	.998**	.997**	1.000

**p<.001

Tablo 4'te görüldüğü üzere puanlayıcıların gözlem sorularına yönelik verdikleri sontest toplam gözlem puanları arasında .001 düzeyinde anlamlı ilişki bulunmuştur. Bu sonuç testin uygulanabilir bir test olduğunu göstermektedir. Öğrenci hedeflenen davranışı piyano üzerinde ve sözlü olarak yerine getirmeye çalışmış, uygulayıcılar da hedef davranışı puanlamıştır. Gözlem Formu deney ve kontrol gruplarına deneyden önce ve deney bittikten sonra uygulanmıştır.

3.6.1.4. Duyum Testi

Algılama davranışı ile ilgili öğrencilerin armonik derece duyum başarılarının ölçülebilmesi için araştırmacı tarafından klasik cevaplamalı 10 soruluk Duyum Testi hazırlanmıştır. Test, beşli akor armonik derecelerini içermektedir. Dinlenilen bir müzik parçasının belirtilen yerindeki armonik derecenin algılanıp yazılması istenir (Bkz. EK-10).

Testi uygulama biçiminde, önce çalınacak kesitin tonunu hissettirmek için önce o tonda kadans çalınır. Her soru 3 kez çalınarak, sorulan armonik derece, hangi ölçünün kaçıncı derecesinde olduğu çalıcı tarafından açıklanır. Cevap denek tarafından roman rakamı ve akor şifresi ile birlikte yazılır. Sorunun cevabı ya 0, ya da 1'dir. Her bir sorudan 1 alabilmek için yazılan roman rakamı ve şifresinin doğru olması gerekir. Armonik derecenin aldığı alterasyonları belirtmek önemli değildir. Her soru 1 puan olmak üzere toplam 10 puandır.

Duyum Testi'nin kapsam geçerliği ile ilgili armoni alanında beş uzmanın görüşleri alınmış, bu görüşler doğrultusunda testin tamamı uygun görülüp kapsam geçerliği sağlanmıştır (uzmanların bilgi ve görüşleri ile ilgili bkz. EK-11).

Duyum Testi'nin test-tekrar test güvenirliği ile ilgili ön denemesi M. Ü. Atatürk Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı Müzik Öğretmenliği Bilim Dalın'nda Armoni dersini almış 36 kişilik lisans üçüncü sınıf pilot gruba uygulanmış, aynı test dört hafta sonrasında aynı gruba tekrar uygulanarak test-tekrar test puanları arasındaki ilişki aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 5. Duyum Testinin Test-Tekrar Test Toplam Puanları Arasında Yapılan Pearson Momentler Katsayısı Korelasyonu Testi Sonuçları

Değişkenler	N	r	*p*
Test-Tekrar Test	36	.932	.000

Tabloda 5'te görüldüğü üzere pilot grubu oluşturan öğrencilerin Duyum Testi'ne ilişkin test başarı puanları ile tekrar test toplam puanları arasında yapılan korelasyon, r=.932 ile p<.001 anlamlılık düzeyinde güçlü bir sonuç vermiştir. Bu sonuç testin uygulanabilir bir test olduğunu göstermektedir.

Duyum Testi'nin madde analizi ile ilgili ön denemesinin M. Ü. Atatürk Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı'nda Armoni dersini almış 21 kişilik lisans üçüncü sınıf pilot gruba uygulanması sonucunda Kuder Richardson-20 (KR-20) güvenirlik katsayısı .82 olarak hesaplanmış, madde güçlük ortalaması .44 bulunmuştur. Madde güçlük derecesi .30'un altında kalan bir soru, diğerlerine göre işitsek açıdan farklı ve önemli olmasından dolayı testten çıkarılmamış, böylece Duyum Testi 10 soruluk test olarak son halini almıştır.

3.6.2. Nitel Veri Toplama Araçları

3.6.2.1. Görüşme Formu

Araştırmaya katılan deney ve kontrol grubu öğrencilerinin Armoni dersindeki uygulamalara yönelik görüşlerini almak amacıyla, "dersin akademik ve mesleki hayatta katkısı ve kazanımları nelerdir" şeklinde bir tane açık uçlu soru sorulmuştur. Görüşmeler, uygulama bittikten sonra her öğrenciyle

bireysel olarak yüz yüze yapılıp görüşme esnasında video kaydı alınmıştır. Görüşmeler araştırmacı ve katılımcılar tarafından belirlenen uygun tarih, saat ve yerde gerçekleştirilmiş olup, katılımcılardan gerekli izinler alınmıştır.

Nitel araştırmalarda *kodlayıcılar arası güvenirlik*, aynı veriler üzerinde birden fazla kodlayıcının kodlamaları arasındaki kararlılığı ile sağlanmaktadır. Bununla ilgili olarak Miles ve Huberman (1994), güvenirlik formülü [Güvenirlik: Görüş Birliği / (Görüş Birliği + Görüş Ayrılığı)] sonucunda .80 anlaşmayı tavsiye etmektedir (Creswell, 2014, çev., s. 253-254). Bu araştırmanın Görüşme Formu'ndaki video kayıtları başka bir kodlayıcı tarafından da kodlanmış, yapılan Miles ve Huberman (1994)'ın güvenirlik formülü işlemi sonucunda .83 elde edilerek kodlayıcılar arası güvenirlik sağlanmıştır.

3.7. Verilerin Çözümlenmesi

Araştırmadaki nicel verilere ilişkin, deney ve kontrol grubu arasındaki öntest ve sontest puanlarının farkını belirlemek için Mann Whitney-U testi, aynı grubun öntest-sontest puanları arasındaki farklılığın belirlenmesi için Wilcoxon testi kullanılmıştır. Yapılan betimsel analiz ile ilgili görüşme formundan elde edilen video kayıtları araştırmacı tarafından incelendikten sonra, sorulan açık uçlu soruya verilen cevaplar kodlanarak, bu kodlara yapılan atıf sayılarının frekans ve yüzde dağılımı verilmiştir.

BÖLÜM IV: BULGULAR

Araştırmanın bu bölümünde, hipotezler doğrultusunda ölçme araçları ile elde edilen veriler istatistiksel işlemlerle analiz edilerek tablo halinde açıklanmış ve yorumlanmıştır.

4.1. Nicel Boyuta İlişkin Bulgular

4.1.1. Başarı Testine İlişkin Hipotezlerin Bulguları

Armoni dersi ile ilgili deney ve kontrol gruplarında yer alan öğrencilerin Başarı Testi'nden aldıkları öntest ve sontest puanlarının tanımlayıcı değerleri aşağıdaki tablolarda gösterilmiştir.

H_0: Deney ve kontrol grubu öğrencilerinin öntest Başarı Testi puanları arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

Tablo 6. Deney ve Kontrol Gruplarında Bulunan Öğrencilerin Öntest Başarı Testi Puanları Arasında Yapılan Mann Whitney-U Testi Sonuçları

Puan	Gruplar	N	$\bar{X}_{sira}$	$\sum_{sira}$	U	z	p
Öntest	Deney	20	18.00	360.00	150.00	1.359	.183
	Kontrol	20	23.00	460.00			
	Toplam	40					

Tablo 6'da görüldüğü üzere deney ve kontrol gruplarında bulunan öğrencilerin öntest Başarı Testi puanları arasında yapılan Mann Whitney-U Testi sonucunda istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık bulunmamıştır *($z= 1.359; p>.05$)*.

H_1: Deney ve kontrol grubu öğrencilerinin sontest Başarı Testi puanları arasında, deney grubu lehine anlamlı bir farklılık vardır.

Tablo 7. Deney ve Kontrol Gruplarında Bulunan Öğrencilerin Sontest Başarı Testi Puanları Arasında Yapılan Mann Whitney-U Testi Sonuçları

Puan	Gruplar	N	$\bar{X}_{sira}$	$\sum_{sira}$	U	z	p
Öntest	Deney	20	27.13	542.50	67.50	3.590	.000
	Kontrol	20	13.88	277.50			
	Toplam	40					

Tablo 7'de görüldüğü üzere deney ve kontrol gruplarında bulunan öğrencilerin sontest Başarı Testi puanları arasında yapılan Mann Whitney-U Testi sonucunda istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık anlamlı bulunmuştur *($z=3.590;p<.001$)*. Elde edilen bu veriler, Kodály Yaklaşımı'na göre uygulanan Armoni dersi programının Başarı Testi puanlarını arttırmada Geleneksel Öğretim'e göre daha etkili olduğunu göstermektedir.

H_1: Deney grubu öğrencilerinin öntest-sontest Başarı Testi puanları arasında, sontest lehine anlamlı bir farklılık vardır.

Tablo 8. Deney Grubunda Bulunan Öğrencilerin Öntest-Sontest Başarı Testi Puanları Arasında Farklılık Olup Olmadığını Belirlemek Üzere Yapılan Wilcoxon Analizi Sonuçları

Puan	Deney Grubu	N	$\bar{x}_{sira}$	$\sum_{sira}$	z	p
Öntest-Sontest	Azalanlar	0	.00	.00	3.923	.000
	Artanlar	20	10.50	210.00		
	Eşit	0				
	Toplam	20				

Tablo 8'de görüldüğü gibi deney grubunun öntest-sontest Başarı Testi puanları arasında anlamlı bir farklılık bulunup bulunmadığını belirlemek amacıyla yapılan Wilcoxon Analizi sonucunda ortalamalar arasındaki farklılık anlamlı bulunmuştur *(z=3.923;p<.001)*. Elde edilen bu sonuç, Kodály Yaklaşımı'na göre uygulanan Armoni dersi programının deney grubunun Başarı Testi puanlarını arttırmada etkili olduğunu göstermektedir.

H_1: Kontrol Grubu öğrencilerinin öntest-sontest Başarı Testi puanları arasında, sontest lehine anlamlı bir farklılık vardır.

Tablo 9. Kontrol Grubunda Bulunan Öğrencilerin Öntest-Sontest Başarı Testi Puanları Arasında Farklılık Olup Olmadığını Belirlemek Üzere Yapılan Wilcoxon Analizi Sonuçları

Puan	Kontrol Grubu	N	$\bar{x}_{sira}$	$\sum_{sira}$	z	p
Öntest-Sontest	Azalanlar	0	.00	.00	3.825	.000
	Artanlar	19	10.00	190.00		
	Eşit	1				
	Toplam	20				

Tablo 9'da görüldüğü gibi kontrol grubunun öntest-sontest Başarı Testi puanları arasında anlamlı bir farklılık bulunup bulunmadığını belirlemek amacıyla yapılan Wilcoxon Analizi sonucunda ortalamalar arasındaki farklılık anlamlı bulunmuştur *(z=3.825;p<.001)*. Elde edilen bu sonuç, Armoni dersinde uygulanan Geleneksel Öğretim'in kontrol grubunun Başarı Testi puanlarını arttırmada etkili olduğunu göstermektedir.

4.1.2. Tutum Ölçeğine İlişkin Hipotezlerin Bulguları

Armoni dersi ile ilgili deney ve kontrol gruplarında yer alan öğrencilerin toplam tutum puanlarından aldıkları öntest ve sontest puanlarının tanımlayıcı değerleri aşağıdaki tablolarda gösterilmiştir.

H_0: Deney ve kontrol grubu öğrencilerinin öntest toplam tutum puanları arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

Tablo 10. Deney ve Kontrol Gruplarında Bulunan Öğrencilerin Öntest Toplam Tutum Puanları Arasında Yapılan Mann Whitney-U Testi Sonuçları

Puan	Gruplar	N	$\bar{x}_{sira}$	$\sum_{sira}$	U	z	p
Öntest	Deney	20	20.33	406.50	196.50	.095	.925
	Kontrol	20	20.68	413.50			
	Toplam	40					

Tablo 10'da görüldüğü üzere deney ve kontrol gruplarında bulunan öğrencilerin öntest toplam tutum puanları arasında yapılan Mann Whitney-U Testi sonucunda istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık bulunmamıştır *(z= .095; p>.05)*.

H_1: Deney ve kontrol grubu öğrencilerinin sontest toplam tutum puanları arasında, deney grubu lehine anlamlı bir farklılık vardır.

Tablo 11. Deney ve Kontrol Gruplarında Bulunan Öğrencilerin Sontest Toplam Tutum Puanları Arasında Yapılan Mann Whitney-U Testi Sonuçları

Puan	**Gruplar**	*N*	$\bar{x}_{sira}$	$\sum_{sira}$	*U*	*z*	*p*
Sontest	Deney	20	21.70	434.00	176.00	.651	.529
	Kontrol	20	19.30	386.00			
	Toplam	40					

Tablo 11'de görüldüğü üzere deney ve kontrol gruplarında bulunan öğrencilerin sontest toplam tutum puanları arasında yapılan Whitney-U Testi sonucunda istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık bulunmamıştır *(z= .651; p>.05)*.

H_1: Deney grubu öğrencilerinin öntest-sontest toplam tutum puanları arasında, sontest lehine anlamlı bir farklılık vardır.

Tablo 12. Deney Grubunda Bulunan Öğrencilerin Öntest-Sontest Toplam Tutum Puanları Arasında Farklılık Olup Olmadığını Belirlemek Üzere Yapılan Wilcoxon Analizi Sonuçları

Puan	**Deney Grubu**	*N*	$\bar{x}_{sira}$	$\sum_{sira}$	*z*	*p*
Öntest-Sontest	Azalanlar	5	6.60	33.00	2.293	.022
	Artanlar	13	10.62	138.00		
	Eşit	2				
	Toplam	20				

Tablo 12'de görüldüğü gibi deney grubunun öntest-sontest toplam tutum puanları arasında anlamlı bir farklılık bulunup bulunmadığını belirlemek amacıyla yapılan Wilcoxon Analizi sonucunda ortalamalar arasındaki farklılık anlamlı bulunmuştur *(z=2.293;p<.05)*. Elde edilen bu sonuç, Kodály Yaklaşımı'na göre uygulanan Armoni dersi programının deney grubunun Armoni dersine yönelik tutumlarını arttırmada etkili olduğunu göstermektedir.

H_0: Kontrol grubu öğrencilerinin öntest-sontest toplam tutum puanları arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

Tablo 13. Kontrol Grubunda Bulunan Öğrencilerin Öntest-Sontest Toplam Tutum Puanları Arasında Farklılık Olup Olmadığını Belirlemek Üzere Yapılan Wilcoxon Analizi Sonuçları

Puan	**Kontrol Grubu**	*N*	$\bar{x}_{sira}$	$\sum_{sira}$	*z*	*p*
Öntest-Sontest	Azalanlar	9	7.00	63.00	.640	.522
	Artanlar	8	11.25	90.00		
	Eşit	3				
	Toplam	20				

Tablo 13'te görüldüğü gibi kontrol grubunun öntest-sontest toplam tutum puanları arasında anlamlı bir farklılık bulunup bulunmadığını belirlemek amacıyla yapılan Wilcoxon Analizi sonucunda ortalamalar arasındaki farklılık anlamlı bulunmamıştır *(z=.640;p=>.05)*. Elde edilen bu sonuç, Armoni dersinde uygulanan Geleneksel Öğretim'in, kontrol grubu'nun Armoni dersine yönelik tutumlarını arttırmada etkili olmadığını göstermektedir.

4.1.3. Performansa İlişkin Hipotezlerin Bulguları

4.1.3.1. Gözlem Formuna İlişkin Hipotezlerin Bulguları

Armoni dersi ile ilgili deney ve kontrol gruplarında yer alan öğrencilerin toplam gözlem puanlarından aldıkları öntest ve sontest puanlarının tanımlayıcı değerleri aşağıdaki tablolarda gösterilmiştir.

H_0: Deney ve kontrol grubu öğrencilerinin öntest toplam gözlem puanları arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

Tablo 14. Deney ve Kontrol Gruplarında Bulunan Öğrencilerin Öntest Toplam Gözlem Puanları Arasında Yapılan Mann Whitney-U Testi Sonuçları

Puan	Gruplar	N	$\bar{x}_{sira}$	$\sum_{sira}$	U	z	p
Öntest	Deney	20	23.43	468.50	141.50	1.627	.114
	Kontrol	20	17.58	351.50			
	Toplam	40					

Tablo 14'te görüldüğü üzere deney ve kontrol gruplarında bulunan öğrencilerin öntest toplam gözlem puanları arasında yapılan Mann Whitney-U Testi sonucunda istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık bulunmamıştır *(z= 1.627;p>.05)*.

H_1: Deney ve kontrol grubu öğrencilerinin sontest toplam gözlem puanları arasında, deney grubu lehine anlamlı bir farklılık vardır.

Tablo 15. Deney ve Kontrol Gruplarında Bulunan Öğrencilerin Sontest Toplam Gözlem Puanları Arasında Yapılan Mann Whitney-U Testi Sonuçları

Puan	Gruplar	N	$\bar{x}_{sira}$	$\sum_{sira}$	U	z	p
Sontest	Deney	20	30.28	605.50	4.50	5.293	.000
	Kontrol	20	10.73	214.50			
	Toplam	40					

Tablo 15'te görüldüğü üzere deney ve kontrol gruplarında bulunan öğrencilerin sontest toplam gözlem puanları arasında yapılan Mann Whitney-U Testi sonucunda istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık bulunmuştur *(z=5.293;p<.001)*. Elde edilen bu veriler, Kodály Yaklaşımı'na göre uygulanan Armoni dersi programının gözlem puanlarını arttırmada Geleneksel Öğretim'e göre daha etkili olduğunu göstermektedir.

H_1: Deney grubu öğrencilerinin öntest-sontest toplam gözlem puanları arasında, sontest lehine anlamlı bir farklılık vardır.

Tablo 16. Deney Grubunda Bulunan Öğrencilerin Öntest-Sontest Toplam Gözlem Puanları Arasında Farklılık Olup Olmadığını Belirlemek Üzere Yapılan Wilcoxon Analizi Sonuçları

Puan	Deney Grubu	N	$\bar{x}_{sira}$	$\sum_{sira}$	z	p
Öntest-Sontest	Azalanlar	0	.00	.00	3.921	.000
	Artanlar	20	10.50	210.00		
	Eşit	0				
	Toplam	20				

Tablo 16'da görüldüğü gibi deney grubunun öntest-sontest toplam gözlem puanları arasında anlamlı bir farklılık bulunup bulunmadığını belirlemek amacıyla yapılan Wilcoxon Analizi sonucunda ortalamalar arasındaki farklılık anlamlı bulunmuştur *(z=3.921;p<.001)*. Elde edilen bu sonuç, Kodály Yaklaşımı'na göre uygulanan Armoni dersi programının deney grubunun toplam gözlem puanlarını arttırmada etkili olduğunu göstermektedir.

H_1: Kontrol grubu öğrencilerinin öntest-sontest toplam gözlem puanları arasında, sontest lehine anlamlı bir farklılık vardır.

Tablo 17. Kontrol Grubunda Bulunan Öğrencilerin Öntest-Sontest Toplam Gözlem Puanları Arasında Farklılık Olup Olmadığını Belirlemek Üzere Yapılan Wilcoxon Analizi Sonuçları

Puan	Kontrol Grubu	N	$\bar{x}_{sira}$	$\sum_{sira}$	z	p
Öntest-Sontest	Azalanlar	1	2.00	2.00	3.748	.000
	Artanlar	18	10.44	188.00		
	Eşit	1				
	Toplam	20				

Tablo 17'de görüldüğü gibi kontrol grubunun öntest-sontest toplam gözlem puanları arasında anlamlı bir farklılık bulunup bulunmadığını belirlemek amacıyla yapılan Wilcoxon Analizi sonucunda ortalamalar arasındaki farklılık anlamlı bulunmuştur *(z=3.748;p<.001)*. Elde edilen bu sonuç, Armoni dersinde uygulanan Geleneksel Öğretim'in, kontrol grubunun toplam gözlem puanlarını arttırmada etkili olduğunu göstermektedir.

4.1.3.2. Duyum Testine İlişkin Hipotezlerin Bulguları

Armoni dersi ile ilgili deney ve kontrol gruplarında yer alan öğrencilerin Duyum Testi'nden aldıkları öntest ve sontest puanlarının tanımlayıcı değerleri aşağıdaki tablolarda gösterilmiştir.

H_0: Deney ve kontrol grubu öğrencilerinin öntest Duyum Testi puanları arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

Tablo 18. Deney ve Kontrol Gruplarında Bulunan Öğrencilerin Öntest Duyum Testi Puanları Arasında Yapılan Mann Whitney-U Testi Sonuçları

Puan	Gruplar	N	$\bar{x}_{sira}$	$\sum_{sira}$	U	z	p
Öntest	Deney	20	23.38	467.50	142.50	1.684	.121
	Kontrol	20	17.63	352.50			
	Toplam	40					

Tablo 18'de görüldüğü üzere deney ve kontrol gruplarında bulunan öğrencilerin öntest Duyum Testi puanları arasında yapılan Mann Whitney-U Testi sonucunda istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık bulunmamıştır *(z= 1.684; p>.05)*.

H_1: Deney ve kontrol grubu öğrencilerinin sontest Duyum Testi puanları arasında, deney grubu lehine anlamlı bir farklılık vardır.

Tablo 19. Deney ve Kontrol Gruplarında Bulunan Öğrencilerin Sontest Duyum Testi Puanları Arasında Yapılan Mann Whitney-U Testi Sonuçları

Puan	Gruplar	N	$\bar{x}_{sira}$	$\sum_{sira}$	U	z	p
Sontest	Deney	20	30.20	604.00	6.00	5.312	.000
	Kontrol	20	10.80	216.00			
	Toplam	40					

Tablo 19'da görüldüğü üzere deney ve kontrol gruplarında bulunan öğrencilerin sontest Duyum Testi puanları arasında yapılan Mann Whitney-U Testi sonucunda istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık bulunmuştur *(z= 5.312; p<.001)*. Elde edilen bu sonuç, Kodály Yaklaşımı'na göre uygulanan Armoni dersi programının deney grubunun Duyum Testi puanlarını arttırmada etkili olduğunu göstermektedir.

H_1: Deney grubu öğrencilerinin öntest-sontest Duyum Testi puanları arasında, sontest lehine anlamlı bir farklılık vardır.

Tablo 20. Deney Grubunda Bulunan Öğrencilerin Öntest-Sontest Duyum Testi Puanları Arasında Farklılık Olup Olmadığını Belirlemek Üzere Yapılan Wilcoxon Analizi Sonuçları

Puan	Deney Grubu	N	$\bar{x}_{sira}$	$\sum_{sira}$	z	p
Öntest-Sontest	Azalanlar	0	.00	.00	3.934	.000
	Artanlar	20	10.50	210.00		
	Eşit	0				
	Toplam	20				

Tablo 20'de görüldüğü gibi deney grubunun öntest-sontest Duyum Testi puanları arasında anlamlı bir farklılık bulunup bulunmadığını belirlemek amacıyla yapılan Wilcoxon Analizi sonucunda ortalamalar arasındaki farklılık anlamlı bulunmuştur *(z=3.934;p<.001)*. Elde edilen bu sonuç, Kodály Yaklaşımı'na göre uygulanan Armoni dersi programının deney grubunun Duyum Testi puanlarını arttırmada etkili olduğunu göstermektedir.

H_1: Kontrol grubu öğrencilerinin öntest-sontest Duyum Testi puanları arasında, sontest lehine anlamlı bir farklılık vardır.

Tablo 21. Kontrol Grubunda Bulunan Öğrencilerin Öntest-Sontest Duyum Testi Puanları Arasında Farklılık Olup Olmadığını Belirlemek Üzere Yapılan Wilcoxon Analizi Sonuçları

Puan	Kontrol Grubu	N	$\bar{x}_{sira}$	$\sum_{sira}$	z	p
Öntest-Sontest	Azalanlar	3	5.00	15.00	3.275	.001
	Artanlar	15	10.94	175.00		
	Eşit	1				
	Toplam	20				

Tablo 21'de görüldüğü gibi kontrol grubunun öntest-sontest Duyum Testi puanları arasında anlamlı bir farklılık bulunup bulunmadığını belirlemek amacıyla yapılan Wilcoxon Analizi sonucunda ortalamalar arasındaki farklılık anlamlı bulunmuştur *(z=3.275;p<.001)*. Elde edilen bu sonuç, Armoni dersinde uygulanan Geleneksel Öğretim'in, kontrol grubunun Duyum Testi puanlarını arttırmada etkili olduğunu göstermektedir.

4.2. Nitel Boyuta İlişkin Bulgular

4.2.1. Görüşme Formu ile İlgili Bulgular

Araştırmanın bu bölümünde, nitel veri toplama yoluyla elde edilen veriler analiz edilmiştir. Uygulamalar bittikten sonra deney ve kontrol grubu öğrencileri ile görüşme yapılmış, yapılan görüşmede aşağıda yer alan soru sorularak, yapılan görüşme sonucu elde edilen bulgular Tablo 22'de verilmiştir.

Soru: Yürütülen araştırmanın, uygulama sonunda akademik ve mesleki hayata katkı ve kazanımları nelerdir?

Tablo 22. Uygulama Sonrası Deney ve Kontrol Grubu Öğrenci Görüşlerinin Frekans ve Yüzde Dağılımı

Uygulamanın Akademik ve Mesleki Hayata Katkısı ve Kazanımları	Deney Grubu Öğrencileri Atıf f (%)	Kontrol Grubu Öğrencileri Atıf f (%)	TOPLAM Atıf f (%)
Şifreli Bas Çözme	19 (%95)	19 (%95)	38 (%95)
Müzikal Analiz	15 (%75)	11 (%55)	26 (%65)
Armonik Derece Duyumu	19 (%95)	5 (%25)	24 (%60)
Eşlik Yapma	19 (%95)	4 (%20)	23 (%57.5)
Akor Yürüyüşü ve Şifreli Bas Çalma	18 (%90)	5 (%10)	23 (%57.5)
TOPLAM	**90**	**44**	**134**

Tablo 22'de deney ve kontrol grubu öğrencileriyle, uygulama bitiminde yapılan görüşme formundanki "dersin akademik ve mesleki hayata katkısı ve kazanımları nelerdir" sorusuna verilen cevaplar kodlanarak, bu kodlara yapılan atıf sayılarının frekans ve yüzde dağılımı fazladan aza doğru sıralanarak verilmiştir. Uygulamanın akademik ve mesleki hayatta katkı ve kazanımları sorgulandığında; en yüksek "şifreli bas çözme", "armonik derece duyumu" ve "eşlik yapma" kodlarına atıf yapıldığı, gruplara göre ise deney grubu öğrencilerinin daha fazla olumlu görüş bildirdiği görülmektedir. Deney (DÖ) ve kontrol (KÖ) öğrencilerinden bazıları uygulama sonrası Armoni dersine yönelik düşüncelerini, şu ifadelerle ortaya koymuşlardır;

DÖ2, *"Şifreli basları çalarken, daha iyi tınlatabilmek için farklı çözülümlerin ortaya çıkardığı pozisyonları fark ettim".*

KÖ11, *"Aynı şifreli bası farklı çözümleyerek armonideki farklı renkleri duydum".*

DÖ16, *"Çözümlediğim armonik analizlerle beraber, aynı konuyu içeren diğer dersler arası ilişki kurabilmeyi sağladım".*

KÖ8, *"Piyano dersinde artık öğretmenimin sorduğu ilgili pasajın armonik analizine karşı cevap verebiliyorum".*

DÖ5, *"Çaldığım ve dinlediğim müziklere karşı sürekli kafamdan dereceler geçiyor ve neyin nereye varacağı hakkında tahminde bulunabiliyorum. Seslendirdiğim müzikleri, algıladığım armonik derecelerle birlikte, daha geniş yorumlayabiliyorum".*

KÖ15, *"Dinlediğim kadansları oluşturan dereceleri tahmin edebiliyorum".*

DÖ9, *"Dersteki uygulamalarla birlikte öğrenmiş olduğum birçok armonik kurgu sayesinde, bu kurguları önüme geçen melodilere adapte edip, eşlik edebiliyorum".*

KÖ1, *"Yaptığım armonik derece analizlerini incelediğimde, benzer yapıdaki figürleri, okuduğum solfej parçaları üzerinde düzenleyebiliyorum".*

DÖ13, *"Çalmak, yürüyüş içerisinde farklı pozisyonlara girmemi ve aynı akorlar üzerinde farklı tınılar denememi sağlıyor. Aynı şifrelerden oluşan akor yürüyüşlerini farklı tonlara adapte ederek transpoze becerim daha da gelişti".*

KÖ5, *"Şifreli bas çalarken, piyanoda çaldığım parçaların sadeleştirilmiş halini düşündüm. O karmaşık notalara bakarken, eserin dikey olarak sadeleştiğini gördüm".*

BÖLÜM V: SONUÇ

5.1. Yargı

Araştırmanın bu bölümünde elde edilen bulgulara dayanılarak yargılar verilmiştir.

5.1.1. Başarı Testi ile İlgili Yargılar

Araştırmanın H_0 hipotezi ile ilgili analizlerin sonucuna göre, deney ve kontrol gruplarında bulunan öğrencilerin öntest Başarı Testi puanları arasında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır.

Araştırmanın H_1 hipotezi ile ilgili analizlerin sonucuna göre, deney ve kontrol gruplarında bulunan öğrencilerin sontest Başarı Testi puanları arasında anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Buna göre, deney grubu öğrencilerinin sontest puanları kontrol grubu öğrencilerine göre daha olumludur.

Araştırmanın H_1 hipotezi ile ilgili analizlerin sonucuna göre, deney grubu öğrencilerinin öntest-sontest Başarı Testi puanları arasında anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Buna göre, deney grubu öğrencilerinin sontest puanları öntest puanlarına göre daha olumludur.

Araştırmanın H_1 hipotezi ile ilgili analizlerin sonucuna göre, kontrol grubunda bulunan öğrencilerin öntest-sontest Başarı Testi puanları arasında anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Buna göre, kontrol grubu öğrencilerinin sontest puanları öntest puanlarına göre daha olumludur.

5.1.2. Tutum Ölçeği ile İlgili Yargılar

Araştırmanın H_0 hipotezi ile ilgili analizlerin sonucuna göre, deney ve kontrol gruplarında bulunan öğrencilerin öntest toplam tutum puanları arasında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır.

Araştırmanın H_1 hipotezi ile ilgili analizlerin sonucuna göre, deney ve kontrol gruplarında bulunan öğrencilerin sontest toplam tutum puanları arasında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır.

Araştırmanın H_1 hipotezi ile ilgili analizlerin sonucuna göre, deney grubu öğrencilerinin öntest-sontest toplam tutum puanları arasında anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Buna göre, deney grubu öğrencilerinin sontest puanları öntest puanlarına göre daha olumludur.

Araştırmanın H_0 hipotezi ile ilgili analizlerin sonucuna göre, kontrol grubu öğrencilerinin öntest-sontest toplam tutum puanları arasında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır.

5.1.3. Performans ile İlgili Yargılar

5.1.3.1. Gözlem Formu ile İlgili Yargılar

Araştırmanın H_0 hipotezi ile ilgili analizlerin sonucuna göre, deney ve kontrol gruplarında bulunan öğrencilerin öntest toplam gözlem puanları arasında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır.

Araştırmanın H_1 hipotezi ile ilgili analizlerin sonucuna göre, deney ve kontrol gruplarında bulunan öğrencilerin sontest toplam gözlem puanları arasında anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Buna göre, deney grubu öğrencilerinin sontest puanları kontrol grubu öğrencilerine göre daha olumludur.

Araştırmanın H_1 hipotezi ile ilgili analizlerin sonucuna göre, deney grubu öğrencilerinin öntest-sontest toplam gözlem puanları arasında anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Buna göre, deney grubu öğrencilerinin sontest puanları öntest puanlarına göre daha olumludur.

Araştırmanın H_1 hipotezi ile ilgili analizlerin sonucuna göre, kontrol grubu öğrencilerinin öntest-sontest toplam gözlem puanları arasında anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Buna göre, kontrol grubu öğrencilerinin sontest puanları öntest puanlarına göre daha olumludur.

5.1.3.2. Duyum Testi ile İlgili Yargılar

Araştırmanın H_0 hipotezi ile ilgili analizlerin sonucuna göre, deney ve kontrol gruplarında bulunan öğrencilerin öntest Duyum Testi puanları arasında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır.

Araştırmanın H_1 hipotezi ile ilgili analizlerin sonucuna göre, deney ve kontrol gruplarında bulunan öğrencilerin sontest Duyum Testi puanları arasında anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Buna göre, deney grubu öğrencilerinin sontest puanları kontrol grubu öğrencilerine göre daha olumludur.

Araştırmanın H_1 hipotezi ile ilgili analizlerin sonucuna göre, deney grubu öğrencilerinin öntest-sontest Duyum Testi puanları arasında anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Buna göre, deney grubu öğrencilerinin sontest puanları öntest puanlarına göre daha olumludur.

Araştırmanın H_1 hipotezi ile ilgili analizlerin sonucuna göre, kontrol grubu öğrencilerinin öntest-sontest Duyum Testi puanları arasında anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Buna göre, kontrol grubu öğrencilerinin sontest puanları öntest puanlarına göre daha olumludur.

5.1.4. Görüşme Formu ile İlgili Yargılar

Uygulamanın akademik ve mesleki hayatta katkı ve kazanımları sorgulandığında; en yüksek "şifreli bas çözme", "armonik derece duyumu" ve "eşlik yapma" kodlarına atıf yapılmış, gruplara göre ise deney grubu öğrencileri daha fazla olumlu görüş bildirmiştir.

5.2. Tartışma

Araştırmanın bu bölümünde uygulama sonucu elde edilen bulguların sonuçları, araştırmanın hipotezleri doğrultusunda benzer araştırmaların sonuçları ile birlikte karşılaştırılarak aşağıda açıklanmıştır.

1. Deney grubunda bulunan öğrencilerin öntest-sontest Başarı Testi puanları, öntest-sontest toplam tutum puanları, öntest-sontest toplam gözlem puanları ve öntest-sontest Duyum Testi puanları arasında sontest lehine anlamlı farklılık görülmüştür.

Elde edilen bu sonuç, Kodály Yaklaşımı'nın deney grubu öğrencilerinin başarı, tutum ve performansları üzerinde etkili olduğunu göstermektedir. Kodály Yaklaşımı ile ilgili benzer alanlarda araştırmalar yapılmış ve benzer sonuçlara ulaşılmıştır. Holmes'ın (2009) araştırmasında, Movable-Do solfej eğitimi alan deney grubu öğrencilerinin öntest-sontest başarı puanları arasında sontest solfej puanlarının en yüksek ve deşifre başarılarının da en büyük kazanıma sahip olduğu ve Özaltunoğlu'nun (2011) araştırmasında, Aktarımlı-Do metoduyla dikte eğitimi uygulanan deney grubunun öntest-sontest Dikte Yazımına Yönelik Başarı Ölçeği puanları arasında sontest lehine anlamlı farklılık olduğu sonuçları saptanmıştır. Yapılan araştırmalara bakıldığında, elde edilen deney grubu öntest-sontest arasındaki sontest sonuçlarını destekler niteliktedir. Aynı durum Geleneksel Yöntem'in işlendiği kontrol grubunun bilişsel ve devinişsel alanları için de geçerlidir fakat iki grup arasındaki sontest farklılığı deney grubu lehinedir. Araştırmada Kodály Yaklaşımı'ndaki prensiplerin Armoni ders programındaki bilişsel,

duyuşsal ve devinişsel alanla ilgili hedefleri olumlu yönde kazandırdığı düşünüldüğünde böyle bir sonuçla karşılaşmak olası bir durumdur.

2. Deney ve kontrol gruplarında bulunan öğrencilerin sontest Başarı Testi puanları, sontest toplam gözlem puanları ve sontest Duyum Testi puanları arasında deney grubu lehine anlamlı farklılık görülmüştür.

Elde edilen bu sonuç, Kodály Yaklaşımı'nın deney grubu öğrencilerinin başarı ve performansları üzerinde kontrol grubuna göre daha da etkili olduğunu göstermektedir. Kodály Yaklaşımı ile ilgili benzer alanlarda araştırmalar yapılmış ve yine benzer sonuçlara ulaşılmıştır. Tekin Gürgen'in (2007) araştırmasında; Orff-Schulwerk ve Kodály Yaklaşımı'nın öğrencilerin müziksel işitme becerileri gelişiminde Geleneksel Yöntem'e göre anlamlı derecede daha etkili olduğu, Yıldırım'ın (2009) araştırmasında; Kodály Yaklaşımı'nın keman çalma becerisinin müzikal boyutunda, keman çalmaya ilişkin tutumu ve keman çalmaya yönelik özyeterliğin yatkınlık boyutu üzerinde Geleneksel Yöntem'e göre daha anlamlı düzeyde etkili olduğu ve Özaltunoğlu'nun (2011) araştırmasında; Aktarımlı-Do metoduyla dikte eğitimi uygulanan deney grubu ile Aktarımlı-Do metoduyla dikte eğitimi uygulanan kontrol grubu arasında deney grubu lehine anlamlı fark olduğu sonuçları bulunmuştur. Yapılan araştırmalara bakıldığında, elde edilen deney grubu ile kontrol grubu arasındaki sontest sonuçlarını destekler niteliktedir. Araştırmada Kodály Yaklaşımı'nın Armoni ders programındaki bilişsel ve devinişsel alanla ilgili hedefleri olumlu yönde kazandırdığı düşünüldüğünde böyle bir sonuçla karşılaşmak olası bir durumdur. Deney-kontrol grubu sontest toplam tutum puanları arasında ise anlamlı bir farklılık bulunamamıştır. Araştırmada birçok etmenin toplam tutum puanlarını etkilediği düşünüldüğünde, deney-kontrol grubu sontest sonuçları arasındaki farklılığın çıkmama nedenleri konusunda kesin bir durum tespiti yapmak oldukça güç görünmektedir. Bunu nedeni olarak da dersin işleyişi ile ilgili yoğunluk, uygulamaya fazla zaman ayırmak istenmemesi, ana dalı piyano olmayan öğrencilerin piyano üzerine uygulama yapmak istememeyişleri, devamsızlık ve çalışmaya ara verme gibi sorunlar gösterilebilir. Bununla ilgili, yapılacak sonraki araştırmalarda öğrencilere ilişkin "gelecekte Armoni'nin kullanımı" ve "motivasyon" konuları üzerinde araştırmalar yapılıp, bu durumun sebepleri araştırılabilir.

Bu araştırmanın nitel bulguları ile ilgili olarak öğrencilerin verdikleri yanıtların analizinde en yüksek "şifreli bas çözme", "armonik derece duyumu" ve "eşlik yapma" kodlarına atıf yapıldığı görülmektedir. Bu duruma göre, bilişsel alana dayanan ve akor partilerini birbirine bağlayabilmek için sadece kuramsal bilgilerin gerekli olduğu "şifreli bas çözme", her iki deney ve kontrol grubunda eşit sayıda atıf almıştır. Fakat hem bilişsel hem de devinişsel alana dayanan, herhangi bir ezgiye eşlik edebilme ile ilgili "eşlik yapma" ve dinlenilen çok sesli müziği dikey olarak algılayıp derecelendirme ile ilgili "armonik derece duyumu" kodlarına bakıldığında deney grubu öğrencileri daha fazla olumlu görüş bildirmiştir. Buradan yola çıkıldığında; nicel verilere ilişkin Başarı Testi, Gözlem Formu ve Duyum Testi verileri ile Görüşme Formu verileri birbirini destekler nitelikte olduğu sonucuna varılmaktadır.

Bunların dışında araştırmanın konusu ile ilgili olarak yapılan diğer yabancı araştırmalara bakıldığında Ferell'in (2003) araştırmasında; Kodály Yaklaşımı'nı ilk uygulayanlardan Katinka Daniel'in, otorite ve uzmanlık alanında öğrenci ve meslektaşları üzerinde etkileyici olduğu ve öğretim yönteminin öğrenciler üzerinde önemli ölçüde başarılı olduğu, Baumann'nın (2010) araştırmasında; Kodály'den esinlenilen müzik öğretmeni programının eğitimi tasvir edici, yüksek sınıf eğitimi, öğrenmeyi keşfedici ve müzik literatürü toplayıcı gibi pedagojik yaklaşımların uygulanabilirliği ve faydalı olduğu, Garner'ın (2011) araştırmasında; Kodály'den esinlenen müzik eğitiminin, işitsel, kinestetik, sözel ve görsel öğrenme yöntemlerini bir araya getirdiği ve birbiri arasında ilişki kurmayı sağladığı, Penny'nin (2012) araştırmasında; Kodály Yaklaşımı ile, Tonal Armoni'deki dominant yedili akorunun öğretimi ile ilgili gelişim ve içselleştirmenin başarıyla tamamlandığı, Rath'ın (2013) araştırmasında; Kodály stratejilerinin ilkokul koro müziği provalarında kullanılmasının uygun olduğu ve Sanders'ın (2015) araştırmasında; Movable-Do'nun, birbirinden farklı dizilerin dereceleri olan ilişkisini kurmada ve bu derecelerin algılanmasında kolaylık sağlayabileceği sonuçlarına ulaşılmıştır. Tüm bu araştırmaların, Kodály Yaklaşımı'yla ilgili olumlu etkisi düşünüldüğünde araştırma sonuçları ile tutarlılık göstermekte ve yöntemin müzik eğitimi üzerindeki başarısını kanıtlamaktadır.

Türkiye'de Müzik Öğretim Yöntemleri ile ilgili yapılan tarama türündeki tez araştırmalarına bakıldığında; öğretmenlerin Kodály Yaklaşımı'na ilişkin öğrenilen teorik bilgilerinin pratiğe dönüştürülememesi (Kılıç, 2007 ve Tufan, 2011), yaklaşımın öğretilmesi konusunda öğretmenlerin kendilerini yetersiz görmeleri ve yöntem uzmanı yetersizliği (Bükeç, 2003, Andırıcı, 2006 ve Çeviker, 2010), müzik eğitimi ile ilgili etkinliklerin Kodály Yaklaşımı'na göre uygunluğunun düşük olması (Yücesoy, 2011) gibi öne sürülen çalışmaların olumsuz sonuçları ise ayrı bir tartışma konusudur.

Kodály Yaklaşımı ile ilgili Türkiye'de yapılan deneysel türde tez araştırmaları incelendiğinde; ilköğretim düzeyinde iki (Tekin Gürgen, 2007 ve Yıldırım, 2009), lisans düzeyinde ise sadece bir (Özaltunoğlu, 2011) araştırmaya rastlanmıştır. Armoni dersinin Kodály Yaklaşımı'na göre uygulandığı bu araştırmada, öğrencinin gereksinim ve kapasitesine göre, yaklaşım içerisinde ilke edinilen her bir prensibin Armoni dersi etkinliklerine uyarlanması, lisans düzeyinde olması ve deneysel bir çalışma olması nedeniyle Armoni alanına yönelik böylesi bir adaptasyon çalışmasının Türkiye'deki müzik eğitiminde önemli olduğu düşünülmektedir. Özellikle Armoni dersine ilişkin çalışmalarda, şifreli basların matematiksel çözümlemelerinden ziyade, işitselliğin ve kullanılışını anlamak için çalma-söyleme gibi müzisyenliğin gerektirdiği etkinliklerin uygulanması bakımından öğrencinin gerek akademik gerekse de mesleki hayatı için oldukça işlevsel bir çalışma olduğu, Armoni'yi sadece kendi içinde değil, ilişkili olduğu bütün alanlarla bağlantı kurabilme ve bunu gerçekleştirmedeki başarısını, elde edilen sonuçlara göre beklenildiği şekilde gösteren bir çalışma olduğu düşünülmektedir.

5.3. Öneriler

Araştırmada elde edilen bulgulara dayanarak öneriler aşağıda belirtilmiştir.

- Armoni dersinde öğrenilen kuramsal bilgileri müzikal davranışa dönüştürebilmek için, Kodály Yaklaşımı'na dayanan bu araştırmadaki uygulama etkinlikleri kullanılabilir.

- Armoni dersinin uygulama biçimi ile ilgili daha fazla zamana ihtiyaç duyulduğundan, MİOY dersi ile birleştirilip, ilgili tüm derslerle ilişkilendirilebilir.
- Kodály Yaklaşımı kullanılarak, karşılaşılan farklı düzeydeki gruplar üzerinde (okulöncesi dönemden başlayarak, okul müzik eğitimi ve mesleki müzik eğitiminin her seviyesinde), o grubun kültürüne, gereksinimine ve kapasitesine göre yeniden uyarlama çalışmalarına gidilebilir.
- Kodály Yaklaşımın ülkemizde yaygınlaşması ve okul müzik eğitimi programlarının içindeki her seviyede yer alması sağlanabilir.
- Kodály Yaklaşımı ile ilgili daha fazla deneysel çalışmalar yapılabilir.
- Kodaly Yaklaşımı'nı gerek teorik ve gerekse uygulamalı olarak bilen müzik öğretmenlerinin sayısı akademik çalışmalarla arttırılabilir. Bununla ilgili öğretmen adaylarını daha iyi yetiştirebilmek amacıyla yurt içi ve yurt dışındaki uzmanlardan oluşan paneller, konferanslar, atölyeler ve çalıştaylar düzenlenebilir.
- Çalışma grubunu M. Ü. Atatürk Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Öğretmenliği Ana Bilim Dalı 2. sınıf öğrencilerinin oluşturduğu bu çalışma, sonrasında yapılacak benzer çalışmalarda daha geniş çalışma grupları ve daha geniş demogratif değişkenlerle tekrarlanabilir.
- Deney-kontrol grubu sontest toplam tutum puanları arasında anlamlı bir farklılığın çıkmaması ile ilgili, yapılacak sonraki araştırmalarda öğrencilere ilişkin "gelecekte Armoni' nin kullanımı" ve "motivasyon" konuları üzerinde araştırmalar yapılıp, bu durumun sebepleri araştırılabilir.
- Araştırmada elde edilen bulgular program geliştirme çalışmalarında kullanılabilir.

KAYNAKLAR

Andırıcı, Ö. (2006). *İlköğretimde Müzik Derslerinde Kullanılan Öğretim Yöntemlerine İlişkin Bir İnceleme.* Yüksek lisans tezi, Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Eğitim Programları ve Öğretim Bilim Dalı. Bursa.

Avşar, M. (2014). *Müzik Öğretmeni Adaylarının Özel Yetenek Sınavındaki Müziksel İşitme Okuma Yazma Başarıları ile Akademik Başarıları Arasındaki İlişki.* Yüksek lisans tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı. İstanbul.

Aydınoğlu, O. (2005). *Müzik Öğretmenliği Lisans Programında Yer Alan "Eşlik (Korepetisyon)" Dersinin Öğrenci ve Öğretmen Görüşleri Doğrultusunda Değerlendirilmesi.* Yüksek lisans tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı. İstanbul.

Bagley, K. B. (2005-2006). *The Kodály Method: Standardizing Hungarian Music Education.* University of Mississippi Department of Music, Zoltan Kodály Pedagogical Institute of Music. USA-Budapest.

Bağcı, H. (2009). *Eşlik Desteğinin Armoni ve Solfej Eğitimindeki Başarı Düzeyine Etkisi.* Doktora tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı. İstanbul.

Bağçeci, S. E. (2007). *Armoni 1.* Niğde: Tekten Basın Yay. Ltd. Şti. Birinci baskı.

Baumann, P. J. (2010). *In Search of Signature Pedagogies for Teacher Education: The Crtical Case of Kodály-Inspired Music Teacher Education.* Doctorate dissertation, The University of Maryland. USA.

Bulur, E. (2002). *Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümlerinde Armoni Eğitiminde Yaşanan Sorunlar ve Çözüm Önerileri.* Yüksek lisans tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı. İstanbul.

Bükeç, B. (2003). *Müzik Öğretim Yöntemleri Dersindeki Kazanımların Müzik Öğretmenliği Mesleğinde Kullanılırlığın Değerlendirilmesi.* Yüksek lisans tezi, Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Eğitimi Bilim Dalı. Bursa.

Büyüköztürk, Ş., Çakmak, E. K., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2015). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri.* Ankara: Pegem Akademi Yay. Eğt. Dan. Hizm. Tic. Ltd. Şti. On dokuzuncu baskı.

Casarow, P. (2015). *Exploring Kodály (Philosophy, Materials, & Pedagogy)*, Christian College, USA. (https://www.yumpu.com/en/document/view/11667530/the-kodaly-approach-to-music-education, Access Date: 20-06-2015).

Choksy, L. (1987). *The Kodály Method Comprehensive Music Education from Infant to Adult.* USA: University of Calgary. Second edition.

Christensen, L. B., Johnson, R. B. ve Turner, L. A., (2015). *Araştırma Yöntemleri Desen ve Analiz* (Çeviri editörü: A. Aypay). Ankara: Anı Yayıncılık. İkinci baskı.

Creswell, J. W. (2018). *Nitel Araştırma Yöntemleri: Beş Yaklaşıma Göre Nitel Araştırma ve Araştırma Deseni* (Çeviri editörü: M. Bütün, S. B. Demir). Ankara: Siyasal Kitabevi. Dördüncü baskı.

Çetin, Ç. (2009). *Zoltán Kodály Op.8 Solo Viyolonsel Sonatı (Yapısal Analize ve Yoruma Yönelik Teknik Çalışmalar).* Yüksek lisans tezi, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Sosyal Bilimleri Enstitüsü Müzik Anasanat Dalı Yaylı Çalgılar Programı. İstanbul.

Çeviker, A. (2010). *Okul Öncesi Müzik Öğretmeni Adaylarının Okul Öncesi Müzik Etkinliklerine İlişkin Görüşlerinin Belirlenmesi.* Yüksek lisans tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Çocuk Gelişimi ve Eğitimi Anabilim Dalı Okul Öncesi Eğitimi Bilim Dalı. Ankara.

Demirel, Ö. (2015). *Eğitimde Program Geliştirme.* Ankara: Anı Yayıncılık. Yirmi ikinci baskı.

Dimitrios, B., Labros, S., Nikolas, K., Maria, K. ve Athanasios, K. (2013). *Traditional Teaching Metods vs. Teaching Through the Application of Information and Communication Technologies in the Accounting Field: Quo Vadis.* European Scientific Journal, Vol: 9, No: 28. 73-101

Emir, S. (2001). *Sosyal Bilgiler Öğretiminde Yaratıcı Düşünmenin Erişiye ve Kalıcılığa Etkisi.* Doktora tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimleri Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Eğitim Programları ve Öğretimi Bilim Dalı. Ankara.

Ferrell, J. R. (2003). *A Case Study of Characteristics and Means of Person-to-Person Influence in America Kodály Music Education: Katinka Scipiades Dániel.* Doctorate dissertation, The University of North Texas. USA.

Garner, L. M. (2011). *Pedagogy in Practise: Lived Experiences of Kodály-Inspired Music Educators.* Doctorate dissertation, The University of St. Thomas. USA.

Holmes, A. V. (2009). *Effect of Fixed-Do and Movable-Do Solfege Instruction on the Development of Sight-Singing Skills in 7-and 8-Year-Old Children.* Doctorate dissertation, The University of Florida. USA.

İlkay, H. (2004). *Türkiye'deki Eğitim Fakülteleri Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Öğretmenliği Ana Bilim Dalı Müzik Teorisi ve İşitme Eğitimi Dersinde Okutulan Solfej Kitaplarının Müzik Eğitimine Uygunluğu Açısından İncelenmesi.* Yüksek lisans tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı. Ankara.

Kabataş, M. (2017). *Dört Büyük Müzik Yaklaşımları ve Yöntemleri.* İstanbul: Cinius Yayınları. Birinci baskı.

Karasar, N. (2011). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri.* Ankara: Nobel Akademik Yay. Eğt. Dan. Tic. Ltd. Şti. Yirmi ikinci baskı.

Károlyi, O. (2007). *Müziğe Giriş* (Çeviri: M. Nemutlu). İstanbul: Pan Yayıncılık. Beşinci baskı.

Kılıç, I. (2007). *Müzik Öğretmenliği Lisans Programı Öğrencilerinin "Özel Öğretim Yöntemleri" Derslerinde Kazandıkları Yeterliklerin "Öğretmenlik Uygulaması" nda Kullanım Açısından Değerlendirilmesi.* Doktora tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı. Ankara.

Kostka, S., Payne, D. ve Almen, B. (2013). *Tonal Harmony with and Introduction to Twentieth-Century Music.* USA (New York): The McGraw-Hill Companies. Seventh edition.

Özaltunoğlu, Ö. (2011). "*Movable - Do" Metodunun Lisans Öğrencilerinin Dikte Yazma Becerilerinin Geliştirilmesine Etkisi.* Doktora tezi, İnönü Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı Müzik Eğitimi Bilim Dalı. Malatya.

Özmen, H. (2004). *Fen Öğretiminde Öğrenme Teorileri ve Teknoloji Destekli Yapılandırmacı (Constructivist) Öğrenme.* The Turkish Online Journal of Educational Technology, Cilt: 3, Sayı: 1. 100-111

Özmenteş, G., Bilen, S. (2005). *Dalcroze Eurhytmics Öğretiminin Müziksel Beceriler, Müzik Dersine İlişkin Tutumlar ve Müzik Yeteneğine İlişkin Özgüven Üzerindeki Etkileri*. İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, Cilt: 6, Sayı: 10. 87-102

Penny, L. L. (2012). *The Kodály Method and Tonal Harmony: An Issue of Post-Secondary Pedagogical Compatibility.* Master dissertation, The University of Ottawa, Canada.

Peşinci, F. A. (2014). *Kodály Yönteminin Saygun ve Bartók Piyano Repertuarına Uygulanması.* Yüksek lisans tezi, Haliç Üniversitesi Sosyal Bilimleri Enstitüsü Türk Musikisi Bölümü. İstanbul.

Rath, B. S. (2013). *Development and Evaluation of Sequential Kodály Based Rehersal Plans for Standart Elementary Choir Repertoire.* Master dissertation, The University of Florida. USA.

Sanders, R. B. (2015). *The Teaching of Choral Sight Singing: Analyzing and Understanding Experienced Choral Directors' Perceptions and Beliefs.* Doctorate dissertation, The University of Houston. USA.

Say, A. (2005). *Müzik Ansiklopedisi.* Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yay. Eğt. Dan. Hizm. Tic. Ltd. Şti.

Sönmez, V. (2012). *Program Geliştirmede Öğretmen El Kitabı.* Ankara: Anı Yay. Eğt. Dan. San. Tic. Ltd. Şti. On yedinci baskı.

Szőnyi, E. (2013). *Kodály's Principles in Practise.* Budapest: Universal Music Publishing Edito Musica Budapest Ltd.

T.C. Milli Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Genel Müdürlüğü (2009). *Güzel sanatlar ve spor lisesi müziksel işitme, okuma ve yazma dersi öğretim programı.* Program Geliştirme Özel İhtisas Komisyonu.

Tekin Gürgen, E. (2007). *Orff-Schulwerk ve Kodály Yönteminin Vokal Doğaçlama, Müziksel İşitme ve Şarkı Söyleme Becerileri Üzerindeki Etkileri.* Doktora tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Öğretmenliği Programı. İzmir.

Tufan, S. (2011). *Müzik Öğretmeni Adaylarının Dalcroze-Kodály ve Orff Yaklaşımlarıyla İlgili Görüşleri ile Bu Yaklaşımların Adayların Öğretmenlik Uygulamasına İlişkin Tutumlarına Olan Etkisi.* Yüksek lisans tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı. İstanbul.

Uçan, A. (2005). *Müzik Eğitimi.* Ankara: Evrensel Müzikevi. Üçüncü baskı.

Uçan, A. (2006). *Müzik Öğretmenliği Yeterlilikleri.* Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu Bildirisi, 68-91.

Uyan, M. O. (2013). *Müzik teorisi ve işitme eğitimi ile bireysel çalgı eğitimi başarıları arasındaki ilişkiler.* Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Bilim Dalı Dergisi, Cilt: 1, Sayı: 1, 53-68.

Wedge, G. A. (1922). *Advanced Ear-Training and Sight-Singing.* USA (New York): G. Schirmner.

Yıldırım, K. (1995). *Kodály Yöntemi ile Müzik Eğitimi.* Yüksek lisans tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı. İzmir.

Yıldırım, K. (2009). *Kodály Yönteminin İlköğretim Öğrencilerinin Keman Çalma Becerisi, Özyeterlik Algısı ve Keman Çalmaya İlişkin Tutumları Üzerindeki Etkisi.* Doktora tezi, Dokuz Eylül

Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Öğretmenliği Programı. İzmir.

Yiğit, E. F. (2000). *Müzik Eğitiminde Kodály Metodunun Rolü.* Yüksek lisans tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Öğretmenliği Programı. İzmir.

Yücesoy, G. (2011). *İlköğretim Müzik Dersi Öğretmen Kılavuzlarında Yer Alan Öğretme-Öğrenme Etkinliklerinin Değerlendirilmesi.* Yüksek lisans tezi, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitimin Kültürel Temelleri Anabilim Dalı Güzel Sanatlar Eğitimi Programı. Ankara.

Araştırmanın Uygulama Aşamasında Kullanılan Kaynaklar

Bach, J. S. (1941). *371 Harmonized Chorales.* New York: G. Schirmer.

Bastien, J. (1978). *Easy Piano Classics.* USA: Kjos West.

Cangal, N. (2008). *Müzik Formları.* Ankara: Arkadaş Yayınevi. İkinci baskı.

Cangal, N. (2012). *Armoni.* Ankara: Arkadaş Yayınevi. Altıncı baskı.

Caplin, W. E. (1998). *Classical Form.* New York: Oxford University Press

Challan, H. (1960). *380 Basses et Chants Donnes.* Paris: Alphonse Leduc

Çelebioğlu, E. (2013). *Armoni.* İstanbul: Pan Yayıncılık. Birinci baskı.

Draycott, B., Williams, M. (2009). *London College of Music Theory Handbook (Grade 4-5-6).* London: LCM Publications

Dubois, T. (1921). *Traite D'Harmonie.* (*Armoni Bahisleri.* Çeviri: C. R. Rey). İstanbul: Devlet Konservatuvarı Yayınları.

Elhankızı, A. (2014). *Solfej 2 (Çoksesli Modal ve Tonal Solfejler).* Konya: Eğitim Yayınevi.

György, L. (1954). *Klasszikus Összhangzattan.* Budapest: Zenemukiado Vallalat.

Kostka, S., Payne, D. ve Almen, B. (2013). *Tonal Harmony.* USA: McGraw-Hill. Seventh Edition

Laszlo, D. (2011). *A Hangok Vilaga IV.* Budapest: Editio Musica Budapest.

Laszlo, D. (2011). *A Hangok Vilaga V.* Budapest: Editio Musica Budapest.

Laszlo, D. (2011). *A Hangok Vilaga VI.* Budapest: Editio Musica Budapest.

Laszlo, N., Karolyne, P. ve Marianna, S. (1994). *Dallamirasi Feladatok I. kötet (A zeneiskolak 3. 4. szolfezs osztalyai szamara).* Budapest: Dallam

Laszlo, N., Karolyne, P. ve Marianna, S. (1994). *Dallamirasi Feladatok II. kötet (A zeneiskolak 5. 6. szolfezs osztalyai szamara).* Budapest: Dallam

Laszlo, N., Karolyne, P. ve Marianna, S. (2001). *Dallamirasi Feladatok III. kötet (250 ketszolamu modulacios dallam).* Budapest: Dallam

Lorinc, K. (2008). *A Klasszikus Zene Összhangrendjenek Elmelete.* Budapest: Editio Musica Budapest.

Oszkar, F. (2005). *Hangzo Zeneelmelet A Tonalis-Funkcios Zene.* Budapest: Rozsavölgyi es Tarsa Ügyvezetője

Sevgi, A. (2000). *Çoksesli Dikte ve Okuma Parçaları.* Ankara: Yurtrenkleri Yayınevi.

Töpel, M., Töpel, A. (2014). *Easy Classics for Piano (36 Originals from Bach to Satie).* Germany: Barenreiter Verlag.

Wild, P. (2012). *London College of Music Piano Handbook (Grade 3-4-5-6).* London: LCM Publications

EKLER

EK-1: YÜKSEK ÖĞRETİM KURULU 2016-2017 EĞİTİM-ÖĞRETİM YILI EĞİTİM FAKÜLTESİ MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ BÖLÜMÜ LİSANS PROGRAMI

EK-2: YÜKSEK ÖĞRETİM KURULU 2016-2017 EĞİTİM-ÖĞRETİM YILI DEVLET KONSERVATUVARI ÇALGI BÖLÜMÜ LİSANS PROGRAMI

EK-3: ARMONİ - KONTRPUAN - EŞLİK I ve II DERS PROGRAMLARI

EK-4: MÜZİKSEL İŞİTME OKUMA YAZMA III ve IV DERS PROGRAMLARI

EK-5: ARMONİ DERSİ ÜNİTELERİ

EK-6: ARMONİ DERS ANLATIM SUNUMU ÖRNEĞİ

EK-7: BAŞARI TESTİ ÖRNEĞİ

EK-8: TUTUM ÖLÇEĞİ

EK-9: GÖZLEM FORMU ÖRNEĞİ

EK-10: DUYUM TESTİ ÖRNEĞİ

EK-11: BAŞARI TESTİ, GÖZLEM FORMU VE DUYUM TESTİ ÖLÇEKLERİNİN KAPSAM GEÇERLİĞİ İLE İLGİLİ UZMANLARIN BİLGİ VE GÖRÜŞLERİ

EK-12: ARMONİ DERSİNDE KULLANILAN KİTAP VE METODLAR

EK-1:

YÜKSEK ÖĞRETİM KURULU 2016-2017 EĞİTİM-ÖĞRETİM YILI EĞİTİM FAKÜLTESİ MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ BÖLÜMÜ LİSANS PROGRAMI

Atatürk Eğitim Fakültesi

Müzik Öğretmenliği

Genel Toplam | Ortalama Yarıyıl Ders = [86 / 8 = 10,75] + 3 = 14 | T = 125 | U = 76 | Toplam Saat = 201 | Kredi = 163 | ECTS = 240

1. YARIYIL

No	Ders Kodu	Ders Adı	T	U	Kredi	ECTS
1	ATA121	Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi I	2	0	2	2
2	BSB120	Felsefe	2	0	2	3
3	EGT101	Eğitim Bilimine Giriş	3	0	3	5
4	MZO101	Müziksel İşitme Okuma Yazma I	2	2	3	4
5	MZO103	Piyano I	1	0	1	2
6	MZO107	Bireysel Ses Eğitimi I	1	0	1	2
7	MZO109	Okul Çalgıları I (Gitar-Bağlama-Blokflüt)	0	2	1	3
8	MZO111	Müzik Kültürü	2	0	2	2
9	MZOxxx	Bireysel Çalgı - 1	1	0	1	2
10	TTO121	Türkçe I: Yazılı Anlatım	2	0	2	2
11	YDZx131	Yabancı Dil I	3	0	3	3
		TOPLAM	19	4	21	30

2. YARIYIL

No	Ders Kodu	Ders Adı	T	U	Kredi	ECTS
1	ATA122	Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi II	2	0	2	2
2	EGT102	Eğitim Psikolojisi	3	0	3	5
3	MZO102	Müziksel İşitme Okuma Yazma II	2	2	3	4
4	MZO104	Piyano II	1	0	1	2
5	MZO108	Bireysel Ses Eğitimi II	1	0	1	2
6	MZO110	Okul Çalgıları II (Gitar-Bağlama-Blokflüt)	0	2	1	2
7	MZO112	Koro I	0	2	1	3
8	MZO114	Genel Müzik Tarihi	2	0	2	3
9	MZOxxx	Bireysel Çalgı - 2	1	0	1	2
10	TTO122	Türkçe II: Sözlü Anlatım	2	0	2	2
11	YDZx132	Yabancı Dil II	3	0	3	3
		TOPLAM	17	6	20	30

3. YARIYIL

No	Ders Kodu	Ders Adı	T	U	Kredi	ECTS
1	BSP151	Bilgisayar I	2	2	3	5
2	EGT201	Öğretim İlke ve Yöntemleri	3	0	3	5
3	MZO201	Müziksel İşitme Okuma Yazma III	2	2	3	4
4	MZO203	Piyano III	1	0	1	1
5	MZO205	Armoni-Kontrpuan-Eşlik I	2	0	2	2
6	MZO207	Bireysel Ses Eğitimi III	1	0	1	1
7	MZO209	Okul Çalgıları III (Gitar-Bağlama-Blokflüt)	0	2	1	2
8	MZO211	Koro II	2	2	3	4
9	MZO215	Geleneksel Türk Halk Müziği	2	0	2	2
10	MZO217	Türk Müzik Tarihi	2	0	2	2
11	MZOxxx	Bireysel Çalgı - 3	1	0	1	2
		TOPLAM	18	8	22	30

4. YARIYIL

No	Ders Kodu	Ders Adı	T	U	Kredi	ECTS
1	BSP152	Bilgisayar II	2	2	3	5
2	EGT250	Ölçme ve Değerlendirme	3	0	3	5
3	EGT306	Türk Eğitim Tarihi	2	0	2	3
4	MZO202	Müziksel İşitme Okuma Yazma IV	2	2	3	4
5	MZO204	Piyano IV	1	0	1	1
6	MZO206	Armoni-Kontrpuan-Eşlik II	2	0	2	2
7	MZO208	Bireysel Ses Eğitimi IV	1	0	1	1
8	MZO210	Elektronik Org Eğitimi	0	2	1	2
9	MZO212	Koro III	2	2	3	3
10	MZO216	Geleneksel Türk Halk Müziği Uygulaması	0	2	1	2
11	MZOxxx	Bireysel Çalgı - 4	1	0	1	2
		TOPLAM	16	10	21	30

5. YARIYIL

No	Ders Kodu	Ders Adı	T	U	Kredi	ECTS
1	EGT202	Öğretim Teknolojileri ve Materyal Tasarımı	2	2	3	5
2	MZO301	Müziksel İşitme Okuma Yazma V	2	0	2	3
3	MZO303	Piyano V	1	0	1	1
4	MZO305	Armoni-Kontrpuan-Eşlik III	2	0	2	3
5	MZO307	Orkestra/Oda Müziği I	1	2	2	3
6	MZO311	Koro IV	1	2	2	3
7	MZO313	Eşlik Çalma	0	2	1	3
8	MZO315	Geleneksel Türk Sanat Müziği	2	0	2	2
9	MZO317	Eğitim Müziği Dağarı	2	0	2	2
10	MZO319	Güncel ve Popüler Müzikler	2	0	2	3
11	MZOxxx	Bireysel Çalgı - 5	1	0	1	2
		TOPLAM	16	8	20	30

6. YARIYIL

No	Ders Kodu	Ders Adı	T	U	Kredi	ECTS
1	EGT301	Sınıf Yönetimi	2	0	2	3
2	EGT303	Özel Öğretim Yöntemleri I	2	2	3	5
3	MZO302	Müziksel İşitme Okuma Yazma VI	2	0	2	3
4	MZO304	Piyano VI	1	0	1	1
5	MZO306	Armoni-Kontrpuan-Eşlik IV	2	0	2	3
6	MZO308	Orkestra/Oda Müziği II	1	2	2	3
7	MZO312	Koro V	1	2	2	3
8	MZO314	Çalgı Bakım Onarım Bilgisi	0	2	1	2
9	MZO316	Geleneksel Türk Sanat Müziği	0	2	1	3
10	MZO318	Müzik Biçimleri	2	0	2	2
11	MZOxxx	Bireysel Çalgı - 6	1	0	1	2
		TOPLAM	14	10	19	30

7. YARIYIL						
No	Ders Kodu	Ders Adı	T	U	Kredi	ECTS
1	EGT304	Topluma Hizmet Uygulamaları	1	2	2	4
2	EGT405	Okul Deneyimi	1	4	3	7
3	EGT410	Rehberlik	3	0	3	4
4	MZO401	Özel Öğretim Yöntemleri II	2	2	3	5
5	MZO403	Piyano VII	1	0	1	1
6	MZO407	Orkestra/Oda Müziği III	1	2	2	2
7	MZO409	Oyun, Dans ve Müzik	0	2	1	1
8	MZO411	Koro VI	2	2	3	2
9	MZO413	Türk Müziği Çokseslendirme	0	2	1	1
10	MZO443	Bilimsel Araştırma Yöntemleri	2	0	2	2
11	MZOxxx	Bireysel Çalgı - 7	1	0	1	1
		TOPLAM	14	16	22	30

8. YARIYIL						
No	Ders Kodu	Ders Adı	T	U	Kredi	ECTS
1	EGT401	Özel Eğitim	2	0	2	3
2	EGT402	Türk Eğitim Sistemi ve Okul Yönetimi	2	0	2	3
3	EGT406	Öğretmenlik Uygulaması	2	6	5	10
4	MZO402	Koro ve Yönetimi	0	2	1	3
5	MZO404	Piyano ve Öğretimi	1	0	1	1
6	MZO408	Orkestra/Oda Müziği ve Yönetimi	1	2	2	3
7	MZO410	Eğitim Müziği Besteleme	2	2	3	4
8	MZO412	Okul Öncesi Müzik Eğitiminde Genel Yaklaşımlar	0	2	1	2
9	MZOxxx	Bireysel Çalgı ve Öğretimi	1	0	1	1
		TOPLAM	11	14	18	30

EK-2:

YÜKSEK ÖĞRETİM KURULU 2016-2017 EĞİTİM-ÖĞRETİM YILI DEVLET KONSERVATUVARI ÇALGI BÖLÜMÜ LİSANS PROGRAMI

1. Yarıyıl

Ders Kodu	Ders Adı	Kredi	Ders	Uyg.	Lab.	AKTS
MTR 141	Makam Teorisi I	3	2	2	0	4
MTR 143	Müzik Teorisi I	3	2	2	0	4
CAB 143	Yrd.Çalgı Piyano I	1	0	2	0	2
KMP 293	Armoni I	1.5	1	1	0	2
ING 105	English I	3	3	0	0	3.5
BIL 109	Bilgisayar	1.5	1	1	0	2
TUR 101	Türk Dili I	2	2	0	0	2
	1.yy Seçime Bağlı Ders (TM)	2				3.5
	Çalgı I	2				6

2. Yarıyıl

Ders Kodu	Ders Adı	Kredi	Ders	Uyg.	Lab.	AKTS
MTR 142	Makam Teorisi II	3	2	2	0	4
MTR 144	Müzik Teorisi II	3	2	2	0	4
CAB 144	Yrd.Çalgı Piyano II	1	0	2	0	2
ING 106	English II	3	3	0	0	3.5
TUR 102	Türk Dili II	2	2	0	0	2
KMP 294	Armoni II	1.5	1	1	0	2
	Çalgı II	2				6
	2.yy Seçime Bağlı Ders (TM)	2				3.5

3. Yarıyıl

Ders Kodu	Ders Adı	Kredi	Ders	Uyg.	Lab.	AKTS
MTR 241	Makam Teorisi III	3	2	2	0	4
MTR 243	Müzik Teorisi III	3	2	2	0	4
CAB 243	Yrd.Çalgı Piyano III	1	0	2	0	2
KMP 197	Konturpuan-Füg I	2	2	0	0	2
MTR 431	Dikte Deşifre I	1	0	2	0	3
SES 427	Sahne Bilgisi ve Jest Mimik	1.5	1	1	0	3
ING 205	English III	3	3	0	0	3.5
	Çalgı III	2				6
	3.yy Seçime Bağlı Ders (TM)	2				3.5

4. Yarıyıl

Ders Kodu	Ders Adı	Kredi	Ders	Uyg.	Lab.	AKTS
MTR 242	Makam Teorisi IV	3	2	2	0	4
MTR 244	Müzik Teorisi IV	3	2	2	0	4
CAB 244	Yrd.Çalgı Piyano IV	1	0	2	0	2
KMP 198	Konturpuan-Füg II	2	2	0	0	3
MTR 432	Dikte Deşifre II	1	0	2	0	3
ING 206	English IV	3	3	0	0	3.5

	Çalgı IV	2				6
	4.yy Seçime Bağlı Ders (TM)	2				3.5

5. Yarıyıl

Ders Kodu	Ders Adı	Kredi	Ders	Uyg.	Lab.	AKTS
MUZ 121	Müzik Tarihi I	2	2	0	0	3
MUZ 475	Türk Halk Müziği Bilgileri I	2	2	0	0	3
MUZ 321	Organolojiye Giriş	2	2	0	0	4
KMP 195	Form Bilgisi I	2	2	0	0	3
CAB 343	Yrd.Çalgı Piyano V	1	0	2	0	2
MTR 433	Eser Çözümleme I	1	0	2	0	3
	5.yy Seçime Bağlı Ders I (MT)	2				3
	5.yy Seçime Bağlı Ders II(MT)	2				3
	Çalgı V	2				6
	5.yy Seçime Bağlı Ders (TM)	2				3.5

6. Yarıyıl

Ders Kodu	Ders Adı	Kredi	Ders	Uyg.	Lab.	AKTS
MUZ 122	Müzik Tarihi II	2	2	0	0	3
MUZ 476	Türk Halk Müziği Bilgileri II	2	2	0	0	3
KMP 196	Form Bilgisi II	2	2	0	0	3
MTR 434	Eser Çözümleme II	1	0	2	0	3
CAB 344	Yrd.Çalgı Piyano VI	1	0	2	0	2
	6.yy Seçime Bağlı Ders I (MT)	2				3
	6.yy Seçime Bağlı Ders II(MT)	2				3
	6.yy Seçime Bağlı Ders (ITB)	3				4
	Çalgı VI	2				6
	6.yy Seçime Bağlı Ders (TM)	2				3.5

7. Yarıyıl

Ders Kodu	Ders Adı	Kredi	Ders	Uyg.	Lab.	AKTS
CAB 443	Yrd.Çalgı Piyano VII	1	0	2	0	2
MUZ 486	Müzik Pedagojisine Giriş	3	3	0	0	4
ATA 103	Atatürk İlke ve Ink.Tarihi	4	4	0	0	4
	7.yy Seçime Bağlı Ders I (MT)	2				3
	7.yy Seçime Bağlı Ders II(MT)	2				3
	Çalgı VII	2				6
	7.yy Seçime Bağlı Ders (TM)	2				3.5
	7.yy Seçime Bağlı Ders (ITB)	3				4

8. Yarıyıl

Ders Kodu	Ders Adı	Kredi	Ders	Uyg.	Lab.	AKTS
MUZ 498	Müzik Estetiğine Giriş	2	2	0	0	3
CAB 444	Yrd.Çalgı Piyano VIII	1	0	2	0	2
CAB 492	Bitirme Çalışması	3	0	6	0	3
	8.yy Seçime Bağlı Ders I (MT)	2				3

	8.yy Seçime Bağlı Ders II(MT)	2				3
	Çalgı VIII	2				6
	8.yy Seçime Bağlı Ders (TM)	2				3.5
	8.yy Seçime Bağlı Ders (ITB)	3				4

EK-3:

ARMONİ - KONTRPUAN - EŞLİK I ve II DERS PROGRAMLARI

MARMARA ÜNİVERSİTESİ ATATÜRK EĞİTİM FAKÜLTESİ
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANA BİLİM DALI MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ BİLİM DALI
ARMONİ - KONTRPUAN - EŞLİK I DERS PROGRAMI

Dersin Adı	Armoni - Kontrpuan - Eşlik I					
Bölüm / Program	Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı / Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı					
Öğretim Elemanı	Mustafa AVŞAR					
Kodu	**Yarıyılı**	**Kredisi**	**ECTS Kredisi**	**Ders Uygulaması, Saat/Hafta**		
				Teorik	**Uygulama**	**Laboratuar**
MZO2009.2	1	2	2	2	0	0

Dersin Türü	**Dersin Önkoşulları**	**Dersin Dili**	**Öğretim Sistemi**	**Staj Durumu**
Zorunlu	Yok	Türkçe	Birinci Öğretim	Yok

Dersin İçeriği	Armoni ile ilgili başlangıç bilgileri (tanımı, armonik derecelendirme ve fonksiyonlar) ve çeşitli ekollerin (şifreleme, step degree teori ile function teori arasındaki fark) açıklanması. Koral ve klavye armoni yazım şekli. Kök ve birinci çevrim beşli akorların bağlantı kuralları, eser üzerinde armonik analizi, armonik derece duyumu. Kadanslar. Kök ve birinci çevrim beşli akorlarla ilgili bas şifreleme, akor yürüyüşü, şifreli bas, soprano armonizasyonu ve marş armoni çalışmaları. Melodiyi dikey olarak armonik derecelendirme, akor yürüyüşü üzerine melodi yazma. Haftalık performans ödevleri, ara sınav, yarıyıl sonu sınavı.
Dersin Amaç ve Önemi	Bu ders dikey çok seslendirme, yatay çok seslendirme, eser çözümleme, besteleme/düzenleme bilgi ve becerisinin geliştirilmesiyle öğrencileri yaratıcılığa yönlendirmesi açısından önemli bir ders olup, konularının Müziksel İşitme Okuma Yazma dersi ile birleştirilip paralel bir şekilde yürütülmesini (dersin programı göz önünde bulundurularak), teorik ve işitsel olarak öğrenilmesini amaçlar.
Dersin Öğrenme Çıktıları	1. Armoni ile ilgili başlangıç bilgilerini, çeşitli ekolleri ve yazım şekillerini bilir. 2. Kök ve birinci çevrim beşli akor bağlantılarını bilir. 3. Kök ve birinci çevrim beşli akorlarını müzik örneği içerisinde analiz eder, armonik derecelerini duyar. 4. Kök ve birinci çevrim beşli akor ile ilgili bas şifreleme - çalma - çözme - transpoze etme becerisini kazanır, uğradığı kalışları bilir. 5. Kök ve birinci çevrim beşli akor ile ilgili akor yürüyüşü çalma - çözme - transpoze etme - üzerine melodi yazma becerisini kazanır, uğradığı kalışları bilir. 6. Kök ve birinci çevrim beşli akorlar ile ilgili şifreli bas çalma - çözme - üzerine melodi yazma becerisini kazanır, uğradığı kalışları bilir. 7. Kök ve birinci çevrim beşli akorlar ile ilgili soprano örneklerini armonize eder. 8. Kök ve birinci çevrim beşli akorları ile ilgili marş armoni örneklerini çalma-çözme becerisi kazanır. 9. Kök ve birinci çevrim beşli akorlar ile ilgili herhangi bir melodiyi dikey olarak düşünür, altına armonik derecelerini yazar.
Ders Kitabı ve/veya Kaynaklar	1. Avşar, M. *Müzik Teorisi Metodu,* 2. Avşar, M. *Tonal Armoni Metodu,* 3. Avşar, M. *Form Bilgisi Metodu,* 4. Bach, J. S. *371 Harmonized Chorales,* 5. Bastien, J. *Easy Piano Classics,* 6. Cangal, N. *Armoni,* 7. Cangal, N. *Müzik Formları,* 8. Caplin, W. E. *Classical Form,* 9. Çelebioğlu, E. *Armoni,* 10. Challan, H. *380 Basses et Chants Donnes,* 11. Draycott, B., Williams, M. *London College of Music Theory Handbook (Grade 4-5-6)* 12. Dubois, T. *Traite D'Harmonie,* 13. Elhankızı, A. *Solfej 2 (Çoksesli Modal ve Tonal Solfejler),* 14. György, L. *Klasszikus Összhangzattan,* 15. Kostka, S., Payne, D., Almen, B. *Tonal Harmony,* 16. Laszlo, D. A *Hangok Vilaga IV,* 17. Laszlo, D. A *Hangok Vilaga V,*

	18. Laszlo, D. A *Hangok Vilaga VI*, 19. Laszlo, N., Karolyne, P., Marianna, S. *Dallamirasi Feladatok I. kötet,* 20. Laszlo, N., Karolyne, P., Marianna, S. *Dallamirasi Feladatok II. kötet,* 21. Laszlo, N., Karolyne, P., Marianna, S. *Dallamirasi Feladatok III. kötet,* 22. Lorinc, K. *A Klasszikus Zene Összhangrendjenek Elmelete,* 23. Oszkar, F. *Hangzo Zeneelmelet A Tonalis-Funkcios Zene,* 24. Sevgi, A. *Çoksesli Dikte ve Okuma Parçaları,* 25. Töpel, M. Töpel, A. *Easy Classics for Piano (36 Originals from Bach to Satie),* 26. Wild, P. *London College of Music Piano Handbook (grade 3-4-5-6).*	
Öğretim Yöntemi	Kodály Prensipleri	(1) Şarkı söylemeye dayalı eğitim (2) Yüksek sanat değeri olan müzikler (3) İyi müzisyenlik (4) Herkes için müzik okuryazarlığı
Öğretim Teknikleri (Etkinlikler)	(1) Akor seslendirme, (2) Armonik dereceleri ayırt etme, (3) Armonik derece diktesi, (4) Akor bağlantıları, (5) Dört partili dikte, (6) Armonik analiz, (7) Çift sesli dikte, (8) Bas şifreleme ve çözümleme, (9) Partisyon okuma, (10) Akor yürüyüşü, (11) Şifreli bas, (12) Soprano armonizasyonu, (13) Melodi altına armonik dereceleri yerleştirme.	

DERS PLANI

Hafta	Konular
1	Armoni ile ilgili başlangıç bilgileri ve çeşitli ekollerin açıklanması, yazım şekilleri. Üç sesli akorların armonik derecelenmesi ve fonksiyonları.
2	I-V-I dereceleri ile ilgili (1) bağlantıları öğrenme, (2) armonik analiz, (3) bas şifreleme ve çözümleme çalışmaları.
3	I-IV-V-I dereceleri ile ilgili (1) bağlantıları öğrenme, (2) armonik analiz, (3) akor yürüyüşü, (4) bas şifreleme ve çözümleme çalışmaları.
4	II. derece akoru ile ilgili (1) bağlantıları öğrenme, (2) armonik analiz, (3) bas şifreleme ve çözümleme, (4) akor yürüyüşü, (5) şifreli bas çalışmaları.
5	VI. ve III. derece akorları ile ilgili (1) bağlantıları öğrenme, (2) armonik analiz, (3) bas şifreleme ve çözümleme, (4) akor yürüyüşü, (5) şifreli bas, (6) soprano armonizasyonu, (7) ezgiyi armonik derecelendirme çalışmaları.
6	Marş armoni (kök beşli akorları içeren) ile ilgili (1) armonik analiz, (2) akor yürüyüşü çalışmaları.
7	Öğrenilen armonik derecelerle ilgili (1) armonik analiz, (2) bas şifreleme ve çözümleme, (3) akor yürüyüşü, (4) şifreli bas, (5) soprano armonizasyonu, (6) ezgiyi armonik derecelendirme çalışmaları.
8	Ara sınav (vize).
9	II^6. ve VII^6. derece akorları ile ilgili (1) bağlantıları öğrenme, (2) armonik analiz, (3) bas şifreleme ve çözümleme, (4) akor yürüyüşü, (5) şifreli bas çalışmaları.
10	I^6. derece akoru ile ilgili (1) bağlantıları öğrenme, (2) armonik analiz, (3) bas şifreleme ve çözümleme, (4) akor yürüyüşü, (5) şifreli bas, (6) soprano armonizasyonu, (7) ezgiyi armonik derecelendirme çalışmaları.
11	V^6. ve IV^6. derece akorları ile ilgili (1) bağlantıları öğrenme, (2) armonik analiz, (3) bas şifreleme ve çözümleme, (4) akor yürüyüşü, (5) şifreli bas, (6) soprano armonizasyonu, (7) ezgiyi armonik derecelendirme çalışmaları.
12	VI^6. ve III^6. armonik dereceleri ile ilgili (1) bağlantıları öğrenme, (2) akor yürüyüşü.
13	Marş armoni (kök ve birinci çevrim beşli akorları içeren) ile ilgili (1) bağlantıları öğrenme, (2) armonik analiz, (3) bas şifreleme ve çözümleme, (4) akor yürüyüşü, (5) şifreli bas, (6) soprano armonizasyonu, (7) ezgiyi armonik derecelendirme çalışmaları.
14	Şimdiye kadar öğrenilen armonik derecelerle ilgili (1) armonik analiz, (2) bas şifreleme ve çözümleme, (3) akor yürüyüşü, (4) şifreli bas, (5) soprano armonizasyonu, (6) ezgiyi armonik derecelendirme çalışmaları.
15	Şimdiye kadar öğrenilen armonik derecelerle ilgili (1) armonik analiz, (2) bas şifreleme ve çözümleme, (3) akor yürüyüşü, (4) şifreli bas, (5)soprano armonizasyonu, (6) ezgiyi armonik derecelendirme çalışmaları.
16	Yarıyıl sonu sınavı (final).
17	Yarıyıl sonu sınavı (final).

BAŞARI DEĞERLENDİRME ARAÇLARI

Faaliyetler	Adet	Değerlendirmedeki Katkısı (%)
Ara Sınav (Vize)	1	40

Yarıyıl Sonu Sınavı (Final)	1	60
Bütünleme Sınavı	1	60
Kısa Sınavlar		
Ödevler	Haftalık performans sunumları	30 (Vize; 40x30÷100=**12**, Final; 60x30÷100=**24**)
Projeler	Sınav repertuvar dosyası oluşturma (vize ve final için 2 tane)	
Labaratuvar		
Diğer	Düzenli not tutma	
Yarıyıl İçi Değerlendirmesi		**100**

MARMARA ÜNİVERSİTESİ ATATÜRK EĞİTİM FAKÜLTESİ
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANA BİLİM DALI MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ BİLİM DALI
ARMONİ - KONTRPUAN - EŞLİK II DERS PROGRAMI

Dersin Adı	Armoni - Kontrpuan - Eşlik II					
Bölüm / Program	Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı / Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı					
Öğretim Elemanı	Mustafa AVŞAR					
Kodu	**Yarıyılı**	**Kredisi**	**ECTS Kredisi**	**Ders Uygulaması, Saat/Hafta**		
				Teorik	**Uygulama**	**Laboratuar**
MZO2010.2	1	2	2	2	0	0
Dersin Türü	**Dersin Önkoşulları**	**Dersin Dili**	**Öğretim Sistemi**	**Staj Durumu**		
Zorunlu	Yok	Türkçe	Birinci Öğretim	Yok		
Dersin İçeriği	İkinci çevrim beşli akorların bağlantı kuralları, eser üzerinde armonik analizi, armonik derece duyumu İkinci çevrim beşli akorlarla ilgili bas şifreleme, akor yürüyüşü, şifreli bas, soprano armonizasyonu ve marş armoni çalışmaları. Melodiyi dikey olarak armonik derecelendirme, akor yürüyüşü üzerine melodi yazma. Armoniye yabancı sesler. Modülasyonun ve eser üzerinde armonik analizi. Haftalık performans ödevleri, ara sınav, yarıyıl sonu sınavı.					
Dersin Amaç ve Önemi	Bu ders dikey çok seslendirme, yatay çok seslendirme, eser çözümleme, besteleme/düzenleme bilgi ve becerisinin geliştirilmesiyle öğrencileri yaratıcılığa yönlendirmesi açısından önemli bir ders olup, konularının Müziksel İşitme Okuma Yazma dersi ile birleştirilip paralel bir şekilde yürütülmesini (paralel dersin programı göz önünde bulundurularak), teorik ve işitsel olarak öğrenilmesini amaçlar.					
Dersin Öğrenme Çıktıları	1. Beşli akorlarla ilgili armoniye yabancı sesleri müzik örneği içerisinde analiz eder. 2. İkinci çevrim beşli akor bağlantılarını bilir. 3. İkinci çevrim beşli akorlarını müzik örneği içerisinde analiz eder, armonik derecelerini duyar. 4. İkinci çevrim beşli akor ile ilgili bas şifreleme - çalma - çözme - transpoze etme becerisini kazanır, uğradığı kalışları bilir. 5. İkinci çevrim beşli akor ile ilgili akor yürüyüşü çalma - çözme - transpoze etme - üzerine melodi yazma becerisini kazanır, uğradığı kalışları bilir. 6. İkinci çevrim beşli akorlar ile ilgili şifreli bas çalma - çözme - üzerine melodi yazma becerisini kazanır, uğradığı kalışları bilir. 7. İkinci çevrim beşli akorlar ile ilgili soprano örneklerini armonize eder. 8. Kök ve birinci çevrim beşli akorları ile ilgili marş armoni örneklerini çalma-çözme becerisi kazanır. 9. İkinci çevrim beşli akorlar ile ilgili herhangi bir melodiyi dikey olarak düşünür, altına armonik derecelerini yazar. 10. Eser örneği içerisindeki modülasyonları analiz eder.					
Ders Kitabı ve/veya Kaynaklar	1. Avşar, M. *Müzik Teorisi Metodu,* 2. Avşar, M. *Tonal Armoni Metodu,* 3. Avşar, M. *Form Bilgisi Metodu,* 4. Bach, J. S. *371 Harmonized Chorales,* 5. Bastien, J. *Easy Piano Classics,* 6. Cangal, N. *Armoni,* 7. Cangal, N. *Müzik Formları,* 8. Caplin, W. E. *Classical Form,* 9. Çelebioğlu, E. *Armoni,* 10. Challan, H. *380 Basses et Chants Donnes,* 11. Draycott, B., Williams, M. *London College of Music Theory Handbook (Grade 4-5-6)* 12. Dubois, T. *Traite D'Harmonie,* 13. Elhankızı, A. *Solfej 2 (Çoksesli Modal ve Tonal Solfejler),* 14. György, L. *Klasszikus Összhangzattan,* 15. Kostka, S., Payne, D., Almen, B. *Tonal Harmony,* 16. Laszlo, D. A *Hangok Vilaga IV,* 17. Laszlo, D. A *Hangok Vilaga V,* 18. Laszlo, D. A *Hangok Vilaga VI,*					

	19. Laszlo, N., Karolyne, P., Marianna, S. *Dallamirasi Feladatok I. kötet,* 20. Laszlo, N., Karolyne, P., Marianna, S. *Dallamirasi Feladatok II. kötet,* 21. Laszlo, N., Karolyne, P., Marianna, S. *Dallamirasi Feladatok III. kötet,* 22. Lorinc, K. *A Klasszikus Zene Összhangrendjenek Elmelete,* 23. Oszkar, F. *Hangzo Zeneelmelet A Tonalis-Funkcios Zene,* 24. Sevgi, A. *Çoksesli Dikte ve Okuma Parçaları,* 25. Töpel, M. Töpel, A. *Easy Classics for Piano (36 Originals from Bach to Satie),* 26. Wild, P. *London College of Music Piano Handbook (grade 3-4-5-6).*

Öğretim Yöntemi	Kodály Prensipleri	(1) Şarkı söylemeye dayalı eğitim
		(2) Yüksek sanat değeri olan müzikler
		(3) İyi müzisyenlik
		(4) Herkes için müzik okuryazarlığı
Öğretim Teknikleri (Etkinlikler)	(1) Akor seslendirme, (2) Armonik dereceleri ayırt etme, (3) Armonik derece diktesi, (4) Akor bağlantıları, (5) Dört partili dikte, (6) Armonik analiz, (7) Çift sesli dikte, (8) Bas şifreleme ve çözümleme, (9) Partisyon okuma, (10) Akor yürüyüşü, (11) Şifreli bas, (12) Soprano armonizasyonu, (13) Melodi altına armonik dereceleri yerleştirme.	

DERS PLANI

Hafta	Konular
1	Armoniye yabancı sesler (geçit, işleme, apojatür, öngelim, rötar, kaçak).
2	Kadans dört-altı akoru ile ilgili (1) bağlantıları öğrenme, (2) armonik analiz, (3) bas şifreleme ve çözümleme, (4) akor yürüyüşü, (5) şifreli bas, (6) soprano armonizasyonu, (7) ezgiyi armonik derecelendirme çalışmaları.
3	Kadans dört-altı akoru ile ilgili (1) armonik analiz, (2) bas şifreleme ve çözümleme, (3) akor yürüyüşü, (4) şifreli bas, (5) soprano armonizasyonu, (6) ezgiyi armonik derecelendirme çalışmaları.
4	Şimdiye kadar öğrenilen armonik derecelerle ilgili (1) armonik analiz, (2) bas şifreleme ve çözümleme, (3) akor yürüyüşü, (4)şifreli bas, (5) soprano armonizasyonu, (6)ezgiyi armonik derecelendirme çalışmaları.
5	Şimdiye kadar öğrenilen armonik derecelerle ilgili (1) armonik analiz, (2) bas şifreleme ve çözümleme, (3) akor yürüyüşü, (4) şifreli bas, (5) soprano armonizasyonu, (6) ezgiyi armonik derecelendirme çalışmaları.
6	Marş armoni ile ilgili (1) armonik analiz, (2) bas şifreleme ve çözümleme, (3) akor yürüyüşü, (4) şifreli bas, (5) soprano armonizasyonu, (6) ezgiyi armonik derecelendirme çalışmaları.
7	Şimdiye kadar öğrenilen armonik derecelerle ilgili (1) armonik analiz, (2) bas şifreleme ve çözümleme, (3) akor yürüyüşü, (4) şifreli bas, (5) soprano armonizasyonu, (6) ezgiyi armonik derecelendirme çalışmaları.
8	Ara sınav (vize).
9	Geçit ve işleme dört-altı akorları ile ilgili (1) bağlantıları öğrenme, (2) armonik analiz, (3) bas şifreleme ve çözümleme, (4) akor yürüyüşü, (5) şifreli bas, (6) soprano armonizasyonu, (7) ezgiyi armonik derecelendirme çalışmaları.
10	Geçit ve işleme dört-altı akorları ile ilgili (1) bağlantıları öğrenme, (2) armonik analiz, (3) bas şifreleme ve çözümleme, (4) akor yürüyüşü, (5) şifreli bas, (6) soprano armonizasyonu, (7) ezgiyi armonik derecelendirme çalışmaları.
11	Şimdiye kadar öğrenilen armonik derecelerle ilgili (1) armonik analiz, (2) bas şifreleme ve çözümleme, (3) akor yürüyüşü, (4) şifreli bas, (5) soprano armonizasyonu, (6) ezgiyi armonik derecelendirme çalışmaları.
12	Marş armoni ile ilgili paralel ders ile birlikte hedef-davranışlara yönelik tüm çalışmalar.
13	Şimdiye kadar öğrenilen armonik derecelerle ilgili (1) armonik analiz, (2) bas şifreleme ve çözümleme, (3) akor yürüyüşü, (4) şifreli bas, (5) soprano armonizasyonu, (6) ezgiyi armonik derecelendirme çalışmaları.
14	Şimdiye kadar öğrenilen armonik derecelerle ilgili (1) armonik analiz, (2) bas şifreleme ve çözümleme, (3) akor yürüyüşü, (4) şifreli bas, (5) soprano armonizasyonu, (6) ezgiyi armonik derecelendirme çalışmaları.
15	Şimdiye kadar öğrenilen armonik derecelerle ilgili (1) armonik analiz, (2) bas şifreleme ve çözümleme, (3) akor yürüyüşü, (4) şifreli bas, (5) soprano armonizasyonu, (6) ezgiyi armonik derecelendirme çalışmaları.
16	Yarıyıl sonu sınavı (final).
17	Yarıyıl sonu sınavı (final)

BAŞARI DEĞERLENDİRME ARAÇLARI

Faaliyetler	Adet	Değerlendirmedeki Katkısı (%)
Ara Sınav (Vize)	1	40

Yarıyıl Sonu Sınavı (Final)	1	60
Bütünleme Sınavı	1	60
Kısa Sınavlar		
Ödevler	Haftalık performans sunumları	30 (Vize; 40x30÷100=**12**, Final; 60x30÷100=**24**)
Projeler	Sınav repertuvar dosyası oluşturma (vize ve final için 2 tane)	
Labaratuvar		
Diğer	Düzenli not tutma	
Yarıyıl İçi Değerlendirmesi		**100**

EK-4:

MÜZİKSEL İŞİTME OKUMA YAZMA III ve IV DERS PROGRAMLARI

MARMARA ÜNİVERSİTESİ ATATÜRK EĞİTİM FAKÜLTESİ
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANA BİLİM DALI MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ BİLİM DALI
MÜZİKSEL İŞİTME OKUMA YAZMA III DERS PROGRAMI

Dersin Adı	Müziksel İşitme Okuma Yazma III					
Bölüm / Program	Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı / Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı					
Öğretim Elemanı	Mustafa AVŞAR					
Kodu	**Yarıyılı**	**Kredisi**	**ECTS Kredisi**	**Ders Uygulaması, Saat/Hafta**		
				Teorik	**Uygulama**	**Laboratuar**
MZO2001.1	1	3	4	2	2	0
Dersin Türü	**Dersin Önkoşulları**		**Dersin Dili**	**Öğretim Sistemi**		**Staj Durmu**
Zorunlu	Yok		Türkçe	Birinci Öğretim		Yok
Dersin İçeriği	İki-üç diyez/bemollü majör ve minör tonlarda ve ton dışı melodik okuma (tek sesli ve eşlikli partisyon okuma) ve melodik dikte yazma (çift sesli, armonik derece ve dört sesli akor yürüyüşü) çalışmaları. Kök ve birinci çevrim beşli akorların teorik, işitsel (akor yürüyüşü içerisindeki armonik derecesi, akorun türü) işlenişi ve seslendirilmesi (ton içerinde veya herhangi bir ses üzerine akoru kurup, aşağıdan yukarı-yukarıdan aşağıya şekilde melodik olarak). Sol, Bas fa ve alto do anahtarları ile basit ve bileşik ölçülerde ritmik ve poliritmik okuma parçaları. Birim vuruşa karşı birleme, ikileme, üçleme, dörtleme, beşleme, altılama, yedileme çalışması. Kadanslar. Müzikte kullanılan ön ekler, hız, gürlük ve ifade terimleri. İşaretler ve kısaltmalar; çift çizgi, tekrar işareti(röpriz), dolap, da capo-fine, dal segno, puandorg(fermata)-puandare, 8va…, 8vb…, con8…, pedal(çeşitleri), tacet, tremolo, simile, simili(𝄎), arpeggio, glisando, portamento. Süslemeler; apojatür, çarpma, tril. Haftalık performans ödevleri, ara sınav, yarıyıl sonu sınavı.					
Dersin Amaç ve Önemi	Bu ders, öğrencilere Müziksel İşitme Okuma Yazma alanı içerisinde; nota, ritim ve ölçü güçlüklerini çözme, deşifre okuma, kuramsal bilgileri edinmede gerekli olan temel bilgi ve becerileri kazandırma açısından önemli bir ders olup, konularının Armoni dersi ile birleştirilip paralel bir şekilde yürütülmesini (paralel dersin programı göz önünde bulundurularak), teorik ve işitsel olarak öğrenilmesini amaçlar.					
Dersin Öğrenme Çıktıları	1. İki-üç diyez/bemollü majör ve minör tonlarda ve ton dışı melodik deşifre yapabilme, sol-bas fa-alto do anahtarları ile basit ve bileşik ölçüde ritmik ve poliritimik okuma becerisini kazanır. 2. Herhangi bir ses üzerine veya ton içerisinde kök ve birinci çevrim beşli akorlarını kurar-seslendirir, dinlediğinde akorun türünü ve armonik derecesini analiz eder. 3. Kök ve birinci çevrim beşli akor armonik derecelerini içeren çift sesli dikte, armonik derece diktesi ve dört sesli akor yürüyüşü diktesi yapabilme becerisini kazanır. 4. Kök ve birinci çevrim beşli akor armonik derecelerini içeren eşlikli partisyon okuma-ezberleme-transpoze edebilme becerisini kazanır, uğradığı kalışları bilir. 5. Program müfredatındaki hız-gürlük-ifade terimlerini, işaret ve kısaltmaları, süslemeleri bilir, parça içerisinde kullanır.					
Ders Kitabı ve/veya Kaynaklar	1. Avşar, M. *Müzik Teorisi Metodu,* 2. Draycott, B., Williams, M. *London College of Music Theory Handbook grade 5),* 3. Çalışır, F. *Müzik Dili Sözlüğü,* 4. Edlund, L. *Modus Novus,* 5. Elhankızı, A. *Solfej 2 (Çoksesli Modal ve Tonal Solfejler),* 6. Fontaine, F. *Tratite Pratique du Rythme Mesure,* 7. Hindemith, P. *Elementary Training for Musicians,* 8. Kostka, S., Payne, D., Almen, B. *Tonal Harmony,* 9. Laszlo, D. *A Hangok Vilaga IV,* 10. Laszlo, D. *A Hangok Vilaga V,* 11. Laszlo, D. *A Hangok Vilaga VI,* 12. Laszlo, N., Karolyne, P., Marianna, S. *Dallamirasi Feladatok I. kötet,* 13. Laszlo, N., Karolyne, P., Marianna, S. *Dallamirasi Feladatok II. kötet,* 14. Laszlo, N., Karolyne, P., Marianna, S. *Dallamirasi Feladatok III. kötet,* 15. Lavignac, A. *Des Solfeges,* 16. Ottman, R. W. *Sight Singing,* 17. Sevgi, A. *Çoksesli Dikte ve Okuma Parçaları,*					

	18. Töpel, M., Töpel, A. *Easy Classics for Piano (36 Originals from Bach to Satie)* 19. Ünal, D. *Solfej,* 20. Yavuzoğlu, N. *Poliritmik Solfej-1.*	
Öğretim Yöntemi	Kodály Prensipleri	(1) Şarkı söylemeye dayalı eğitim
		(2) Yüksek sanat değeri olan müzikler
		(3) İyi müzisyenlik
		(4) Herkes için müzik okuryazarlığı

DERS PLANI

Hafta	Konular
1	Kök beşli akorların türleri ve kurulumları. Kadanslar. Hız-gürlük-ifade terimleri listesi.
2	Armoni dersindeki paralel hafta konuları ile ilgili (1) akor seslendirme, (2) akor türlerini ve akor yürüyüşü içerisindeki armonik dereceleri dinleme, (3) çift sesli dikte, (4) partisyon okuma-ezber-transpoze çalışmaları.
3	Armoni dersindeki paralel hafta konuları ile ilgili (1) akor seslendirme, (2) akor türlerini ve akor yürüyüşü içerisindeki armonik dereceleri dinleme, (3) armonik derece diktesi, (4) dört partili dikte, (5) çift sesli dikte, (6) partisyon okuma-ezber-transpoze çalışmaları.
4	Melodik-atonal deşifre, sol-bas fa-alto do anahtarlarına göre ritmik ve poliritmik çalışmalar. İşaret ve kısaltmalar, süslemeler. Birim vuruşa karşı birleme, ikileme, üçleme, dörtleme, beşleme, altılama, yedileme çalışması.
5	Armoni dersindeki paralel hafta konuları ile ilgili (1) akor seslendirme, (2) akor türlerini ve akor yürüyüşü içerisindeki armonik dereceleri dinleme, (3) armonik derece diktesi, (4) dört partili dikte, (5) çift sesli dikte, (6) partisyon okuma-ezber-transpoze çalışmaları.
6	Melodik-atonal deşifre, sol-bas fa-alto do anahtarlarına göre ritmik ve poliritmik çalışmalar. İşaret ve kısaltmalar, süslemeler. Birim vuruşa karşı birleme, ikileme, üçleme, dörtleme, beşleme, altılama, yedileme çalışması.
7	Armoni dersindeki paralel hafta konuları ile ilgili (1) akor seslendirme, (2) akor türlerini ve akor yürüyüşü içerisindeki armonik dereceleri dinleme, (3) armonik derece diktesi, (4) dört partili dikte, (5) çift sesli dikte, (6) partisyon okuma-ezber-transpoze çalışmaları.
8	Ara sınav (vize).
9	Birinci çevrim beşli akorların kurulumları. Armoni dersindeki paralel hafta konuları ile ilgili (1) akor seslendirme, (2) akor türlerini ve akor yürüyüşü içerisindeki armonik dereceleri dinleme, (3) armonik derece diktesi, (4) dört partili dikte, (5) çift sesli dikte, (6) partisyon okuma-ezber-transpoze çalışmaları.
10	Armoni dersindeki paralel hafta konuları ilgili (1) akor seslendirme, (2) akor türlerini ve akor yürüyüşü içerisindeki armonik dereceleri dinleme, (3) armonik derece diktesi, (4) dört partili dikte, (5) çift sesli dikte, (6) partisyon okuma-ezber-transpoze çalışmaları.
11	Melodik deşifre, sol-bas fa-alto do anahtarlarına göre ritmik ve poliritmik çalışmalar. İşaret ve kısaltmalar, süslemeler.
12	Melodik deşifre, sol-bas fa-alto do anahtarlarına göre ritmik ve poliritmik çalışmalar. İşaret ve kısaltmalar, süslemeler.
13	Melodik deşifre, sol-bas fa-alto do anahtarlarına göre ritmik ve poliritmik çalışmalar. İşaret ve kısaltmalar, süslemeler.
14	Armoni dersindeki paralel hafta konuları ile ilgili (1) akor seslendirme, (2) akor türlerini ve akor yürüyüşü içerisindeki armonik dereceleri dinleme, (3) armonik derece diktesi, (4) dört partili dikte, (5) çift sesli dikte, (6) partisyon okuma-ezber-transpoze çalışmaları.
15	Armoni dersindeki paralel hafta konuları ile ilgili (1) akor seslendirme, (2) akor türlerini ve akor yürüyüşü içerisindeki armonik dereceleri dinleme, (3) armonik derece diktesi, (4) dört partili dikte, (5) çift sesli dikte, (6) partisyon okuma-ezber-transpoze çalışmaları.
16	Yarıyıl sonu sınavı (final).
17	Yarıyıl sonu sınavı (final).

BAŞARI DEĞERLENDİRME ARAÇLARI

Faaliyetler	Adet	Değerlendirmedeki Katkısı (%)
Ara Sınav (Vize)	1	40
Yarıyıl Sonu Sınavı (Final)	1	60
Bütünleme Sınavı	1	60
Kısa Sınav(lar)		

Ödevler	Haftalık performans sunumları	30 (Vize; 40x30÷100=**12**, Final; 60x30÷100=**24**)
Projeler	Sınav repertuvar dosyası oluşturma (vize ve final için 2 tane)	
Labaratuvar		
Diğer	Düzenli not tutma	
Yarıyıl İçi Değerlendirmesi		**100**

MARMARA ÜNİVERSİTESİ ATATÜRK EĞİTİM FAKÜLTESİ
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANA BİLİM DALI MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ BİLİM DALI
MÜZİKSEL İŞİTME OKUMA YAZMA IV DERS PROGRAMI

Dersin Adı	Müziksel İşitme Okuma Yazma IV					
Bölüm / Program	Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı / Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı					
Öğretim Elemanı	Mustafa AVŞAR					
Kodu	**Yarıyılı**	**Kredisi**	**ECTS Kredisi**	**Ders Uygulaması, Saat/Hafta**		
				Teorik	**Uygulama**	**Laboratuar**
MZO2002.1	1	3	4	2	2	0

Dersin Türü	**Dersin Önkoşulları**	**Dersin Dili**	**Öğretim Sistemi**	**Staj Durmu**
Zorunlu	Yok	Türkçe	Birinci Öğretim	Yok

Dersin İçeriği	Dört diyez/bemollü majör ve minör tonlarda ve ton dışı melodik okuma (tek sesli ve eşlikli partisyon okuma) ve melodik dikte yazma (çift sesli, armonik derece ve dört sesli akor yürüyüşü) çalışmaları. İkinci çevrim beşli akorların teorik, işitsel (akor yürüyüşü içerisindeki armonik derecesi, akorun türü) işlenişi ve seslendirilmesi (ton içerinde veya herhangi bir ses üzerine akoru kurup, aşağıdan yukarı-yukarıdan aşağıya şekilde melodik olarak). Modülasyon tanımı ve çeşitleri. Soprano do ve diğer anahtarları karıştırarak basit ve bileşik ölçülerde ritmik ve poliritmik okuma parçaları. Süslemeler; grubetto, mordan. Artikülasyonlar; legato, non legato, staccato(·), portato, staccaissimo('), tenuto veya marcato(-), aksan(>), sforzando(*sfz*), detaşe(^). Kilise modlar. Haftalık performans ödevleri, ara sınav, yarıyıl sonu sınavı.
Dersin Amaç ve Önemi	Bu ders, öğrencilere Müziksel İşitme Okuma Yazma alanı içerisinde; nota, ritim ve ölçü güçlüklerini çözme, deşifre okuma, kuramsal bilgileri edinmede gerekli olan temel bilgi ve becerileri kazandırma açısından önemli bir ders olup, konularının Armoni dersi ile birleştirilip paralel bir şekilde yürütülmesini (paralel dersin programı göz önünde bulundurularak), teorik ve işitsel olarak öğrenilmesini amaçlar.
Dersin Öğrenme Çıktıları	1. Dört diyez/bemollü majör ve minör tonlarda ve ton dışı melodik deşifre yapabilme, sol-bas fa-alto do-soprano do anahtarları ile basit ve bileşik ölçüde ritmik ve poliritimik okuma becerisini kazanır. 2. Herhangi bir ses üzerine veya ton içerisinde ikinci çevrim beşli akorlarını kurar-seslendirir, dinlediğinde akorun türünü ve armonik derecesini ayırt eder. 3. İkinci çevrim beşli akor armonik derecelerini içeren çift sesli dikte, armonik derece diktesi ve dört sesli akor yürüyüşü diktesi yapabilme becerisini kazanır. 4. İkinci çevrim beşli akor armonik derecelerini içeren eşlikli partisyon okuma-ezberleme-transpoze edebilme becerisini kazanır, uğradığı kalışları bilir. 5. Modülasyon kavramını ve çeşitlerini öğrenir. 6. Öğrendiği anahtarları parça içinde kullanır. 7. Program müfredatındaki süslemeleri ve artikülasyonları bilir, parça içerisinde kullanır.
Ders Kitabı ve/veya Kaynaklar	1. Avşar, M. *Müzik Teorisi Metodu,* 2. Draycott, B., Williams, M. *London College of Music Theory Handbook grade 5),* 3. Çalışır, F. *Müzik Dili Sözlüğü,* 4. Edlund, L. *Modus Novus,* 5. Elhankızı, A. *Solfej 2 (Çoksesli Modal ve Tonal Solfejler),* 6. Fontaine, F. *Tratite Pratique du Rythme Mesure,* *7.* Hindemith, P. *Elementary Training for Musicians,* 8. Kostka, S., Payne, D., Almen, B. *Tonal Harmony,* 9. Laszlo, D. *A Hangok Vilaga IV,* 10. Laszlo, D. *A Hangok Vilaga V,* 11. Laszlo, D. *A Hangok Vilaga VI,* 12. Laszlo, N., Karolyne, P., Marianna, S. *Dallamirasi Feladatok I. kötet,* 13. Laszlo, N., Karolyne, P., Marianna, S. *Dallamirasi Feladatok II. kötet,* 14. Laszlo, N., Karolyne, P., Marianna, S. *Dallamirasi Feladatok III. kötet,* *15.* Lavignac, A. *Des Solfeges,* 16. Ottman, R. W. *Sight Singing,* 17. Sevgi, A. *Çoksesli Dikte ve Okuma Parçaları,* 18. Töpel, M., Töpel, A. *Easy Classics for Piano (36 Originals from Bach to Satie)*

	19. Ünal, D. *Solfej,* 20. Yavuzoğlu, N. *Poliritmik Solfej-1.*	
Öğretim Yöntemi	Kodály Prensipleri	(1) Şarkı söylemeye dayalı eğitim (2) Yüksek sanat değeri olan müzikler (3) İyi müzisyenlik (4) Herkes için müzik okuryazarlığı

DERS PLANI

Hafta	Konular
1	İkinci çevrim beşli akorların kurulumları. Artikülasyonlar.
2	Armoni dersindeki paralel hafta konuları ile ilgili (1) akor seslendirme, (2) akor türlerini ve akor yürüyüşü içerisindeki armonik dereceleri dinleme, (3) armonik derece diktesi, (4) dört partili dikte, (5) çift sesli dikte, (6) partisyon okuma-ezber-transpoze çalışmaları.
3	Melodik deşifre, sol-bas fa-alto do anahtarlarına göre ritmik ve poliritmik çalışmalar. İşaret ve kısaltmalar, kilise modları.
4	Melodik deşifre, sol-bas fa-alto do anahtarlarına göre ritmik ve poliritmik çalışmalar. İşaret ve kısaltmalar, kilise modları.
5	Armoni dersindeki paralel hafta konuları ile ilgili (1) akor seslendirme, (2) akor türlerini ve akor yürüyüşü içerisindeki armonik dereceleri dinleme, (3) armonik derece diktesi, (4) dört partili dikte, (5) çift sesli dikte, (6) partisyon okuma-ezber-transpoze çalışmaları.
6	Melodik deşifre, sol-bas fa-alto do anahtarlarına göre ritmik ve poliritmik çalışmalar. İşaret ve kısaltmalar, kilise modları.
7	Armoni dersindeki paralel hafta konuları ile ilgili (1) akor seslendirme, (2) akor türlerini ve akor yürüyüşü içerisindeki armonik dereceleri dinleme, (3) armonik derece diktesi, (4) dört partili dikte, (5) çift sesli dikte, (6) partisyon okuma-ezber-transpoze çalışmaları.
8	Ara sınav (vize).
9	Armoni dersindeki paralel hafta konuları ile ilgili (1) akor seslendirme, (2) akor türlerini ve akor yürüyüşü içerisindeki armonik dereceleri dinleme, (3) armonik derece diktesi, (4) dört partili dikte, (5) çift sesli dikte, (6) partisyon okuma-ezber-transpoze çalışmaları.
10	Armoni dersindeki paralel hafta konuları ile ilgili (1) akor seslendirme, (2) akor türlerini ve akor yürüyüşü içerisindeki armonik dereceleri dinleme, (3) armonik derece diktesi, (4) dört partili dikte, (5) çift sesli dikte, (6) partisyon okuma-ezber-transpoze çalışmaları.
11	Melodik deşifre, sol-bas fa-alto do anahtarlarına göre ritmik ve poliritmik çalışmalar. Süslemeler.
12	Melodik deşifre, sol-bas fa-alto do anahtarlarına göre ritmik ve poliritmik çalışmalar. Süslemeler.
13	Müzikte modülasyon kavramı.
14	Armoni dersindeki paralel hafta konuları ile ilgili (1) akor seslendirme, (2) akor türlerini ve akor yürüyüşü içerisindeki armonik dereceleri dinleme, (3) armonik derece diktesi, (4) dört partili dikte, (5) çift sesli dikte, (6) partisyon okuma-ezber-transpoze çalışmaları.
15	Armoni dersindeki paralel hafta konuları ile ilgili (1) akor seslendirme, (2) akor türlerini ve akor yürüyüşü içerisindeki armonik dereceleri dinleme, (3) armonik derece diktesi, (4) dört partili dikte, (5) çift sesli dikte, (6) partisyon okuma-ezber-transpoze çalışmaları.
16	Yarıyıl sonu sınavı (final).
17	Yarıyıl sonu sınavı (final).

BAŞARI DEĞERLENDİRME ARAÇLARI

Faaliyetler	Adet	Değerlendirmedeki Katkısı (%)
Ara Sınav (Vize)	1	40
Yarıyıl Sonu Sınavı (Final)	1	60
Bütünleme Sınavı	1	60
Kısa Sınav(lar)		
Ödevler	Haftalık performans sunumları	30 (Vize; 40x30÷100=**12,** Final; 60x30÷100=**24**)
Projeler	Sınav repertuvar dosyası oluşturma (vize ve final için 2 tane)	
Labaratuvar		
Diğer	Düzenli not tutma	

Yarıyıl İçi Değerlendirmesi		**100**

EK-5:
ARMONİ DERSİ ÜNİTELERİ

ÜNİTE 1

Dersin adı: Armoni-Kontrpuan-Eşlik I

Sınıf: Lisans 2

Ünitenin Adı: Kök Beşli Akorlar

Süre: 2 saat

Öğretme Strateji ve Yöntemi: Kodály Prensipleri

Araç ve Gereçler: Kaynak kitap ve metotlar, piyano, projeksiyon aleti, aksiyon kamera, bilgisayar, ses sistemi.

ÜNİTENİN ÖRÜNTÜSÜ

1. I-V-I akor yürüyüşündeki dereceler.
2. I-IV-V-I akor yürüyüşündeki dereceler.
3. II. derece.
4. VI. ve III. dereceler.
5. Kök beşli akorlarla ilgili marş armoni.

HEDEF VE KAZANIMLAR

1. Hedef: Kök beşli akor bilgisi.

Kazanımlar:

1. Kök beşli akor türleri ve kurulumları.
2. Herhangi bir ses üzerine istenilen türdeki kök beşli akorunu kurma.

2. Hedef: Kök beşli akor armonik derecelerini kavrama.

Kazanımlar:

1. Tonun kök beşli akorlarını kurma.
2. Verilen kök beşli akorun hangi tonun kaçıncı derecesinde olduğunu söyleme/yazma.
3. Kök beşli akorların armonik bağlantılarını söyleme/yazma.

3. Hedef: Kök beşli akorların armonik bağlantılarını uygulama.

Kazanımlar:

1. Kök beşli akorlarla ilgili şifreli bas çözümleme.
2. Kök beşli akorlarla ilgili akor yürüyüşü çözümleme.

4. Hedef: Kök beşli akor armonik derecelerini eser analizinde kullanma.

Kazanımlar:

1. Kök beşli akorlarla ilgili akor yürüyüşü içerisinden istenilen armonik dereceleri söyleme/yazma.
2. Eser örneği içerisindeki kök beşli akor armonik derecelerini bir dizi seçenek arasından seçip işaretleme.

5. Hedef: Ezgiye göre kök beşli akor armonik derecelerini düzenleme.

Kazanımlar:

1. Verilen soprano partisinin belirtilen yerlerine gelebilecek kök beşli akor armonik derecelerini yazma.
2. Verilen melodinin belirtilen yerlerine gelebilecek kök beşli akor armonik derecelerini yazma.
3. Kök beşli akor armonik derecelerini melodinin gidişine göre yerleştirme.

6. Hedef: Kök beşli akor armonik derecelerini öğrenmeye isteklilik.

Kazanımlar:

1. Dinlenilen tek sesli bir melodinin armonik derecelerini düşünebilme isteği.
2. Dinlenilen eşlikli müziğin armonik derece analizini çözümleyebilme isteği.

7. Hedef: Kök beşli akor armonik derecelerini duyabilme sevincini duyuş.

Kazanımlar:

1. Dinlenilen tek sesli bir melodinin armonik derecelerine karşılık verme.
2. Dinlenilen eşlikli müziğin armonik derecelerini çözümleme isteği gösterme.

8. Hedef: Kök beşli akor armonik derecelerini seslendirme.

Kazanımlar:

1. Kök beşli akor armonik derecelerini seslendirme.

9. Hedef: Kök beşli akor armonik derecelerini algılama.

Kazanımlar:

1. Kök beşli akor armonik derecelerini ayırt etme.
2. Kök beşli akor armonik derecelerini eser içerisinde duyma.

10. Hedef: Kök beşli akor armonik derecelerini çalma.

Kazanımlar:

1. Kök beşli akorlarla ilgili akor yürüyüşü çalma.
2. Kök beşli akorlarla ilgili şifreli bas çalma.

11. Hedef: Kök beşli akor armonik derecelerini transpoze etme.

Kazanımlar:

1. Kök beşli akor armonik derecelerini farklı tonlara göre seslendirme.
2. Kök beşli akor armonik derecelerini farklı tonlara göre çalma.

12. Hedef: Ezgiye göre birinci çevrim beşli akor armonik derecelerini kurma.

Kazanımlar:

1. Kök beşli akor armonik derecelerini ezginin gidişine göre yerleştirme.

ÜNİTE 2

Dersin adı: Armoni-Kontrpuan-Eşlik I

Sınıf: Lisans 2

Ünitenin Adı: Birinci Çevrim Beşli Akorlar

Süre: 2 saat

Öğrenme-Öğretme Strateji ve Yöntemi: Kodály Prensipleri

Araç ve Gereçler: Kaynak kitap ve metotlar, piyano, projeksiyon aleti, kamera, bilgisayar, ses sistemi.

ÜNİTENİN ÖRÜNTÜSÜ

1. II^6. ve VII^6. dereceler.
2. I^6. derece.
3. V^6. ve IV^6. dereceler.
4. VI^6. ve III^6. dereceler.
5. Birinci çevrim beşli akorlarla ilgili marş armoni.

HEDEF VE KAZANIMLAR

1. Hedef: Birinci çevrim beşli akor bilgisi.

Kazanımlar:

1. Birinci çevrim beşli akor türleri ve kurulumları.
2. Herhangi bir ses üzerine istenilen türdeki birinci çevrim beşli akorunu kurma.

2. Hedef: Birinci çevrim beşli akor armonik derecelerini kavrama.

Kazanımlar:

1. Tonun birinci çevrim beşli akorlarını kurma.
2. Verilen birinci çevrim beşli akorun hangi tonun kaçıncı derecesinde olduğunu söyleme/yazma.
3. Birinci çevrim beşli akorların armonik bağlantılarını söyleme/yazma.

3. Hedef: Birinci çevrim beşli akorların armonik bağlantılarını uygulama.

Kazanımlar:

1. Birinci çevrim beşli akorlarla ilgili şifreli bas çözümleme.
2. Birinci çevrim beşli akorlarla ilgili akor yürüyüşü çözümleme.

4. Hedef: Birinci çevrim beşli akor armonik derecelerini eser analizinde kullanma.

Kazanımlar:

1. Birinci çevrim beşli akorlarla ilgili akor yürüyüşü içerisinden istenilen armonik dereceleri söyleme/yazma.
2. Eser örneği içerisindeki birinci çevrim beşli akor armonik derecelerini bir dizi seçenek arasından seçip işaretleme.

5. Hedef: Ezgiye göre birinci çevrim beşli akor armonik derecelerini düzenleme.

Kazanımlar:

1. Verilen soprano partisinin belirtilen yerlerine gelebilecek birinci çevrim beşli akor armonik derecelerini yazma.
2. Verilen melodinin belirtilen yerlerine gelebilecek birinci çevrim beşli akor armonik

derecelerini yazma.

3. Birinci çevrim beşli akor armonik derecelerini melodinin gidişine göre yerleştirme.

6. Hedef: Birinci çevrim beşli akor armonik derecelerini öğrenmeye isteklilik.

Kazanımlar:

1. Dinlenilen tek sesli bir melodinin armonik derecelerini düşünebilme isteği.
2. Dinlenilen eşlikli müziğin armonik derece analizini çözümleyebilme isteği.

7. Hedef: Birinci çevrim beşli akor armonik derecelerini duyabilme sevincini duyuş.

Kazanımlar:

1. Dinlenilen tek sesli bir melodinin armonik derecelerine karşılık verme.
2. Dinlenilen eşlikli müziğin armonik derecelerini çözümleme isteği gösterme.

8. Hedef: Birinci çevrim beşli akor armonik derecelerini seslendirme.

Kazanımlar:

1. Birinci çevrim beşli akor armonik derecelerini seslendirme.

9. Hedef: Birinci çevrim beşli akor armonik derecelerini algılama.

Kazanımlar:

1. Birinci çevrim beşli akor armonik derecelerini ayırt etme.
2. Birinci çevrim beşli akor armonik derecelerini eser içerisinde duyma.

10. Hedef: Birinci çevrim beşli akor armonik derecelerini çalma.

Kazanımlar:

1. Birinci çevrim beşli akorlarla ilgili akor yürüyüşü çalma.
2. Birinci çevrim beşli akorlarla ilgili şifreli bas çalma.

11. Hedef: Birinci çevrim beşli akor armonik derecelerini transpoze etme.

Kazanımlar:

1. Birinci çevrim beşli akor armonik derecelerini farklı tonlara göre seslendirme.
2. Birinci çevrim beşli akor armonik derecelerini farklı tonlara göre çalma.

12. Hedef: Ezgiye göre birinci çevrim beşli akor armonik derecelerini kurma.

Kazanımlar:

1. Birinci çevrim beşli akor armonik derecelerini ezginin gidişine göre yerleştirme.

ÜNİTE 3

Dersin adı: Armoni-Kontrpuan-Eşlik II

Sınıf: Lisans 2

Ünitenin Adı: İkinci Çevrim Beşli Akorlar

Süre: 2 saat

Öğrenme-Öğretme Strateji ve Yöntemi: Kodály Prensipleri

Araç ve Gereçler: Kaynak kitap ve metotlar, piyano, projeksiyon aleti, kamera, bilgisayar, ses sistemi.

ÜNİTENİN ÖRÜNTÜSÜ

1. Kadans dört-altı akoru.
2. Geçit dört-altı akoru.
3. İşleme dört-altı akoru.

HEDEF VE KAZANIMLAR

1. Hedef: İkinci çevrim beşli akor bilgisi.

Kazanımlar:

1. İkinci çevrim beşli akor türleri ve kurulumları.
2. Herhangi bir ses üzerine istenilen türdeki ikinci çevrim beşli akorunu kurma.

2. Hedef: İkinci çevrim beşli akor armonik derecelerini kavrama.

Kazanımlar:

1. Tonun ikinci çevrim beşli akorlarını kurma.
2. Verilen ikinci çevrim beşli akorun hangi tonun kaçıncı derecesinde olduğunu söyleme/yazma.
3. İkinci çevrim beşli akorların armonik bağlantılarını söyleme/yazma.

3. Hedef: İkinci çevrim beşli akorların armonik bağlantılarını uygulama.

Kazanımlar:

1. İkinci çevrim beşli akorlarla ilgili şifreli bas çözümleme.
2. İkinci çevrim beşli akorlarla ilgili akor yürüyüşü çözümleme.

4. Hedef: İkinci çevrim beşli akor armonik derecelerini eser analizinde kullanma.

Kazanımlar:

1. İkinci çevrim beşli akorlarla ilgili akor yürüyüşü içerisinden istenilen armonik dereceleri söyleme/yazma.
2. Eser örneği içerisindeki ikinci çevrim beşli akor armonik derecelerini bir dizi seçenek arasından seçip işaretleme.

5. Hedef: Ezgiye göre ikinci çevrim beşli akor armonik derecelerini düzenleme.

Kazanımlar:

1. Verilen soprano partisinin belirtilen yerlerine gelebilecek ikinci çevrim beşli akor armonik derecelerini yazma.
2. Verilen melodinin belirtilen yerlerine gelebilecek ikinci çevrim beşli akor armonik derecelerini yazma.
3. İkinci çevrim beşli akor armonik derecelerini melodinin gidişine göre yerleştirme.

6. Hedef: İkinci çevrim beşli akor armonik derecelerini öğrenmeye isteklilik.

Kazanımlar:

1. Dinlenilen tek sesli bir melodinin armonik derecelerini düşünebilme isteği.
2. Dinlenilen eşlikli müziğin armonik derece analizini çözümleyebilme isteği.

7. Hedef: İkinci çevrim beşli akor armonik derecelerini duyabilme sevincini duyuş.

Kazanımlar:

1. Dinlenilen tek sesli bir melodinin armonik derecelerine karşılık verme.
2. Dinlenilen eşlikli müziğin armonik derecelerini çözümleme isteği gösterme.

8. Hedef: İkinci çevrim beşli akor armonik derecelerini seslendirme.

Kazanımlar:

1. İkinci çevrim beşli akor armonik derecelerini seslendirme.

9. Hedef: İkinci çevrim beşli akor armonik derecelerini algılama.

Kazanımlar:

1. İkinci çevrim beşli akor armonik derecelerini ayırt etme.
2. İkinci çevrim beşli akor armonik derecelerini eser içerisinde duyma.

10. Hedef: İkinci çevrim beşli akor armonik derecelerini çalma.

Kazanımlar:

1. İkinci çevrim beşli akorlarla ilgili akor yürüyüşü çalma.
2. İkinci çevrim beşli akorlarla ilgili şifreli bas çalma.

11. Hedef: İkinci çevrim beşli akor armonik derecelerini transpoze etme.

Kazanımlar:

1. İkinci çevrim beşli akor armonik derecelerini farklı tonlara göre seslendirme.
2. İkinci çevrim beşli akor armonik derecelerini farklı tonlara göre çalma.

12. Hedef: Ezgiye göre İkinci çevrim beşli akor armonik derecelerini kurma.

Kazanımlar:

1. İkinci çevrim beşli akor armonik derecelerini ezginin gidişine göre yerleştirme.

EK-6:
ARMONİ DERS ANLATIM SUNUMU ÖRNEĞİ

I II^6 I$^6_4$ V I

GİRİŞ

1. Dikkati Çekme: W. A. Mozart piyano sonatı KV 332 Allegretto '03.42 - '03.51 arasındaki kesit ile KV 330 Andante Cantabile '00.00 - '00.14 arasındaki kesitin armonik dereceleri üzerinde soru-cevap-tartışma.

2. Güdüleme, İstekli Kılma: Beşli akor armonik derecelerini öğrenerek tek sesli bir ezgiyi çok sesli hale getirebilir, eşlik edebilir, eser üzerinde armonik çözümleme yapabilir, dinlenilen müziğin armonik derecelerini algılayabiliriz.

3. Gözden Geçirme: Bu derste ilgili armonik derecelerin bağlantısını öğrenmeyi, bu armonik dereceleri algılamayı, eser analizinde kullanmayı, bu armonik derecelere sahip tek sesli ezgilere piyano eşliği düzenlemeyi öğreneceğiz.

4. Geçiş: Öğretmenin beşli akor armonik dereceleri ile ilgili ait olduğu fonksiyonları anlatması, akorlarını seslendirmesi, akor yürüyüşü veya şifreli bas çalması, bunlarla ilgili eser örnekleri göstermesi.

GELİŞTİRME

1. Armonik dereceleri seslendirme,

	(T)	(SD)	(D)	(T)
(1)	**C:** *d m s(I)*	*f l d (IV)*	*s t r (V)*	*d m s (I)*
(2)	**C:** *d m s(I)*	*r f l (II)*	*s t r (V)*	*d m s (I)*
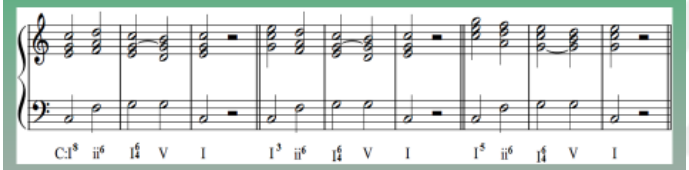
[r f l (II), f l r (II^6), l r f (II$^6_4$)]

[d m s (I), m s d (I^6), s d m (I$^6_4$)]

(3)	**C:** *d m s(I)*	*f l r(II^6)*	*s d m (I$^6_4$) s t r(V)*	*d m s(I)*

2. Armonik dereceleri dinleme,
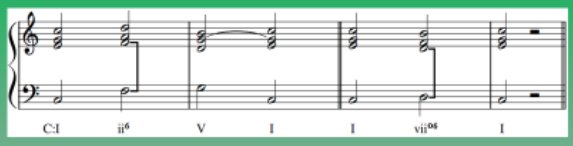
Kadansları dinleyip IV ile II^6 SD'larını ayırt etme. I$^6_4$ fonksiyonunun kadans bölgesindeki V. derecenin gelişinin habercisi olmasını algılama.
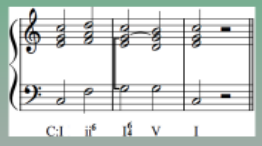

3. Armonik derece diktesi yazma,

4/4: I^8 IV V I | I II^6 I$^6_4$ V | I ||

4. Armonik derecelerin bağlantılarını öğrenme,
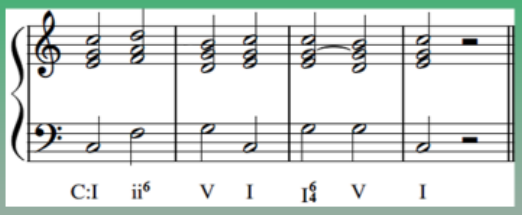

Diğer altılı akorların aksine II6 ve VII6 akolarlarında bas ses katlanır...

Kök akorlarda olduğu gibi ikinci çevrim akorlarında da bas ses katlanır.
Kadans altı-dört işlevsel olarak kadans bölgesindeki dominantın hazırlayıcısıdır...
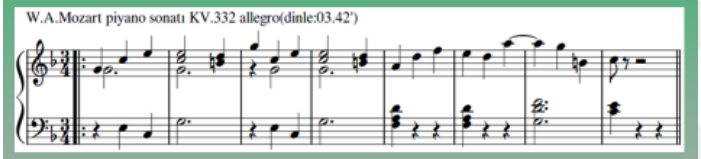
5. Dört partili dikte yazma,

(1) bas (2) soprano (3) fonksiyon numarası (4) ara partiler
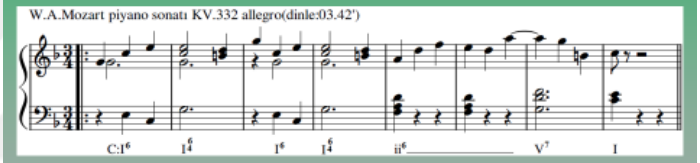

6. Eser armonik analizi yapma,
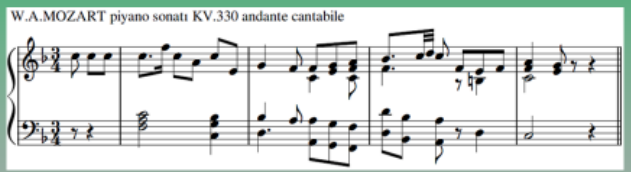
W.A.Mozart piyano sonatı KV.332 allegro(dinle:03.42')

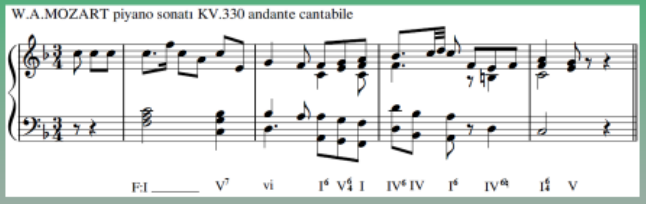
W.A.Mozart piyano sonatı KV.332 allegro(dinle:03.42')
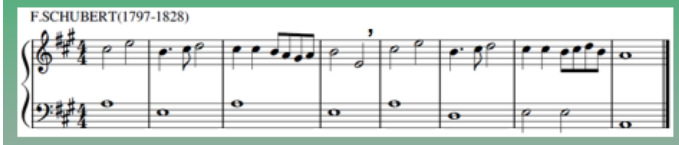

W.A.MOZART piyano sonatı KV.330 andante cantabile
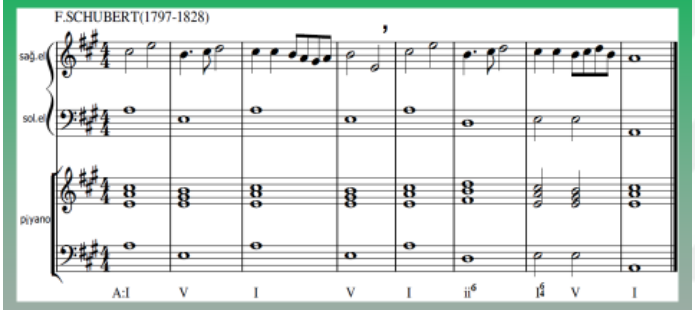

W.A.MOZART piyano sonatı KV.330 andante cantabile

7. Çift sesli dikte yazma,

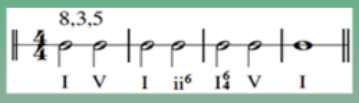
8. Bas şifreleme ve çözme,

9. Partisyon okuma - ezber - transpoze,
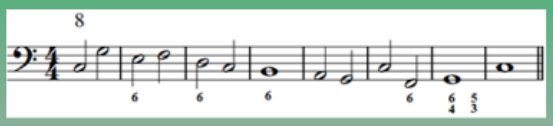
(1) üst partiyi çal-alt partiyi oku (2) alt partiyi çal-üst partiyi oku
(3) üst partiyi çal-eşliği oku (4) alt partiyi çal-eşliği oku (5) eşliğin partilerini oku

10. Akor yürüyüşü seslendirme - çalma - çözme - transpoze etme -üzerine melodi yazma,
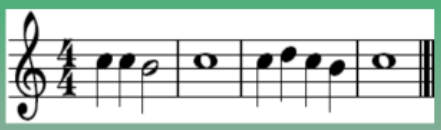

Seslendirme aşamaları; (1) sadece bas (2) tüm partiler (3) piyanodan bası alıp diğerlerini üzerine kurma (4) armonik bağlantılara göre tüm partiler (5) şifrelere bakarak sopranoyu seslendirme

11. Şifreli bas seslendirme - çalma - çözme - üzerine melodi yazma,
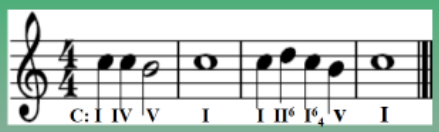

Seslendirme aşamaları; (1) sadece bas (2) tüm partiler
(3) piyanodan bası alıp diğerlerini üzerine kurma (4) şifrelere bakarak sopranoyu seslendirme

12. Soprano armonizasyonu,

bası şifreleme
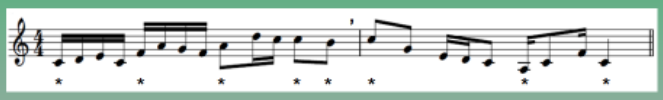
GELİŞTİRME (I-II^6 -I$^6_4$-V-I)
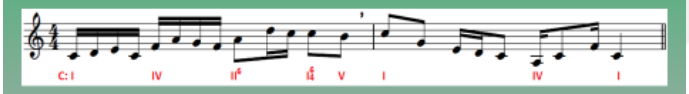

çalma ve çözme

GELİŞTİRME (I-II^6 -I$^6_4$-V-I)

13. Ezgi altına armonik dereceleri yerleştirme.

GELİŞTİRME (I-II^6 -I$^6_4$-V-I)

SONUÇ

SONUÇ (I-II^6 -I$^6_4$-V-I)

1. Son özet: Beşli akorlar, müzik örneklerini çok seslendirebilmek için gerekli temel armonik dereceleri içerir. Bu derecelerin bağlantıları ile birlikte öğrenilmesi, herhangi bir müzik örneğine eşlik edebilmeyi, analiz edebilmeyi, dikey olarak duyabilmeyi sağlar (ana ve yardımcı noktaları tekrar vurgulama).

2. Tekrar Güdüleme: Baştaki güdülemenin aynısı.

3. Kapanış: Öğretmenin dikkati çekme basamağındaki soruları tekrar sorup doğru yanıtı alması.
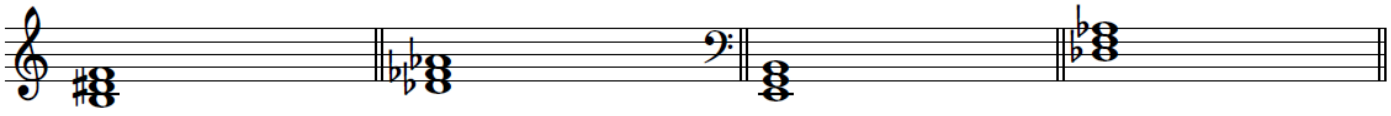
4. Değerlendirme: Hedef-davranışlara yönelik sorular.

EK-7:

BAŞARI TESTİ ÖRNEĞİ

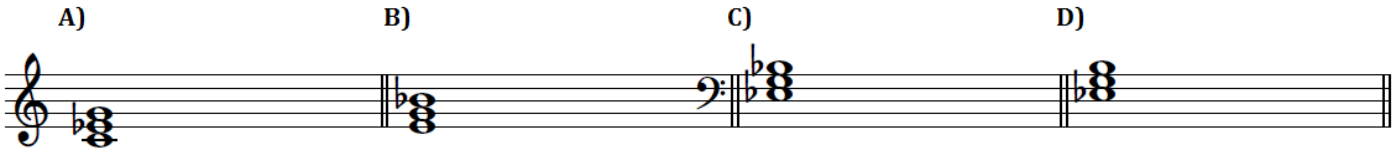
1. Aşağıdakilerden hangisi kök majör beşli akordur?

A) B) C) D)

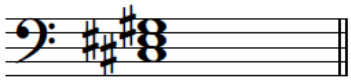

2. Sol minör tonunun VI. derecesinde bulunan kök beşli akor aşağıdakilerden hangisidir?

A) B) C) D)
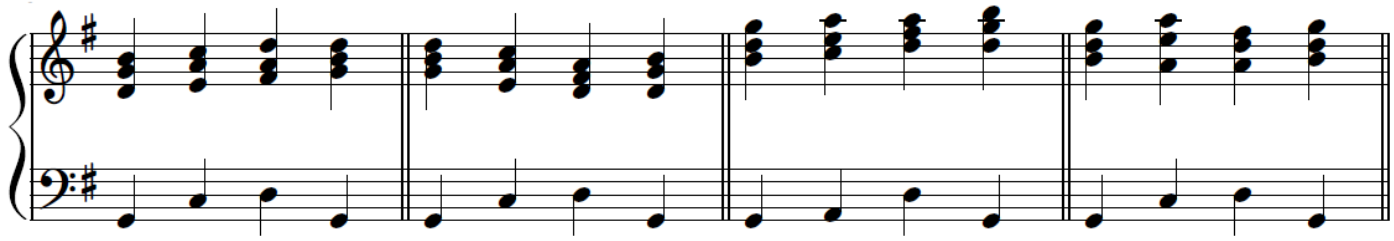

Aşağıdaki akor, pozisyonuna göre hangi tonun kaçıncı derecesine bulunur?
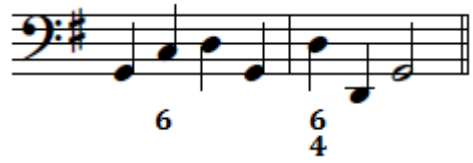

A) C♯ min I **B)** F♯ maj V **C)** E maj VI **D)** G♯ min IV

3. Aşağıdaki I-II⁶-V-I akor bağlantılarından hangisi doğrudur?

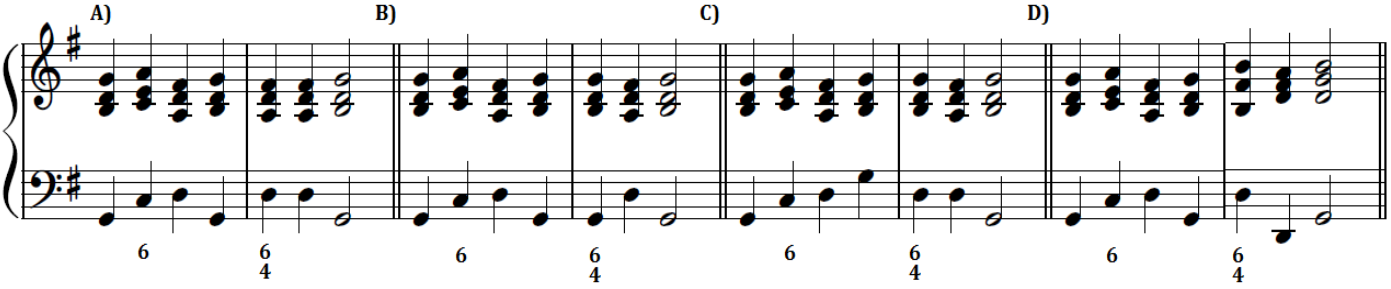
A) B) C) D)
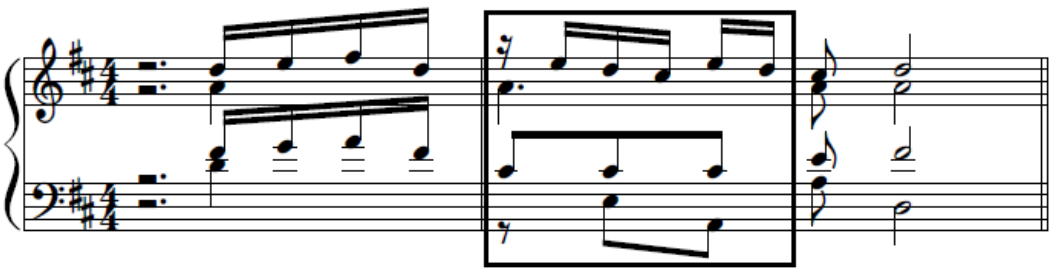

4. Aşağıdaki şifreli basın çözümü seçeneklerden hangisidir?

A) B) C) D)
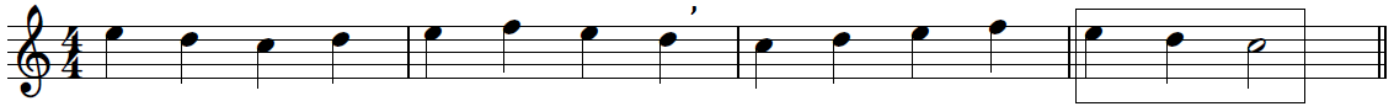

5. Aşağıdaki eser örneğinde belirtilen yerin armonik derece analizi seçeneklerden hangisidir?
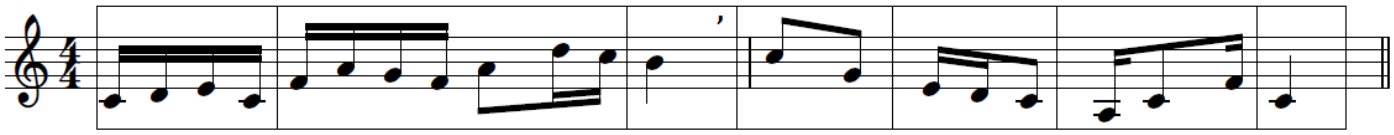

A) IV **B) I** **C) V** **D) VI**

6. Aşağıdaki soprano armonizasyonunun belirtilen yerine sırasıyla gelebilecek <u>en uygun</u> armonik dereceler, seçeneklerden hangisidir?

A) I^6-V^6_4-I **B) I-V^6_4-I^6** **C) I-IV^6_4-I** **D) I^6-IV^6_4-I**

7. Aşağıdaki ezgiye sırasıyla gelebilecek <u>en uygun</u> armonik dereceler, seçeneklerden hangisidir?

A) I-IV-V, I-VI-IV-I **B) I-IV-V, I-V-VI-I** **C) I-IV-V, VI-I-VI-I** **D) I-IV-V, VI-IV-I-I**

EK-8:

TUTUM ÖLÇEĞİ

YÖNERGE

Bu ölçekte, müzik öğretmeni adaylarının Armoni dersi ile ilgili düşüncelerini öğrenmek için hazırlanan tutum cümleleri bulunmaktadır. Bu ölçekle ilgili yapmanız gereken, her önerme ile ilgili gerçek duygu ve düşüncelerinizi belirtmenizdir.

Ölçekteki ifadeler sizin fikrinize tamamen uyuyorsa "KESİNLİKLE KATILIYORUM", fikrinize yalnızca uygunsa "KATILIYORUM", ifade ile ilgili hiçbir fikriniz yoksa "KARARSIZIM", ifade fikrinize uymuyorsa "KATILMIYORUM", ifade fikrinize tamamen ters ise "KESİNLİKLE KATILMIYORUM", seçeneğini işaretleyiniz. Her önerme için yalnızca bir seçeneği işaretleyiniz. Yardımlarınız için teşekkür ederim.

Doktora Öğrencisi: Mustafa AVŞAR
Marmara Üniversitesi Güzel Sanatlar
Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi ABD

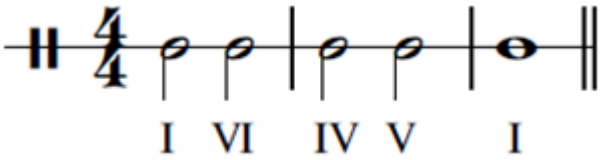
	Kesinlikle Katılmıyorum	**Katılmıyorum**	**Kararsızım**	**Katılıyorum**	**Kesinlikle Katılıyorum**
1-Armoni çok sevdiğim dersler arasındadır.					
2-Armoni dersine çalışmak beni dinlendirir.					
3-Armoni dersine çalışırken canım sıkılır.					
4-Armoni dersiyle uğraşmak beni dinlendirir.					
5-Bos zamanlarımda Armoni dersine çalışmaktan zevk alırım.					
6-Armoni dersi ile ilgili konularla uğraşmak beni sıkar.					
7-Armoni dersi ile ilgili uğraşlara katılmaktan zevk alırım.					
8-Armoni dersi, derslerin en güzelidir.					
9-İleride armoni ile yakından ilgili bir alan seçmeyi isterim.					
10-Armoni dersinden hiç hoşlanmam.					
11-İleride armoni ile ilişkisi az olan bir branş seçmeyi isterim.					
12-Armoni ile ilgili elime geçen her yayını okumak isterim.					
13-Armoni ile ilgili her şey ilgimi çeker.					

14-Dersler arasında en çok Armoni dersinden hoşlanırım.					
15-Armoni dersinin çalışmalarını sıkılmadan zevkle yaparım.					
16-Mümkün olsa Armoni dersinin yerine başka bir ders alırdım.					
17-Armoni dersine mecbur olduğum için çalışırım.					
18-Bos zamanlarımda Armoni ilgili yayınları okumak bana zevk verir.					
19-Armoni dersinde kendimi rahat hissederim.					
20-Diğer derslere göre Armoni dersine daha büyük zevkle çalışırım.					
21-Bana göre Armoni dersi en çekici derslerdir.					
22-Armoni dersi ile ilgili konulardan hoşlanmam.					
23-Armoni dersi önemli gördüğüm konuların en sonunda yer alır.					
24-Armoni dersine sadece sınıf geçmek için çalışırım.					
25-Armoni ile ilgili sorunu çözmek için uğraşmaktansa, bir bilene sorup öğrenmeyi tercih ederim.					

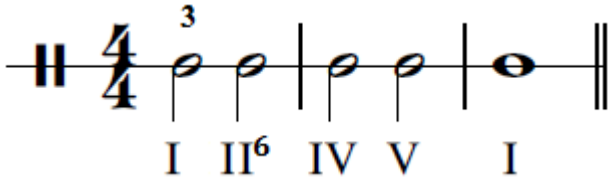
EK-9:

GÖZLEM FORMU ÖRNEĞİ

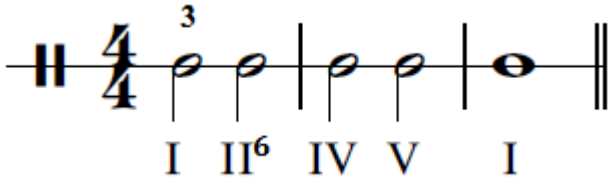
1. Aşağıdaki akor yürüyüşü örneğinin akor seslerini Fa majör tonunda melodik olarak seslendiriniz (aşağıdan-yukarıya ve yukarıdan-aşağıya doğru).
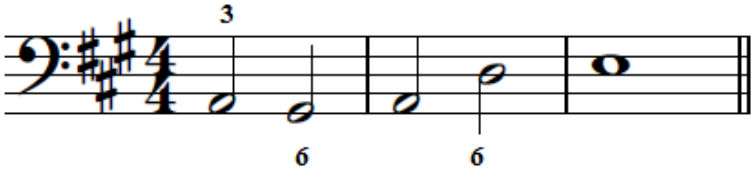

2. Aşağıdaki akor yürüyüşü örneğini Si minör tonunda, verilen pozisyonda armonik bağlantılara göre piyanoda çalınız.
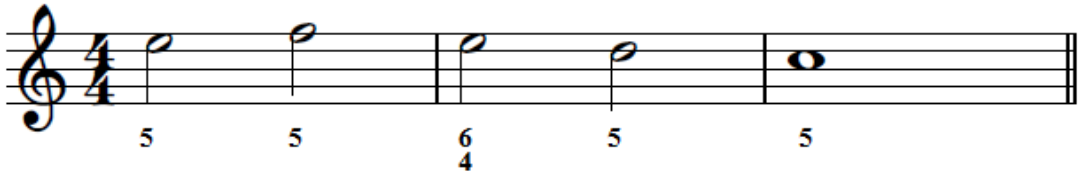

3. Bir önceki akor yürüyüşü örneğini verilen pozisyonda ve armonik bağlantılara göre Do minör tonuna transpoze ederek çalınız.

4. Aşağıdaki şifreli bas örneğini verilen pozisyonda armonik bağlantılara göre piyanoda çalınız.

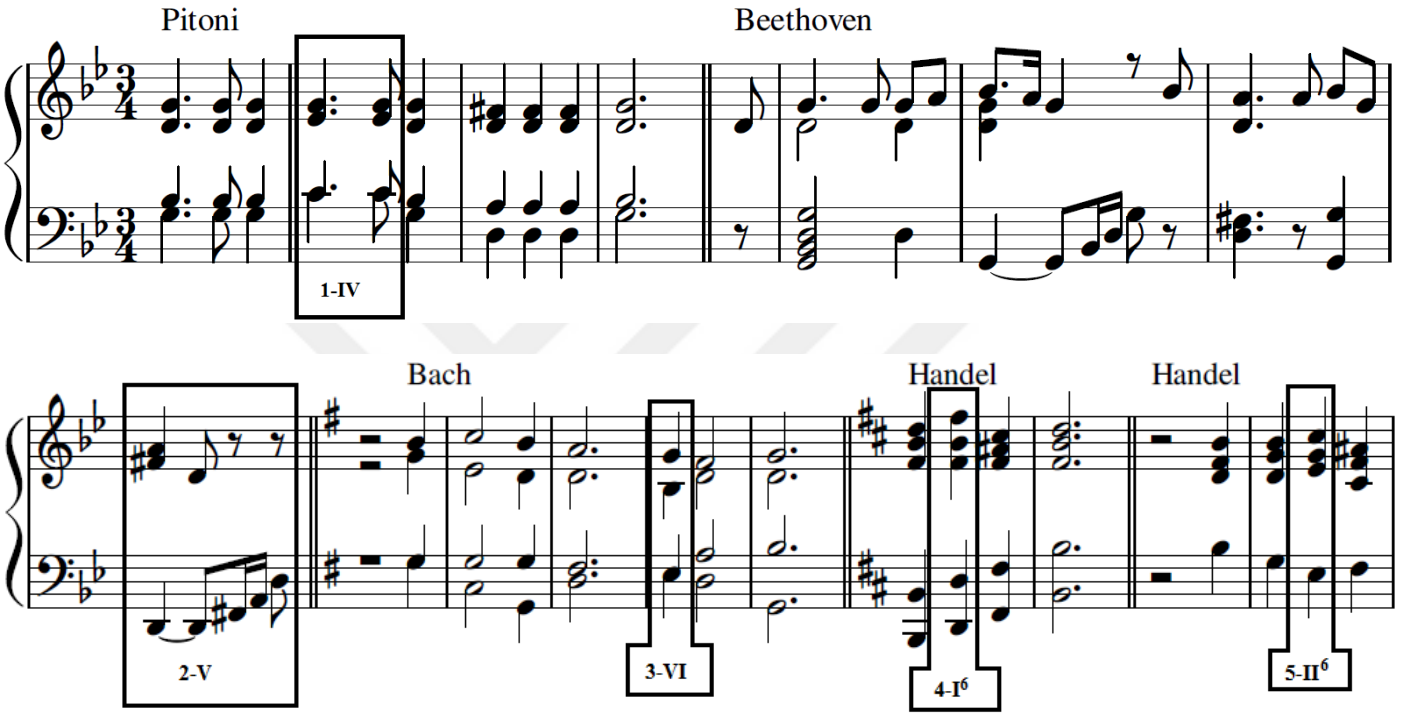
5. Aşağıda bulunan soprano partisini, altındaki şifrelere ve doğru armonik bağlantılara göre Do majörde armonize ederek çalınız.

EK-10:

DUYUM TESTİ ÖRNEĞİ

Test Uygulama Biçimi: Çalınacak kesitin tonunu hissettirmek için önce o tonda kadans çalınır. Kesitin ölçü sayısı ve temposu verilir. Her soru 3 kez çalınarak, sorulmak istenen armonik derece üzerinde fermata yapılıp, cevabın denek tarafından roma rakamı ve akor şifresi ile birlikte yazılması istenir.

EK-11:

BAŞARI TESTİ, GÖZLEM FORMU VE DUYUM TESTİ ÖLÇEKLERİNİN KAPSAM GEÇERLİĞİ İLE İLGİLİ UZMANLARIN BİLGİ VE GÖRÜŞLERİ

ADI	KİŞİSEL BİLGİLER	GÖRÜŞ
Ortaç AYDINOĞLU	**Cinsiyeti:** Erkek **Öğrenim Durumu:** Doktora **Akademik Unvan:** Dr. Öğr. Üyesi **Mesleki Deneyim Yılı:** 15 **Alan:** Müzik Teorisi, Kompozisyon ve Piyano **Şuan veya En Son Bağlı Bulunduğu Yüksek Öğretim Kurumu:** Maltepe Üniversitesi - İstanbul	Bazı sorular için düzeltmelere gidilmekle beraber, diğer tüm sorulara "Uygun" yanıtı alındı.
Özcan ÖZBEK	**Cinsiyeti:** Erkek **Öğrenim Durumu:** Doktora **Akademik Unvan:** Öğr. Gör. Dr. **Mesleki Deneyim Yılı:** 27 **Alan:** Müzik Teorisi **Şuan veya En Son Bağlı Bulunduğu Yüksek Öğretim Kurumu:** Marmara Üniversitesi - İstanbul	Tüm sorulara "Uygun" yanıtı alındı.
Ali Yunus GENCER	**Cinsiyeti:** Erkek **Öğrenim Durumu:** Doktora **Akademik Unvan:** Arş. Gör. Dr. **Mesleki Deneyim Yılı:** 6 **Alan:** Müzik Teorisi ve Kompozisyon **Şuan veya En Son Bağlı Bulunduğu Yüksek Öğretim Kurumu:** University of Memphis - Tennessee/ABD	Bazı sorular için düzeltmelere gidilmekle beraber, diğer tüm sorulara "Uygun" yanıtı alındı.
Mari BARSAMYAN	**Cinsiyeti:** Kadın **Öğrenim Durumu:** Sanatta Yeterlik **Akademik Unvan:** Doç. **Mesleki Deneyim Yılı:** 23 **Alan:** Müzik Teorisi ve Piyano **Şuan veya En Son Bağlı Bulunduğu Yüksek Öğretim Kurumu:** Marmara Üniversitesi - İstanbul	Tüm sorulara "Uygun" yanıtı alındı.
Hakan BAĞCI	**Cinsiyeti:** Erkek **Öğrenim Durumu:** Doktora **Akademik Unvan:** Dr. Öğr. Üyesi **Mesleki Deneyim Yılı:** 16 **Alan:** Müzik Teorisi **Şuan veya En Son Bağlı Bulunduğu Yüksek Öğretim Kurumu:** Kocaeli Üniversitesi - Kocaeli	Bazı sorular için düzeltmelere gidilmekle beraber, diğer tüm sorulara "Uygun" yanıtı alındı.

EK-12

ARMONİ DERSİNDE KULLANILAN KİTAP VE METODLAR

1- Avşar, M. *Müzik Teorisi Metodu,*
2- Avşar, M. *Tonal Armoni Metodu,*
3- Avşar, M. *Form Bilgisi Metodu,*
4- Bach, J. S. *371 Harmonized Chorales,*
5- Bastien, J. *Easy Piano Classics,*
6- Cangal, N. *Armoni,*
7- Cangal, N. *Müzik Formları,*
8- Caplin, W. E. *Classical Form,*
9- Çelebioğlu, E. *Armoni,*
10- Challan, H. *380 Basses et Chants Donnes*
11- Draycott, B., Williams, M. *London College of Music Theory Handbook (Grade 4-5-6),*
12- Dubois, T. *Traite D'Harmonie,*
13- Elhankızı, A. *Solfej 2 (Çoksesli Modal ve Tonal Solfejler),*
14- György, L. *Klasszikus Összhangzattan,*
15- Kostka, S., Payne, D., Almen, B. *Tonal Harmony,*
16- Laszlo, D. *A Hangok Vilaga IV,*
17- Laszlo, D. *A Hangok Vilaga V,*
18- Laszlo, D. *A Hangok Vilaga VI,*
19- Laszlo, N., Karolyne, P., Marianna, S. *Dallamirasi Feladatok I. kötet,*
20- Laszlo, N., Karolyne, P., Marianna, S. *Dallamirasi Feladatok II. kötet,*
21- Laszlo, N., Karolyne, P., Marianna, S. *Dallamirasi Feladatok III. kötet,*
22- Lorinc, K. *A Klasszikus Zene Összhangrendjenek Elmelete,*
23- Oszkar, F. *Hangzo Zeneelmelet A Tonalis-Funkcios Zene,*
24- Sevgi, A. *Çoksesli Dikte ve Okuma Parçaları,*
25- Töpel, M., Töpel, A. *Easy Classics for Piano (36 Originals from Bach to Satie),*
26- Wild, P. *London College of Music Piano Handbook (grade 3-4-5-6).*